

Proleter DEVİRİMCI DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

5 Dergisi

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Kasım-Aralık 2019 Sayı: 82

Fiyatı: 3 TL

Bir yılı daha geride bırakıyoruz. Geçen yıla dönüp baktığımızda, bir yanda emperyalist-kapitalist sistemin vahşetini, savaşını; diğer yanda işçi ve emekçilerin, ezilen halkların bu duruma isyanını, ayaklanmalarını görüyoruz.

Emperyalist savaş, sadece Ortadoğu'da değil, dünyanın pek çok yerinde sürüyor. Gerileyen emperyalist ABD, tahtını korumak için yeni hamleler yapıyor. Latin Amerika'da yitirdiği mevzileri kazanmak için darbe üzerine darbe gerçekleştiriyor mesela. Çin'in "yumuşak karnı" Hong-Kong'u karıştırıyor; Suriye'de kazanamadığı savaşı kaybetmemek için farklı yöntemler deniyor vb...

Elbette diğer emperyalistler de boş durmuyor. Rusya, Suriye'de elde ettiği üstünlüğü, Körfez ülkelerine doğru ilerletiyor. ABD'nin bölgedeki en önemli dayanağı Suudi Arabistan'la silah anlaşması yapıyor mesela. Sessiz ama derinden gelen Çin ise, "kuşak-yol" projesiyle, ürünlerini tüm dünyaya pazarlamanın en hızlı yolunu düşüyor. Geçtiğimiz ay Çin'den çıkan bir tren, tarihte ilk kez aktarmasız biçimde Londra'ya doğru yola çıktı. Eskiden ayları bulan mal sevkiyatı, şimdi 15 günde tamamlanacak.

ABD'nin başını çektiği yeni emperyalist savaşın en önemli hedeflerinden biri, ekonomik bir dev haline gelen Çin'in bu projesini engellemektir. Projenin kapsadığı her yer, bir savaş alanı haline dönmüş durumda. Sri Lanka'dan Keşmir'e, Sudan'dan Yemen'e bunu görebiliyoruz. Ortadoğu savaşı da, -enerji kaynaklarıyla sınırlı olmayan- hegemonya savaşının en önemli merkezidir. Örneğin Suriye'de petrol yatakları yetersiz olduğu halde yıllardır savaşın sürmesi, ABD'nin özellikle Suriye-Irak sınırını elinde tutmaya çalışması, asıl olarak Çin'in bu projesini, dolayısıyla yeni pazar alanlarını engelleme çabasıdır.

Sayfa 2'de sürüyor

Çıgıllıklaşan işsizlik, öldüren açlık...

YA ÖLÜM

YA DEVİRİM!

Çıgıllaşan işsizlik, öldüren açlık... YA ÖLÜM YA DEVRİM!

Emperyalist çıkarlar için halkları birbirine kırdırırlarken, işçi ve emekçiler üzerindeki ağır sömürüyü her geçen gün artıyorlar. Özelleştirme-taşeronlaştırma saldırısı ile atbaşı giden sendikasılaştırma, kazanılan hakların gaspı, daha az ücretle daha fazla çalışmayı rutinleştirdi. Zengin ve yoksul arasındaki uçurum, devasa boyutlara ulaştı. En gelişmiş kapitalist ülkelerde bile yoksulluk ve işsizlik diz boyu...

Kısacası emperyalist-kapitalist sistemin insanı ve doğayı katleden yüzü, tüm çıplaklığı ile ortada. Bugün Fransa'dan Şili'ye, Lübnan'dan Irak'a ezilen-sömürülen kesimler ayaklanıyor, hükümetleri sarsıyorsa, bu sistemin insanlığa vereceği hiçbir şey kalmadığındandır.

Emperyalizme bağımlı Türkiye'nin yaşadıkları da, bu genel tablonun bir parçasıdır. Emperyalist savaşın ortasında yer alması, durumu daha da ağırlaştırmıştır.

Türkiye, önce Irak, sonra Suriye savaşının "cephe gerisi" olarak kullanıldı. Son yıllarda ise Suriye savaşının içine doğrudan sokuldu. Onca sorun varken, bunlara bir de Suriyeli sığınmacılar ve IŞİD terörü eklendi. Yüzlerce insanımızı katlettiler. Savaşa harcanan milyarlarca dolar da cabası...

ABD'nin bölgemizdeki savaşı, AKP'nin 17 yıldır hakimiyetini sürdürmesinin en önemli zeminidir. AKP ile birlikte artan dinci-gericilik, her alanda geriye gidiş, ahlaki çürüme ve yozlaşma, yoksullaşma ve işsizlik vb. savaşın ağır faturasıyla iyice depreşmiştir. Halkın soğan-patates almakta zorlandığı bir dönemde, Erdoğan'ın "söz bir merminin fiyatı ne kadar biliyor musunuz" demesi, bu gerçeğin itirafıdır.

Savaş, bir "kara delik" gibi milyarları yuttukça, halkın sırtına binen yük artıyor. Son bir yıl içinde temel tüketim maddeleri yüzde 50'nin üzerinde arttı. Elektrik ve doğalgaz yüzde 60 oranında zamlandı. Buna karşın işçi-memur ücretlerine yüzde 4 civarında zam yaptılar.

Yeni yıla ise, yeni vergilerle giriyoruz. Açlık sınırının altına düşen asgari ücretten dahi vergi alınıyor. Varolan vergiler artıyor, yeni vergi kalemleri oluşturuluyor. Neredeyse aldığımız nefesten bile vergi alacaklar!

İşçi ve emekçinin vergisi, daha cebine girmeden kesilirken; patronlar çeşitli biçimlerde vergi kaçırmayı sürdürüyorlar. AKP son çıkardığı yasa ile bunların cezasını yüzde 50 oranında azalttı. Diğer yandan her yıl açıklanan "ilk 100 vergi rekortmeni" listesinde 57'si isimlerini sakladı. Bunların AKP döneminde milyar dolarlık ihaleler alan şirketler olduğu anlaşılıyor.

Belli ki, gelirlerinin kaynağını açıklayamayacak durumdalar.

Kısacası zengin daha zengin, yoksul daha yoksul hale geldi. Ülkemizde ilk kez açlıktan dolayı intiharlar yaşanıyor. Önceleri tek tek, şimdilerde ise toplu intiharlar görülüyor. Bir hafta içinde üç aile yaşamlarına son verdi. İntiharla ölenlerin sayısı, trafik kazalarındaki orana ulaştı. Bir yıl içinde 3 binden fazla kişi, kendini öldürmüştü!

İşsizlik, TC tarihinin en üst rakamlarına fırlamış durumda. TÜİK'in rakamlarında bile her 3 gençten biri işsiz! Dahası, son bir yılda 802 bin kişi işten atılmış! Öyle ki, her dakikada, 1 kişi daha işsiz kalıyor... Ülkemizde çalışan bir kişi, kendi dışında en az 2 kişiye daha bakıyor. 7 milyon civarında işsiz olduğu düşünülürse, -bakmakla yükümlü olduklarıyla birlikte- 20 milyondan fazla kişi açlıkla karşı karşıya demektir. Artan intiharlar, bu tablonun eseridir.

Açlıktan ölümlerin arttığı günümüzde, savaş tamamlarıyla bu gerçeğin üstünü örtmeye kalkıyorlar. Sofraya ekmek yerine mermi koyuyorlar. Ama mermi karın doyurmuyor. Onun için dünyanın dört bir yanında halklar, yeniden ayağa kalkıyor! Sadece hükümetleri değil, kapitalist sistemi sorguluyor!

Marks'ın dediği gibi, "proletaryanın sefaletinden yalnızca sefaletin kendisini değil, eski toplumu altüst edecek devrimci yanını da görmek" gerekir. Şimdi asıl görülmesi gereken yan budur.

Emperyalistleri ve işbirlikçilerini korkutan da, yeniden başlayan bu ayaklanma dalgasıdır. Onu savaş tamamlarıyla, baskı ve şiddetle ne kadar bastırmaya kalksalar da baş edemiyorlar. Zaten bugüne kadar devrimler, açlık çeken kitlelerin egemenlerin savaşında ölmeyi reddetmesiyle başlamadı mı?

İşçi ve emekçiler, açlıktan sürünmek, birer-ikişer ölmek yerine, hep birlikte ayağa kalkıyor! Artık "ya ölüm ya devrim" aşamasına gelinmiştir! İnsanlığın ve doğanın ölümünü durduracak tek şey, devrimdir!

2020 yılı, ayaklanmaların devrimlere sığıradığı bir yıl olsun!

Okurlara...

Merhaba,

Yılın son haftaları, tüm dünyada büyük kitle hareketleri ile karşılanmış durumda. Dünyadaki 180 ülkenin neredeyse 150'sinde kitleler sokaklarda. Coğrafyalar farklı, konuşulan diller farklı, ancak talepler aynı: Yoksulluk, yolsuzluk, bir kesimin aşırı zenginleşmesi, geniş kesimlerin aşırı yoksullaşması, zamlar, özelleştirmeler, temel insani hizmetlere ulaşamamak, hak gaspları, siyasi baskılar...

Ekonomik kriz tüm dünyayı kuşatıyor ve dünya halkları buna karşı direniyorlar. Henüz devrimci önderlikten yoksunlar; ancak sokaklarda savaşıyor ve örgütleniyorlar.

Ülkemizde de ekonomik kriz giderek derinleşiyor ve kitlelerin yaşamlarını dayanılmaz hale getiriyor. Artan işsizlik ve açlık, insanları toplu intiharlar noktasına getirdi. İntiharlar, bir çaresizliğin dışavurumu olduğu kadar, bir protesto biçimine büründü. Diğer yandan

krizin yarattığı ağır sonuçları gören işçi ve emekçilerin direnişleri, daha kararlı ve direngen bir hal alıyor.

Kısacası yeni yıla, kitlelerin büyüyen direnişiyle, yeni umutlarla giriyoruz...

Biz de okurlarımızın yeni kavgaya yılını kutluyor, "en güzel yıllar, uğrunda savaşanların olsun" diyoruz.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

82. Sayıda

3	Kuzeydoğu Suriye işgali
5	Vergi soygununa son
6	Somalı madenciler yine direnişte
7	Bir "anı" kitabı: Her şey bitti! Sürüyor kişisel kavgaya...
8	"Dublör" sürecinin gerçekleri
11	İsviçre ve Avusturya'da Kutup Yıldızı Belgeseli gösterimi
12	Latin Amerika'dan Ortadoğu'ya; yeni ayaklanma dalgası
15	Kayyum rejimi Paris ayağa kalkarken
16	Metal işçileri haklarını arıyor
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	Stalin Mehmet
19	Yaşanan III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'dır

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Dereboyu cad. No: 19/A, Erok Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, www.proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 82 Kasım-Aralık 2019, 3 TL(KDV %0)

Cerablus ve Afrin'in ardından Fırat'ın doğusuna göz diken Erdoğan yönetimi, aylar süren bir propaganda ile YPG'nin Türkiye'ye bir "tehdit" oluşturduğunu iddia etmeye çalıştı. Hatta BM toplantısında, elinde tuhaf bir Suriye haritası ile kürsüye çıkıp, Suriye topraklarında yapacağı "toplu konut"ların "kaç metrekaare" olacağını anlattığı konuşmalarına da tanık oldu dünya.

Bu doğrultuda hiçbir devleti kandıramadı elbette. Ancak Suriye'nin işgali için ABD'den izin koparmayı başardı. 8 Ekim günü savaş tezkeresi meclisten geçirildi; 9 Ekim günü TC ordusu Rojava topraklarına girdi.

Ve Türkiye'nin bu işgali, Erdoğan'ın planlarının çok ötesinde, Suriye savaşındaki dengeleri yerinden oynattı.

ederek içerideki baskıyı artırmak, grev-direniş-eylem yasakları koymak kolaydır. Bu nedenle Türkiye'nin Suriye'de yeni bölgeler işgal etme planı, öncelikle içteki muhalefeti bastırma amaçlıdır.

İkincisi, Suriye savaşında Türkiye'nin pozisyonu başından itibaren "yenilen taraf"tır. Bugün savaşın geldiği nokta, Türkiye'nin Suriye topraklarında süren işgallerini gereksizleştirdiği gibi, özellikle İdlib'de tam bir başarısızlık-yenilgi sözkonusudur. Üstelik, hem ABD ile hem de Rusya ile işbirliği yaparak çok büyük kazanımlar elde etmeye çalışırken, iki tarafla kurduğu ilişkinin de zayıf ve etkisiz kalmasını engelleyememiştir.

Türkiye'nin tüm bu başarısızlıklarını örtbas edecek bir "başarı hikayesi"ne ihtiyacı vardı. Suriye topraklarında ABD'nin onayı ile yürüteceği

uzanan bölgeyi ele geçirdi.

Dördüncüsü, İdlib'de önemli düzeyde cihatçı besleyen AKP hükümeti, İdlib'in Suriye tarafından adım adım temizlenmesi karşısında, bu cihatçıları ne yapacağı sorusuyla karşı karşıya kaldı. Ve bulduğu en iyi seçenek, Rojava topraklarında yeni bir cihatçı yuvası oluşturmak oldu. Kürt nüfusun görece daha az olduğu Tel Abyad-Serekaniye bölgesine cihatçıları yerleştirmeyi planladı. Son aylarda "güvenli bölge" adı altında ABD ile bunun pazarlıklarını yürüttü.

Sadece Türkiye'nin kontrolündeki cihatçı çeteler değil, bugün YPG tarafından esir alınan ve kamplarda tutulmakta olan cihatçılar ve aileleri de Erdoğan'ın hesapları içinde bir yer tutuyor. **Gerek İdlib'dekileri, gerekse YPG'den devralmayı planladıkları cihatçı çeteleri, kendisinin kontrolünde bir vurucu güce dönüştürmeyi planlıyor.** Hem Suriye'deki Kürt güçlerine karşı, hem Türkiye'deki toplumsal muhalefete karşı (tıpkı 10 Ekim Ankara katliamında, Suruç katliamında olduğu gibi), hem de ABD'nin hazzırlık yaptığı İran'a karşı... Tel Abyad'da bu IŞİD'çilerin şimdiden eğitime alındığı haberleri çıkmaya başladı bile.

Sonuçta Erdoğan, Rojava'yı işgal ederek bütün bu hedeflerini birden yerine getirmeyi planladı. Bu nedenle **ABD'nin koyduğu sınırları aşmaya, kendisine vaadedilenden çok daha geniş bir alanı işgal etmeye yeltendi.** Ancak önce 17 Ekim günü Türkiye'ye gelen ABD Başkan Yardımcısı Pence, Erdoğan'a resti çekti. Türkiye Cumhurbaşkanı ile ABD Başkan Yardımcısı'nın masada eşit koşullarda oturduğu fotoğraf, dünya siyaset tarihine geçen bir fiyaskoydu. Ardından 22 Ekim günü Soçi'de, Rusya ikinci resti çekti.

ABD'nin istikrarsız ve zorunlu desteği

Türkiye'nin Suriye işgali, ABD içindeki egemenlerin iç çelişkilerini ortaya çıkardı. Bu nedenle, bir taraftan Erdoğan'a destek veren, diğer taraftan çok ağır biçimde eleştiren açıklama ve tutumlar birarada geldi. Bu tablo, ABD'nin Suriye savaşı ve Türkiye ile ilişkiler konusunda ne kadar çelişik bir konumda durduğunu da gösterdi.

Birincisi, ABD Türkiye'yi kaybetmekten korkuyor. NATO üyesi Türkiye'nin Rusya ile S-400 ilişkisi geliştirmesi, ABD'nin Ortadoğu planları için büyük bir tehlike çünkü.

İkincisi, Kürt hareketini kaybetmek istemiyor. Suriye savaşında kayda değer en önemli başarıları YPG sayesinde kazandı. Kürt hareketi ABD'den koparsa, ABD'nin Ortadoğu'daki tutunma noktaları zayıflıyor.

Kuzeydoğu Suriye işgali, dengeleri değiştirdi

AKP "bir taşla çok kuş" hedefliyor

Bu savaş, Erdoğan yönetimi tarafından kararı alınan bir saldırı gibi görünmekle birlikte, Türkiye'deki egemen sınıfların tümünü "savaşa onay verme" noktasında birleştirmiştir. Meclis'te yapılan tezkere oylamasında, karşı çıkan tek partinin HDP olması, **CHP'nin de işgale onay vermesi, burjuva klikler arasında bir uzlaşma-hemfikirlik olduğunu göstermektedir.**

Ve bu savaşla, egemen sınıfların birden fazla hedefi vardır.

Birincisi, ülke içinde kendileri için giderek daha büyük bir tehlide dönüşmekte olan işçi-emekçi hareketini bastırmaktır. Ekonomik kriz, kitlelerin yaşam koşullarını giderek daha zor, daha dayanılmaz hale getiriyor. Temmuz 2018'deki döviz patlamasından bugüne kadar işten atılanların sayısı 2 milyona yaklaştı. Üstelik açılan yeni paketlerle IMF'nin saldırı programı devreye sokuluyor. Hükümetin ücretleri düşürmeyi, kıdem tazminatını gaspetmeyi hedeflediği bir dönemde, toplumsal muhalefetin bütün kesimlerinin daha hareketli olacağını öngörmek zor değil.

Bu koşullarda bir savaş, "Allahın lütfu!" olarak görülüyor. Savaşı bahane

yeni bir işgal hareketi, bunu oluşturmak içindi. Elbette ki bu, gerçek bir "başarı" olmayacak, hızlı biçimde aleyhine sonuçlar yaratacağı.

Üçüncüsü, Suriye'deki Kürt hareketine darbe indirmektir. 2014 yılına kadar, AKP hükümeti Suriye topraklarında kendi kontrolünde bir Kürt devleti kurulması ihtimalini değerlendiriyordu. Türkiye'de Kürt hareketi ile yürüttüğü "çözüm süreci"nin, Suriye ayağını da planlıyordu. Ancak 2014 Eylül ayından itibaren, Kobane'de IŞİD saldırısının püskürtülmesi, Kürt hareketinin dünya kamuoyu nezdinde farklı bir güç ve prestije kavuşması, ardından ABD ile işbirliğinin başlatılması, Erdoğan'ın hesaplarını altüst etti. Suriye'deki Kürt hareketinin Erdoğan'a tabi olmayacağı ortaya çıktı-ça, Erdoğan'ın Rojava'ya (ve Türkiye'deki Kürt hareketine) düşmanlığı da arttı.

Bu noktadan sonra, her vesileyle "Kürt koridorunu engellemek" bahanesiyle Rojava'ya dönük saldırganlığını artırdı. Ve zaman zaman, **ABD ile Rusya arasındaki çelişkilerden yararlanarak kullandığı "fırsat"larla, Suriye topraklarını işgal etti.** Önce El Bab-Cerablus hattına girdi, ardından Afrin'e. Son saldırıyla da Tel Abyad'dan Serakaniye'ye

Bu savaş, Erdoğan yönetimi tarafından kararı alınan bir saldırı gibi görünmekle birlikte, Türkiye'deki egemen sınıfların tümünü "savaşa onay verme" noktasında birleştirmiştir. Çünkü burjuvazi bu savaşla hem ülke içinde giderek büyümekte olan işçi-emekçi hareketini bastırmayı, hem Suriye'de bir "başarı hikayesi" yaratmayı, hem de Kürt hareketine darbe indirmeyi hedeflemektedir.

Üçüncüsü, Suriye'deki savaş uzun zamandır ABD için büyük bir zaman-insan-enerji-para kaybı anlamına geliyor. 9 yılın ardından bu savaşı kazanamayacağı belli olduğu için daha fazla zaman harcamak istemiyor ve bir çıkış yolu arıyor.

Dördüncüsü, Suriye savaşını kaybetmek, Ortadoğu hegemonyasını kaybetmek anlamına geleceğinden, savaşı kazanamayacaksa bile kaybetmemek için bölgede kalmak, YPG'yi korumak, Suriye'nin kazanmasını geciktirmek zorunda.

Bütün bu çelişkiler, ABD'nin Türkiye ile kurduğu ilişkilere de, Suriye'deki konumlanışına da, yapılan açıklamalara da yansıyor. Türkiye'ye Tel Abyad'a giriş izni veriliyor, ancak "sakın sınırları aşma, ekonomini mahvederiz" deniyor. ABD'nin Suriye'den çekileceği açıklanıyor, ardından "petrolü korumak için kalacağız" deniyor. SGD-YPG en önemli mevzilerini Türkiye'ye bırakmaya zorlanıp "onlar bizim için savaştıysa biz de paralarını verdik" anlamına gelecek aşağılayıcı sözler sarfediliyor, sonrasında Kürtler ile ilişkiyi ne kadar önemsedikleri anlatılıyor. Türkiye'nin işgale başlamasına göz yumuluyor, bu arada Erdoğan'ın yurtdışı hesaplarını gündemleştirmekten Halkbank dosyasını açmaya kadar pek çok tehdit öne sürülerek işgali sınırlı tutması sağlanıyor.

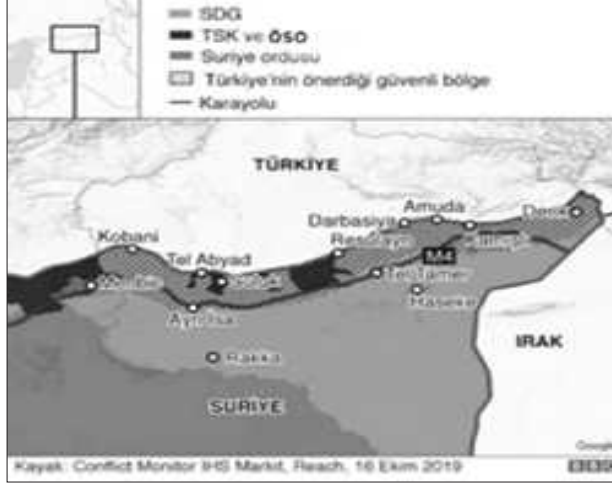
Bu gel-git'li söylem farkı, "iyi polis-kötü polis" taktiğini de akıllara getiriyor. İşgal başladığı anda büyük tepki gösteren YPG'nin Rusya'ya koşmamasının nedeni, ABD içinde farklı kanatların kendilerini destekleyen açıklamalarıdır. ABD, farklı yetkililere farklı açıklamalar yaptırarak, hem YPG'yi hem Türkiye'yi "idare etme" tutumunu sürdürmeyi başarmaktadır.

Bugün bize "Trump'ın hezeyanları" olarak gösterilen, "zaten Trump azil sürecinde" diye hafifsetilmeye çalışılan tablonun nedeni budur. ABD, Ortadoğu savaşına milyarlarca dolar, onbinlerce asker ve tam 16 yıl harcamışken, ne Irak'ta, ne Suriye'de istediği noktada değildir. Sonuçta Türkiye'nin Suriye topraklarını yeni bir noktadan işgale başlaması, savaşa yeni bir aşama, ABD'ye yeni bir soluk getirebilir. Keza ABD, İran savaşını Türkiye üzerinden yürütenin planlarını da yapmaktadır.

Kesin olan şudur: ABD'nin Suriye-Ortadoğu politikasının geleceği büyük bir belirsizlik içindedir. Ve bu belirsizlikte, ABD ile ilişkileri en çok önemseyen kesim olan SGD-YPG, bir kere daha ihanete uğramış olmanın tepkisini yaşamaktadır. ABD, Rojava topraklarında kurulu en önemli askeri üslerini bile bırakmış, sadece petrol bölgelerinde bir grup asker konuşlandırarak diğer askerlerini Irak'a göndermiştir. ABD askerleri, "bizi bırakmayın, bize ihanet etmeyin" diyen Kürt halkının protestoları eşliğinde, 21 Ekim günü sınırı geçmiştir.

Rusya işgali fırsata çevirdi

Rusya'nın Türkiye'nin işgali karşısındaki tutumu biraz daha karmaşıktır. Türkiye'nin Cerablus ve Afrin işgallerinde, sadece ABD'nin değil, Rusya'nın da önden payı ve onayı vardı. Ancak bu defa işgal Rusya'nın onayı ile başlamadı. Tersten, Türkiye'nin Rusya'dan uzaklaşma, ABD ile bağlarını artırma

isteği ve çabasının ürünüydü bu hareket. Bu nedenle sürecin başlangıcı Rusya'nın dışında gelişti.

Rusya'nın ilk tepkisi de, işgal ile ağır bir darbe almakta olan YPG'yi kazanma çabası oldu. İlk günler, YPG ile Rusya ve Suriye arasında görüşmeler ve karşılıklı olumlu açıklamalar yapıldı. Hatta Suriye açık çağrı ile YPG'ye destek verdi, "Suriye'nin sınır güvenliğini" korumaya hazır olduğunu duyurdu.

Rusya YPG'ye karşı Türkiye-Suriye uzlaşmasına arabuluculuk yapmak ve Türkiye'ye karşı Suriye-YPG uzlaşmasını sağlamak sarkacında dolandı. YPG'yi kazandığı koşulda, Suriye topraklarından ABD'yi kovmak için çok önemli bir zemin yakalayacaktı. YPG'nin safı ABD'den yana netleştğinde ise, bu defa hem İdlib'deki cihatçıların çıkarılması konusunda Türkiye'nin üzerinde baskı kuracak, hem de kendisi ile işbirliği yapmayan YPG'yi cezalandırmış olacaktı.

ABD'nin YPG'ye ilişkin çelişik açıklamaları, YPG'nin tutumunda değişiklikler yaratırken, Suriye'nin YPG'ye dönük söylemleri de buna bağlı olarak değişti. İşgalin başında ABD Suriye'yi terkeceğini açıkladığında, Suriye YPG'ye "vatan evlatları" diye seslenirken; ABD petrol bölgelerinde kalacağını, YPG ile ilişkiyi sürdüreceğini belirttiğinde, Suriye'nin dilinde YPG, "Amerikan uşağı"na dönüştü.

YPG güçlü olduğu dönemde özerklik-federasyon konusunda kararlı davranıyordu. Ancak artık pazarlıkta Suriye'nin eli daha güçlü. Kobane, Kamışlı gibi son derece stratejik Kürt kentlerinde Türkiye'nin işgalini engelleyebilmek için, YPG'nin Suriye "koruması"nı kabul etmekten başka çaresi kalmadı. Bu koşullarda Suriye, Kürt hareketine karşı "savaş içinde askeri ittifak" ile sınırlı, "siyasi statü" konusunu savaş sonrasına bırakan bir yaklaşım içinde oldu.

Böylece 2011'de Suriye savaşının başlamasından bu yana ilk defa Suriye ordusu yeniden Türkiye sınırına yerleşti, Türkiye-Suriye sınır kapıları Suriye hükümetine devredildi. Rakka'dan Menbiçe, Tabka Barajı'ndan Kobane'ye kadar çok önemli noktalarda Suriye ordusu göreve başladı.

Türkiye'nin işgali, Suriye devletinin kontrol alanını genişleterek, Rusya'nın gücünü artırdı. 22 Ekim günü Soçi'de Putin, Erdoğan ile yaptığı görüşmede, bir taraftan Türkiye'nin daha fazla ilerlemesini durdururken, diğer taraftan YPG'nin çekileceği, Kürt kentlerinin kontrolünü Suriye'ye terkeceği konusunda garanti verdi. Bu arada Türkiye'nin

Suriye ile görüşmesinin kaçınılmazlığı bir kere daha ifade edildi. ABD'nin istikrarsız politikası, YPG'yi Rusya'nın çizdiği sınırlara uymaya zorladı.

YPG'nin tutumu

YPG açısından ABD ile işbirliğinin sonuçlarını göğüslemek çok kolay olmuyor. ABD, Afrin'i Türkiye'ye terkettiğinde, YPG başlangıçta direnmiş, ancak şehir merkezini direnişsiz teslim etmişti. Kürt hareketi açısından bir hezimet olmuştu bu. Ve Kürt halkında büyük bir tepkiye yol açmıştı.

Türkiye'nin işgali ise daha vahim bir durum oluşturdu. TSK, başlangıçta ifade edildiği gibi "30-35 km'lik koridor" hedefini hayata geçirirse, "Kürdistan'ın üç parçası" birbirinden kopartılmış, araya bir "Arap koridoru" çekilmiş olacaktı. Ve bu, Kürt hareketinin tarihindeki en önemli stratejik kayıplardan biri olurdu. Diğer taraftan, "Kürdistan"ın konumu da bir soruna dönüşecekti. Kürt kentlerinde Türkiye'nin işgali varken, "Kürdistan" nerede kurulacak, Arap kentlerine mi kaydırılacak, bu durum Kürt hareketi açısından bir meşruiyet sorunu yaratmayacak mı, gibi sorular peşpeşe geldi.

ABD'nin Kürt bölgesinden çekileceği açıklaması, YPG açısından çok yaşamsal bir soruna dönüşmüştü. Bu yüzden Suriye ile anlaşmaya çalıştı; ancak Suriye de YPG'nin düştüğü açmazdan faydalanma niyetindeydi. ABD sonradan hatasını tolere etmeye çalıştı; ancak bu da sadece petrol bölgeleri ile sınırlı kaldığı için YPG'nin asıl önemsendiği sorunlar ortada kaldı.

YPG'nin ABD ile 2014'ten bu yana kurduğu ilişki elbette ki bir anda bıçakla kesilip atılmayacaktı. Suriye-Ortadoğu hedefleri devam ettiği sürece ABD bu ilişkiyi bir biçimde koruyacaktı. Ancak bu gerçek, 9 Ekim'den itibaren başlayan TSK işgali'ne karşı, YPG'nin bir işine yaramıyordu.

Bu koşullarda Suriye ile, günlük olarak değişen pazarlıklar yürüttü. En önemli pazarlıklar YPG-SGD'nin Suriye ordusunun bir parçası olması ve savaş bitince Rojava'nın siyasi statüsünün ne olacağı konusunda yürütüldü; ancak son yıllarda kaderini ABD'ye bağlamış olan YPG'nin çok fazla şansı yoktu. Türkiye'nin durdurulması karşılığında, çok ağır koşullara razı oldu.

Savaş yıkımdır-vahşettir

İşgal, egemenler arasında bir rekabetin, hegemonya savaşının, bir güç sınamasının sonucudur. İşçi ve emekçiler, ezilen halklar için ise ölüm, yıkım, açlık ve vahşettir. Diplomasi masasında her türlü oyun dönerken, işgal altındaki topraklarda pervasız bir saldırganlık kitleleri kuşatır.

Bugün Kuzeydoğu Suriye işgali sırasında Türkiye'nin ve beslemesi ÖSO çetelerinin gerçekleştirdiği saldırılar, tam bir vahşettir. Bu vahşet, daha şimdiden Uluslararası Af Örgütü'nün raporlarına girmiştir. Keza, Suriyeli mültecilerin yasadışı biçimde işgal topraklarına yerleştirilmesi de bir başka sorundur. İşgal ile birlikte Türkiye'ye devredilen IŞİD çeteleri, bölgedeki durumu daha da kötü hale getirecektir. Bu çeteler, Suriye'de, Rojava'da, İran'da, Türkiye topraklarında ya da dünyanın başka herhangi bir bölgesinde yeniden savaşa sürülecektir.

Türkiye'nin saldırgan savaşı son bulmalı, Suriye topraklarındaki işgalci tüm güçler geri çekilmeli, Suriye'nin geleceği Suriye'de yaşayan halklar tarafından belirlenmelidir.

Vergi Soygununa Son!

Her yeni yıl arifesinde olduğu gibi, bu yıl da yeni bütçe hazırlığına başlandı. Yeni bütçe yeni vergiler ve zamlar getirdi. Çünkü boşalan hazineyi, halkın cebinden çalınan paralarla doldurmak istiyorlar.

2019 yılının bütçe hedeflerinin deki toplam vergi geliri, yaklaşık 756 milyar TL olarak hesaplanmıştı.

Öngörülen bütçe açığı ise 80,6 milyar TL idi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, yeni yılın bütçe görüşmesi sırasında 2019 yılının 10 aylık bütçe açığının 100,7 milyar TL olduğunu açıkladı. Bu rakam bile çok yüksektir ama gerçekte bütçe açığı daha fazladır.

Çünkü ek gelirler yaratarak bütçe açığını azalttılar. Merkez Bankası'nın yedek akçesinden 40,7 milyar TL hazinenin kasasına aktarıldı. Yine 2019 yılında bedelli askerlik ve "imar barışı"ndan 23,5 milyar TL elde edildi. Merkez Bankası'ndan hazineye verilen 18 milyar TL kar payını da eklemek gerekir. Bütün bunlar hesaba katıldığında, **10 aylık bütçe açığı 182,9 milyar TL gibi devasa bir rakama ulaşmaktadır.**

Bütçe, vergilerden oluşur. Bütçe ne kadar çok açık verirse, vergiler de bir o kadar çok artırılır. Nitekim Bakan Albayrak, "vergiyi tabana yayacağız" diyerek, yeni yılda işçi emekçilere yeni vergilerin geleceğini duyurdu.

Bu durum, işçi ve emekçiler tarafından tepkiyle karşılandı. Sendikalar da tabandan gelen basınç üzerine eylem yapmak zorunda kaldılar. DİSK'in başlattığı eylemlere TÜRK-İŞ de sesiz kalmadı. Dahası, **çok uzun zaman sonra üç işçi konfederasyonu yan yana gelerek "asgari ücretten vergi alınmasın, vergi tabana değil tavana yayılsın" talepli ortak açıklama yaptılar.**

Hak-İŞ gibi yandaş bir sendikanın bile böyle bir açıklama yapması, tabanda nasıl büyük bir huzursuzluğun ve tepkinin olduğunu açık göstergesidir. Ama bu tür açıklamalarla, dostlar alışverişte görsün kabilinden eylemlerle, vergi adaletsizliğini düzeltmek bir yana, yeni vergileri önlemek bile mümkün değildir.

Verginin yükü işçi ve emekçilerin üzerinde

Devletin iki tür vergi toplama sistemi vardır. Dolaylı ve dolaysız vergi. **Dolaylı vergi gelir üzerinden alınan vergidir. Dolaysız vergi ise her tür tüketim ve hizmet malları üzerinden alınan KDV-ÖTV vergileridir.**

Kapitalizmde, üretim araçlarının sahibi olan burjuvazi, toplam gelirin önemli bir kısmına el koyar. Küçük bir azınlık için dönen devletin çarkları, vergilerin yükünü de işçi ve emekçilere bindirir. Zenginler çoğunlukla vergiden muaf tutulur veya çok az bir meblağ ile işin içinden sıyrılırlar.

Türkiye vergi dağılımında dünyada en adaletsiz ülkelerin başında gelmektedir. DİSK'in yaptığı araştırmaya göre, 2018 yılında çalışanlardan 83.3 milyar TL gelir vergisi alınırken, şirketlerin ödediği vergi ise 78.6 milyar TL olmuş! Yani işçi ve memurlardan kesilen vergiler, patronlardan alınanlardan 5.3 milyar TL daha fazladır.

Toplanan vergiler nereye gidiyor? En başta burjuvaziye "kredi" olarak akıtılıyor. Sonra devletin üst düzey memurlarına, cumhurbaşkanına, bakanlara yüksek maaşlar olarak ödeniyor, kendilerine ve ailelerine ömür boyu parasız hizmet kalemleri belirleniyor. Bir de hiç bir şey üretmeyen asalak kurumlara, örneğin polise, orduya veriliyor. Silahlanmaya milyar dolarlar harcanıyor.

Türkiye'de vergi adaletsizliğinin bir başka yüzü ise, dolaysız vergilerin çokluğudur. **Emperyalist ülkelerde toplam vergilerin yüzde 70'i kazançtan-gelirden alınan vergilerden (kurumlar vergisi, servet vergisi, gelir vergisi gibi doğrudan vergilerden) yüzde 30'u tüketim ve hizmetten alınan vergilerinden (KDV, ÖTV gibi dolaylı vergiler) oluşurken; ülkemizde tam tersi bir durum vardır. Toplam vergilerin yüzde 65'i dolaylı vergidir.** Bu da işçi ve emekçilerden daha fazla vergi alındığı anlamına gelir.

Buradan emperyalist ülkelerde vergi adaletli olduğu sonucu çıkarılmamalı. Az kazananlardan az, çok kazananlardan çok bir vergi sistemi uygulanmadıkça, adaletli bir vergi sisteminden bahsedilemez. Örneğin devasa kar oranlarıyla bilinen tekellerden de küçük bir şirketten de aynı oranda kurumlar vergisi alınmaktadır. Ya da tüm tüketim maddelerinden alınan "dolaylı vergiler" işçi ve emekçi için de, patronlar için de aynı orandadır... Bundan büyük adaletsizlik olabilir mi?

Ayrıca **gelir vergisi dilimleri de enflasyon ve büyüme oranlarıyla birlikte hesaplanmalıdır. Böyle yapılmadığı için vergi adaletsizliği büyüyor, vergiler işçi ve emekçiler için daha ağır bir yük oluyor.**

2019 Gelir Vergisi Genel Tebliği'ni değerlendiren DİSK'in açıkladığı sonuçlar çarpıcıdır. 2002 yılında en düşük vergi dilimi 3800 TL idi. Enflasyon ve reel milli gelir artışını hesaba katarsak, 2019 yılında ilk vergi diliminin en az 37,7 bin TL olması gerekirdi. Oysa bugün ilk vergi dilimi 18 bin TL'dir. Yani 2002 ile kıyasladığımızda, en düşük vergi dilimi, yarıya yakın düşürülmüştür. Gerçek ücret düşerken, ödenen vergi artmıştır.

Türkiye'de aylık brüt 2.558,40 TL olan asgari ücretin neti, bekar olan işçi için 2.020,90 TL'dir ve bu tutara asgari geçim indirimi dahildir. Asgari ücretli bir işçi yıllık 4.552 TL gelir ve damga vergisi ödemektedir. Evli, iki çocuklu bir asgari ücretlinin yılın ilk ayında 2.116,84 TL olan net ücreti yılın son üç ayında 2.008,11 TL'ye gerilemektedir. Asgari ücretli, yılın sonlarına doğru yüzde 15'lik diliminden yüzde 20'lik dilime geçiş yapmaktadır. Vergi düzenlemesi ile bu tutar 2.020,90 TL'ye yükselmekte ve fakat vergi nedeniyle, yılın ilk ayına göre yine de ücreti gerilemektedir.

Dolaylı vergi, vergilerin en adaletsizidir. Ekmekten domatese, giydiğimiz şeylere kadar her aldığımız ürüne vergi veriyoruz. Keza kullandığımız elektrik, doğalgaz, su gibi kamu hizmeti olması gereken kalemlere de vergi ödüyoruz. Faturalarda, tükettiğimizden fazla vergi vardır. Ürünle yapılan vergi artışı, tükettiğimiz malları daha pahalıya almamız anlamına geliyor.

Hal böyleyken milyar dolarlar kazanan da, asgari ücretle geçinen de, hatta işsizler de, aldıkları ürünlerde aynı vergiyi ödüyor.

Zenginler dolaysız vergiyi de, bir işçi, emekçi kadar ödemez. Onlara bu konuda da ayrıcalık tanınmıştır. Bazı lüks malların vergisi çok düşük tutulmuş, bazıları ise vergiden muaf olmuştur. Mesela yat gibi lüks deniz taşıtlarının yakıtından vergi alınmaz; ancak çiftçinin kullandığı traktörün mazotundan vergi alınır. Pırlanta bir dönem vergiden muaf tutuldu; ancak ekmekten her dönem yüksek vergi alındı.

Adil vergi sistemi için mücadeleye!

Vergiler topluma hizmet götürmek içindir. Burjuvazinin temsilcileri böyle söyler. Fakat bu apaçık bir yalandır. Örneğin eğitim, sağlık, konut gibi en temel ihtiyaçlar, **ödediğimiz vergilerden karşılanmalıdır. Yani parasız olmalıdır.** "Ödediğiniz vergiler, size yol, su, elektrik olarak geri dönecektir" denir mesela. Ama bunların hepsi paralıdır, dahası her birine konulan vergilerle faturalar iyice kabarmaktadır.

O halde toplanan vergiler nereye gidiyor? En başta burjuvaziye "kredi" olarak akıtılıyor. Sonra devletin üst düzey memurlarına, cumhurbaşkanına, bakanlara yüksek maaşlar olarak ödeniyor; kendilerine ve ailelerine ömür boyu parasız hizmet kalemleri belirleniyor. Örneğin cumhurbaşkanının maaşı yüzde 22 oranında arttırılarak 85 bine çıkarken, işçi ve memurlara yüzde 4 zam reva görülüyor.

Bir de hiç bir şey üretmeyen asalak kurumlara, örneğin polise, orduya, akıtılıyor. Silahlanmaya milyar dolarlar harcanıyor. Sadece bataryasına 2.5 milyar dolar verilerek Rusya'dan S-400'ler alınmışken, ABD'den F-35 alma pazarlığı sürmektedir. Alınan füzeler, bombalar, halkların tepesine yağmakta, ölüm kasmaktadır. Yani işçi ve emekçiye vergiler, cop olarak, gaz bombası olarak, mermi olarak dönmektedir.

Özcesi, **işçi ve emekçiler, bizzat kendilerinin yarattığı zenginlikten en az payı alırken, en çok vergiyi ödüyorlar. Vergi herkesin kazancına göre alınmadıkça, adil ve hakkaniyetli olmaz.** Ama kapitalist sistemde bu mümkün değildir. En fazla vergi soygunu sınırlandırılabilir.

Bunun için "asgari ücret vergiden muaf tutulsun" talebi başta olmak üzere, temel tüketim mallarında KDV-ÖTV'nin kaldırılması, yeni vergi kalemlerinin ve artan oranların geri alınması istenmeli ve bu doğrultuda militan-kitlesele eylemler örgütlenmelidir.

Dünyanın dört bir yanında kitleler, akaryakıt başta olmak üzere artan vergilere karşı ayaklandılar. Türkiye işçi ve emekçileri de buna katılmalı, meydanlara çıkmalıdır.

Somalı madenciler yine direnişte!

Somalı işçilerin tazminatlarının 24 ay taksitle ödenmesi kararı alındı. Ancak işçiler sadece 3 taksit alabildiler;

Tazminatlarını ve diğer haklarını 5 yıldır alamayan Somalı maden işçileri 5 Ekim günü, Bağımsız Maden İşçileri Sendikası öncülüğünde Ankara'ya yürüme ve seslerini duyurma kararı aldılar. 3 bin 500 işçiyi temsilen 60 işçi, 5 Ekim günü Soma'dan yola çıktı. Ve devlet bütün kurumlarıyla bu yürüyüşü engellemek için harekete geçti. Manisa Valisi, Soma Kaymakamı vb. ayrı ayrı yasaklama kararı aldılar, jandarma da bu kararı uyguladı. 2014'teki Soma katliamı nasıl patron-sendika-devlet işbirliği ile gerçekleştirildiyse, bu defa da patron-devlet işbirliği ile yürüyüş engellendi. Bunun üzerine işçiler, Manisa-Kırkağaç'ta jandarma tarafından durduruldukları yerde direnişlerini sürdürme kararı aldılar.

Direnin talepleri

Mayıs 2014'te Soma'da, 301'den fazla işçinin ölümüyle sonuçlanan bir madenci katliamı yaşanmıştı. Patron-devlet-sendika işbirliği ile gerçekleşen bu katliamın ardından, katliamda ölmeyen işçiler de ayrıca cezalandırıldı. Arkadaşları madende yanmaktayken, bir sonraki vardiya için hazırlık yapan ya da bir önceki vardiyadan çıkıp o sırada uyuyan işçilerdi bunlar. Aralarında, katliamdan sağ-yaralı kurtulanlar da vardı; hani sedyeyi kirletmemek için çizmelerini çıkarmaya çalışanlar gibi...

Uyar Madencilik ve Soma Maden İşletmeleri'nde çalışmakta olan ve çoğu ölümden kılpayı kurtulmuş olan 3 bin 500 işçi, gerekçesiz olarak işten atıldılar.

Tazminatlarını ve haklarını alamayan işçiler, bir de adı konmamış bir "çalışma yasağı" ile karşı karşıya kaldılar. İşten çıkarıldıktan sonra adeta "kara liste" gibi, başka bir maden ocağında işe giremediler. Tarlalarda ya da kayıtdışı işlerde sigortasız çalışmak zorunda kaldılar. İşlerinden pek azı Soma'daki maden ocaklarında çalışmaya devam etti.

Maden işçileri bu süreçte tazminatları ve hakları için TKİ'ye (Türkiye Kömür İşletmeleri) dava açtı; üst işveren olarak TKİ'nin tazminat ödemesi gerektiğini savundular. Burada başka bir sorunla daha karşılaştılar. TKİ farklı ocaklarda çalışan işçilere farklı sözleşmeler yapmıştı. Bu nedenle davaların bir kısmı kazanılsa ve TKİ tazminat ödemekte sorumlu bulunsa da, davalarından çoğunda işçiler kaybetti; TKİ tazminatlardan sorumlu tutulmadı.

Ancak bu durum bir farklılık yaratmadı. Davayı kazanan işçiler de, kazanamayan işçiler de tazminatlarını alamadılar.

İşçilerin tepkileri artınca, 2015 yılında, 6645 sayılı torba yasaya Soma'daki tazminat alamayan işçileri de kapsayacak bir şekilde, tazminatların ödenmesiyle ilgili olarak TMSF'nin yükümlü olduğunu belirten bir madde eklendi. Bunun üzerine Türkiye Maden İşçileri Sendikası ile TMSF arasında bir protokol imzalandı ve

sonrasında ödemeler durduruldu, kalan taksitler ödenmedi. Yasaya eklenen madde de, ilk 3 taksidin ödenmesi de, AKP için sadece bir seçim yatırımıydı; Erdoğan ne zaman Manisa'ya seçim mitingi yapmak için gelse, mitingden önce bir taksit ödeniyordu. Seçim sonrasında yine pervasızca hak gaspı sürüyordu.

TMSF'nin Türkiye Maden İş Sendikası ile protokol imzalaması da bir başka gözboyama-işçileri oyalama hamlesiydi. Çünkü sözkonusu işçiler, işten atıldıklarında sendikayla bağları kesilmişti. Hukuka uygun olan, TMSF'nin işçilerle bireysel sözleşme imzalaması olacaktı. İşbirlikçi sendika devreye sokularak, işçiler bir kere daha oyalandı.

Diğer taraftan Soma Holding'in İstanbul'daki devasa gökdeleninin tek bir katı bile TMSF eliyle satılsa, işçilerin bütün talepleri karşılanabilir. İşçilerin tazminat hakları 50 bin ile 80 bin lira arasında değişiyor. Rahatlıkla ödenebilecek olan bu para, pervasızca gaspediliyor.

İşçiler 5 yıllık mücadeleleri sonuç vermedi. Üstelik bir de "zamanaşımı" tehdidi ile karşı karşıya kaldılar. Alamadıkları tazminatlara ilişkin dava açma süreleri Kasım 2019'da dolacağı, sonrasında hiçbir hak talepleri olamayacağı için, bu defa mücadeleye çok daha kararlı biçimde başlamışlardı.

Onların kararlılığı devletin geri adım atmasına neden oldu. Bağımsız Maden İş Sendikası, direnişin 33'üncü gününde (6 Kasım), Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile yaptıkları görüşme sonrasında tazminatlarının ödenme sözü verildiğini, bu nedenle direnişi sonlandırdıklarını duyurdu.

Soma madencileriyle buluştuk

Devrimci Sendikal Birlik olarak, Soma madencilerinin direnişlerine destek vermek için, 29 Ekim günü Kırkağaç'ta ziyaret ettik.

Direnin yerine vardığımızda gün akşam olmuştur. İşçiler direniş ateşinin etrafında çember oluşturmuş sohbet ediyorlardı. Sıcak bir "merhaba"mıza, sıcak bir karşılama aldık. Hemen direniş üzerine sohbete başladık. Bağımsız Maden-iş sendikasının örgütlenme uzmanı Başaran Aksu, bize son durumu şu sözlerle anlattı:

"İki görüşme yaptık, üçüncü görüşmeyi Kasım'ın 5'inde yapacağız. Eñnez maden ocağında çalışan 2 binin üzerinde işçinin sorunu çözüldü. İşçilerin alacakları iki seferde ödenecek. Onlar 2020'de ödemek istiyorlar, biz, 2019'da ödenmesini istiyoruz. Geri kalan Uyar Madencilik işçilerinin sorununu çözmeye çalışıyoruz. Bir torba yasayla veya TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri) üzerinden çözülebilir. Aşın 5'indeki görüşmede çözeceğimizi umuyorum."

"Böyle bir eylemi daha önce düşündünüz mü" sorumuza Aksu, "Daha yeni bir sendika sağılırız. Düşündük, fakat örgütlenmesi ancak bugünlerde oldu. Bunun bir çok etkenleri ve zorlukları vardı. Gördük ki, aynı zamanda hukuk garabeti de yaşanıyor. Çok arkadaşımız iş mahkemesini kazandı ama, kazananların çok azı haklarını almış durumda. İşçiler büyük oranda haklarını alamadılar. Yine Uyar Madencilik'te, rödovans sisteminden dolayı ne TMSF ne de TKİ işçilerin alacaklarını veriyor. Aslında çıkan bütün kömür, kamu kuruluşu olan TKİ alıyor. Ama TKİ, 'Uyar Madencilik bizim değil' diyor. Tam iş yoğunluğunun olduğu dönemdeyiz. İşten atılan maden işçileri, tarım arazilerinde çevmice ile çalışıyorlar. Dolayısıyla bu direnişi örgütlemek de, burada günlerce beklemek de oldukça önemli" diyor.

Direnin yerinde işçiler günlük ihtiyaçlarını dayanışmayla karşılıyorlar.

Çadırlar Tek Gıda-iş sendikası, baretler Nakliyat-iş sendikası, uyku tulumları başka bir sendikadan gelmiş. Yemek işini büyük oranda CHP ilçe teşkilatları karşılıyor. Aynı zamanda çalışan maden ve tarım işçileri ile direnişteki işçilerin yakınları da yemek getiriyorlar. Biz oradayken direnişçi işçilerin ailelerinden gelenler, beraberlerinde yiyecek de getirdiler. Gelen aileler de ateş etrafındaki sohbete katıldılar.

Yine Başaran Aksu'nun anlatımına göre, Türk-iş'e bağlı işbirlikçi Maden-iş sendikası da boş durmuşmuş. Bildik devlet diliyle "bunlar terörist, bölücü" vb. sözlerle karalama kampanyaları yürütüyorlar. Bu karalamayı, işçi ailelerine kadar uzatmış durumdalar.

9 yıllık işçi Ercan, "zeytin toplama işinde günlük 100 TL'ye çalışıyordum. Bıraktım, geldim buraya. Başından beri de buradayım. Önemli olan buradaki direnişi büyütme. Buraya katılmayan işçi arkadaşların, hatta çalışan işçilerin bile yüreği bizimle. Ama korkuları, endişeleri var. 'İşten atılırım', 'çocuğumu işe almazlar' gibi endişeler taşıyorlar. İşçilerden biri 8 yaşındaki çocuğuyla geldi ve 'çocuğumun resmini çekmeyin, resmi çıkarsa ileride maddende işe almazlar' diyor. Biz Ercan'la konuşurken, 31 Ekim'de yapılacak basın açıklaması için bildiri dağıtan işçilerin ilk ekibi geldi. Coşkuyla, dağıtımın iyi gittiğini, kitlelerin iyi karşıladıklarını, ama endişeleri-korkuları olduğunu, "resmimizi çekmeyin" dediklerini anlattılar.

Bazı arkadaşların, geçimini sağlamak için dönüşümlü çalışmaya gittiklerini belirtiyor Ercan. Günde 4 defa otoban kenarına çıkıp eylem yaptıklarını, işten dönen tarım işçilerinin akşam eylemlerine katıldıklarını anlatıyor. Bir ara katliamın olduğu günlere dönüyor. Şefleri, sendikacıları nasıl ve kaç kez uyardıklarını anlatıyor. Katliamın olduğu gün raporlu olduğunu söylüyor. "Mahkemeye çağırdıklarında savcı bir bir sordu, hepsini cevapladım; alınmayan önlemleri söyledim. En son savcı 'ifadene ekleyeceğin başka bir şey var mı' diye sordu, 'var' dedim. 'Bu davada müdürler yargılanıyor, mühendisler yargılanıyor, bakanlıklardan kamu yetkililerinden niye kimse yargılanmıyor' dedim. Savcı 'o beni aşıyor' dedi. Bu yüzden bu devletin, hükümetin hiçbir sözüne güvenmiyorum" diyor.

İşçilerle uzun sohbetlerin ardından, ayrılık saati geliyor. Yanlarında olduğumuzu, direnişe olan desteğimizi ifade ederek ayrılıyorlar.

Bir “anı” kitabı: Her şey bitti... Kişisel kavga sürüyor!

Son yıllarda sol kesimde “anı” yazma furıyası var. ’80 öncesinin devrimci önderleri ve kadroları, bazen bir dönemi, bazense tüm hayatını kağıda döküyor. Kiminde “sözlü tarih” denilen anlatımların ya da röportajların kitaplaşması şeklinde oluyor, kiminde ise klasik “anı” kitabı biçiminde...

Esasında “anı” yazmak, emeklilerin, yaşlıların işidir. Bir başka ifadeyle yaptığı işi-mesleğini bırakmış, inzivaya çekilmiş insanların, bir dönemi kapatmasını ifade eder. Yapacağını yapmış, ununu eleyip eleğini asmıştır. Geriye kendi tarihini yazmak kalır. Onu da başardıklarında, “son görev”lerini yerine getirmiş olmanın huzurunu yaşarlar. Bu tür kitapları çoğunlukla yüksek bürokratların, diplomatların, subayların ve sanatçıların yazması, bu “sorumluluk” duygusundan ve kendilerine vehmettikleri rolden ileri gelir.

Sol kesimden “anı” yazarların durumu da aslında çok farklı değildir. İçlerinde halen kendilerini bir hareketin lideri gibi gösterenler varsa da, gerçek durum bu değildir. Çünkü bir liderinin yapması gereken çok daha önemli işleri vardır. “Anı” yazmaya ne zaman bulur, ne de kendini öyle bir ruh haline kaptırır. Hapishane ortamı gibi görece zamanın bol olduğu yerlerde bile, diğer görevler öne çıkar. En fazla öykü, şiir, roman gibi edebiyat türleri denenir ki, bunu da yöneticilerden çok, kadro ve sempatizanlar yapar.

Sol kesim adına “anı” kitabı yazarlar, üstelik bir dönemin tarihini yazma iddiasındadırlar. Bu aynı zamanda devrimci hareketin tarihidir. Ancak genel olarak dönemi resmetmekten ziyade, o yıllarda bir türlü yenilemedikleri, içten içe öfke besleyip de açıkça mücadele edemedikleriyle didişmekte; yapılan tüm yanlışları onların üzerine yıkarak kendilerini aklamaya çalışmaktadırlar. Yazma nedenlerini, “tarihsel gerçekleri ortaya koyma”, “gelecek kuşaklara taşıma” gibi iddialı ve “ulvi” sözlerle açıklasalar da, kimisinde daha az, kimisinde daha çok “nalıncı keseri” gibi kendine yontma durumu vardır. Tarihi bir kitapta olması gereken kanıtlar-belgeler, yerini “o şöyle demişti-bu böyle söylemişti”lerden oluşan dedikodulara bırakmıştır. Aşık Veysel’le ilgili bir dizede söylendiği gibi, “Veysel iyi ozandı, hoş ozandı / ama halkın derdini değil, kendi derdini yazandı” misali, kendi dertleriyle meşguldürler. Üstelik hiç biri Veysel kadar “iyi bir ozan” da değildir.

* * *

“Anı” furıyasına son olarak H. Selim Açı’nın bir yıl arayla çıkan iki kitabı eklendi.(1) İhtilalci komünist hareketin bir dönem yöneticiliğini yapmış bazı kişilerin daha önce de bu tür kitapları çıkmıştı. Onlara dair eleştirilerimizi ve genel olarak “anı” kitaplarına bakışımızı, o yıllarda ortaya koymuştuk. Dolayısıyla okurlarımız konuya nasıl yaklaştığımızı bilirler. (2)

H. Selim Açı’nın (HSA) “anı” kitabı da bu kapsamda ele alınması gereken bir kitaptır. Yani olayları

ve olguları çarpıtma; tarihsel gelişmeleri bir fon olarak kullanıp kendini öne çıkarma; hakkında-ki eleştirileri çürütmeye ve kendini aklamaya çalışma vb... hepsinde görülen tipik özellikleri taşımaktadır. Çocukluğundan bugüne tüm yaşamını anlatırken, hataları bile bir övünç vesilesi olabilmektedir. Devrimci yaşantısı ise, olumlulukların kendi hanesine, olumsuzlukların başkalarına yazıldığı, her döneme bir “günah keçisi”nin bulunduğu ve her koşulda kendisinin doğru tarafta yer aldığı, sürdürmeler-bölünmeler-küçülmeler, en sonu tükeniş tarihidir. İyi ve güzel ne yapılmışsa, onun katkısıyla, hatta tek başına onun çabasıyla olmuştur! (Çoğu kez “ben” bazen de “ben ve Oya”)

“Kör gözüm parmağına” cinsinden (ve onları tanıyan herkesin bildiği, kanıtli-tanıklı) hataları sözkonusu olduğunda ise, mutlaka “sağlam” bir gerekçeleri bulunmaktadır! Bunlar “suç” niteliğinde oldukları halde (işkencede çözülmek, operasyonların gerçek nedenini yoldaşlarına açıklamamak, bazı yoldaşlarının “suç”larını “sır” olarak saklayıp ortak olmak, yıllarca kongre-konferans yapmamak, “iki kişilik MK” ile yönetmeye kalkmak gibi, örgüte çok ciddi zararlar verip nihayetinde parçalanmasına sebep olan pek çok olayı) yıllar sonra kabul etmek zorunda kaldığında bile, herhangi bir hata gibi geçiştirdiğini; daha önemlisi, suçun ağırlığını başkalarına yükleyerek kendini hala “ilkeli-tutarlı-kararlı” bir lider gibi sunmaya devam ettiğini görüyoruz.

Daha kitabın girişinde “tarihsel kişilikler” olarak Robespierre ve Engels’i (birincide “ilkelilik”, diğerrinde “mütevazılık” özelliğinden dolayı) kendine rehber aldığını söyleyip, okuyucuya böyle bir kişiliğin “anı”larını okuyormuş duygusu verilerek başlıyor illüzyon. Onu tanıyan herkes açısından trajikomik olan bu “giriş”, gerçekte kendisinde olmayı varmış gibi gösteren “patolojik” bir vaka niteliğinde. Zaten kitabın ilerleyen bölümlerinde “Robespierre’e ihanet ettiğini” birkaç kez söylüyor. Engels’e olan ihanetine ise hiç değinmiyor. Ama her olay anlatımında,-eğip bükmesine rağmen- şişinen egosu, pragmatizmi ve küçük-burjuva kibri karşımıza dikiliyor.

Bunun yerle yeksan olduğu tek yer, eşi için yazılan bölümdür. Oradaki “diz çöküş” de, gençken eşlerine çok çektirip yaşlanınca kıymetini anlayan erkeklerin düştüğü durumdan farksızdır. Bir uçtan diğerine her savruluşta olduğu gibi sorunludur da...

* * *

Anlatılan, kişisel ya da ailesel bir “anı” olsa gülüp geçilebilir, ama bir örgütün tarihi olunca durum değişiyor. Ve doğal olarak o örgütü sahiplenen, sempati duyan, gönül bağı olan herkesi ilgilendiriyor. Hatta devrimci duygular taşıyan herkesi şu ya da bu oranda etkiliyor. Çünkü sözkonusu olan, 12 Eylül gibi faşizmin en vahşi dönemine damgasını vurmuş, direnişçi-militer bir gelenek yaratmış,

yeraltı savaşında ustalığı, seçkin kadrolarıyla öne çıkmış bir örgüttür...

En başta işkencehanelerde direniş destanı yazan tarihi lekeliyorlar. Bir yandan küçük-burjuva örgütlerin çözülmeyi çeşitli bahanelerle meşrulaştırması gibi, kendisi de ilk yakalanışındaki çözümlüğünü (“18 yaşında bir gençtim” diyerek) ve eşinin çözümlüğünü (“teyzesinin kızına işkence edeceklerdi” gerekçesiyle) hafifletmeye girişiyor. Bir yandan da o dönemin koşullarında (’89 Nisan ayı) çok ciddi işkenceler gören, ama “geleneğin izinden” yürüyerek büyük bir direniş sergileyen “dublör”ün, (hapisteki yoldaşının yerine geçtiğinden bu isimle anılıyor) hem gördüğü işkenceyi, hem de direnişini yok sayıyor.

Öyle ki, cezaevi müdürünün işkence yapılması yacağına dair “namus sözü”ne güveniyor; sonrasında “dublör”ün gönderdiği haberle işkence yapıldığını öğrenince, “müdür gözüme gözükmesin, şişleyeceğim onu” diyor (siyasi temsilci değil, mahalle kabadayısı gibi!); bir süre sonra da müdürün odasında “barış çayı” içip, onun anlattığı masalları dinliyor. Müdürün, “dublör karşımızda öyle oyun oynadı ki, dayanamadım bir tokat attım; şubede de biraz gözünü korkutup sıkıştırmışlar” sözlerine kendisinin ne yanıt-tepki verdiğini yazmadan, bölümü bitiriyor! (age sf 176-186) Sanki cezaevi müdürünün bir devrimci tutsağa “dayanamayıp tokat atması” normalmiş gibi, devletin temsilcisinin ağızından işkence meşrulaştırılıyor.

Bununla da kalmıyor, “dublör”ü cezaevine geldiği andan itibaren uyardığı konulara dikkat etmemekle, rolünü iyi yapmamakla suçluyor! “Kendini çok akıllı zannediyor” türü aşağılayan sözler sarfederek, cezaevlerinde “işletme” denilen kötü-rencide edici şakalara maruz bırakıyor! Akıllı sıra ona haddini bildiriyor! Bunu da iyi bir iş yapmış gibi kasılarak anlatıyor. Ve “dublör”ü anlattığı bölümün her satırında, hem kişiliğine, hem de eylemine, direnişine saldırıyor.

İşin aslını “dublör”ün kaleminden aktaracağız. Bizim altını çizmek istediğimiz, böylesine önemli bir eylemin ve “dublör”ün eylemdeki rolünün karartılmaya çalışılmasıdır. Cezaevlerinde “dublör” kullanarak gerçekleştirilen ilk firardır bu. Ve aylarca açığa çıkmamıştır. (Sonrasına başka örnekleri yaşandı, fakat firar eden kişi yerine ulaşınca idareye haber verildi.)

Eylem “firar günü”nden ibaret değildir. Sonrasında aylar boyunca cezaevinde “illegal” olarak kalınmış, cezaevi yaşamının her anında ve idare karşısına “dublör”lük sürdürülmüştür. Devleti kudurtan, azgınca saldırmasına neden olan da budur.

Böylesine tarihsel bir eylemde, “dublör” yoldaşın rolü de son derece önemlidir. ’80 sonrası örgütlerle tanışmış genç bir devrimci iken, ağır bedeller ödeyeceğini bilerek göze alınan, büyük bir gönüllülükle gerçekleştirilen bir eylemdir bu.

HSA'nın "anı" kitabında ise, bu fedakarca adanın ve ölümüne direnişin hiç sözü edilmiyor. Esasında kendisi "dublör" karşısındaki sorumluluklarını yerine getirmede gibi, onun yaşantısını zorlaştırıyor, sırtındaki yükü ağırlaştırıyor. Kimi hata ve eksiklikleri olmuşsa bile, "kazanıcı" bir yöntem kullanmak yerine, günlerce küsmek, şikayetlenmek, aşağılamak, "had bildirmek" gibi dışlayıcı-saldırgan bir yaklaşım sergiliyor.

Elbette bu yaklaşımda, "dublör"ün cezaevi yaşamına dair eleştirilerini ifade etmesi; '94 sonrası tasfiyeciliğe evrilen örgütün gidişatından rahtsızlık duyması, sonrasında "devrimci kopuş"u gerçekleştirenlerle birlikte hareket etmesi gibi, önemli faktörler bulunmaktadır.

Ama daha önemlisi, HSA her iki kitabında da, aydın ve sanatçılara, ailesine, kendilerine yardım eden yakınlarına sevgi-minnet duygularıyla teşekkürler yağdırırken, hiç bir yoldaşından (sadece "dublör"den değil), bu duygularla bahsetmeyişi-dir. Onlara gösterdiği hoşgörü ve saygıyı yoldaşlarından esirgemekle kalmamış, son derece nobran, üstenci, sert bir üslup kullanmıştır. Öyle ki, Sezai Ekinci gibi önder bir yoldaş hakkında bile, polisin pususuna düşmemesi için nasıl bir güzergah izlemesi gerektiğini "hem Oya hem ben uyardık... 'tamam' dedi ama evden çıktıktan sonra yine bildiğini okumuş" diyerek, (age sf: 37) onu söz dinlemez-ilkesiz-dikkatsiz biri gibi göstermektedir. (Şehitler hakkında bile bu aşağılayıcı dil, yaşayanlarla ilgili hakaretlere, iftiralara varmıştır.)

HSA'nın "anı" kitabının hemen her bölümünde, hatta her sayfasında tarihsel gerçekleri tahrif eden, örgütün direnişçi geleneğini gölgeleyen, kendini ve eşini göklere çıkarırken, hemen her yoldaşını olumsuzlayan satırlar vardır.

Özellikle ihtilalci komünist hareketin tarihi konusundaki çarpıtmalara -öncesinden olduğu gibi şimdi de- sessiz kalmayacağız. Bunları tek tek ortaya koyacağız. **Hiç kimse bu hareketi sahipsiz sanmasın! Ve hiç kimse bu tarihle ilgili istediği gibi kalem oynatacağı yanılsamasına kapılmasın!**

Sürecek

Dipnotlar

1-2018 ve 2019 Ekim aylarında Sel Yayınları tarafından basılan "Bitmedi Daha", "Sürüyor o kavga" başlıklı iki anı kitabı yayınlandı. Kitapların başlığı olarak Adnan Yücel'in ihtilalci komünistlerin 12 Eylül direnişini anlattığı "Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek" şiir kitabından dizelerin seçilmesi tesadüf değil. Geçmiş, geleneği, değerleri yerle bir edip de bu isimleri koymak, içine düştükleri durumu kapatma çabasından ileri geliyor. Ama boşuna! O şiir kitabının her dizesi, kendilerinin uzun yıllardır malul olduğu tasfiyeciliği ve mülteciliği mahkum eder. Zaten kitapların içeriği, başlıklarını inkar etmektedir.

2-Bu tür tarih yazıcılığını "Eylül edebiyatı yeni-den...", "Direniş tarihi karartılamaz" başlıklı yazılarda ele aldık. Dergimizin 2011 Ekim ve 2012 Şubat tarihli sayılarında yayınlanan bu yazılar, "Bir Yenilgi Hastalığı TASFİYECİLİK" kitabında da yer aldı. "Anı" yazıcılığının yanı sıra tasfiyeci önderlerin gerçek yüzünün görülmesi ve bir bütün olarak tasfiyeciliğin anlaşılması bakımından, sözkonusu yazıların ve TASFİYECİLİK kitabının yeniden okunması yararlı olacaktır.

"Dublör" sürecinin gerçekleri (*)

Çanakkale Cezaevi'ne vardığımda gözüme ilk çarpan, olağanüstü bir hareketlilik oldu. Oysa her ayrıntıyı konuşmuştuk. Ama bana anlatılanlardan farklı bir tablo vardı. Hem asker sayısı artmıştı, hem de birşeyler arıyormuş gibi sık aralıklarla kümelenmişlerdi. Acaba idare bir şeylerden mi şüphelendi, eylemi başarıyla tamamlayabilecek miydim endişesiyle, görüşçülerin toplandığı binaya yöneldim.

Büyük bir gönüllükle bu görevi üstlenmiştim.

Önder yoldaşlarımızdan birini dışarıya çıkartacak ve örgütümüzün büyüüp gelişmesine katkıda bulunacaktım. Bu benim için bir onurdu.

Bir grup tutsak yakını ile birlikte arama noktasına ilerledik. Sol kolun bileğin ortasına mavi mürekkepli mühür yapılıyor, sonra ikinci arama noktasında mührü kontrol ediyorlardı. Bu noktalardan geçerek cezaevinin içine vardım.

Koğuşa girdiğimde dizlerimin bağı çözülür sanki. Yoldaşlarla sarmaş dolaş olduk. Önceden hazırlanmış minderlere oturup sohbete başladık. "Çok önemli bir görevi yerine getirdin, sen üzerine düşeni başardın, şimdi sıra bizde" dediler. Ben de dışarıdaki tabloyu anlatıp kaygılarımı ilettim.

Koluma yapılan mavi mühür, terden hafif bozulmaya yüz tutmuştu. Ona baktılar ve bu biçimin yeni olduğunu söylediler. Önlemleri artırdıkları belli olmuştu. Yatakhaneye doğru çıkan merdiven boşluğuna, kimsenin göremeyeceği noktaya çekildik. Sonra bir devrimci tutsak geldi yanımıza. Gülen gözleriyle selamlaştıktan sonra koluma baktı, "dene-yelim bakalım" dedi. Ve bir müddet sonra Kenan'ın koluna aynısını yaptı.

Biz hazırız artık. Kenan çıkacak ben cezaevinde kalacağım. Sonra ben de başka bir planla özgürlüğüme kavuşacağım. Ziyaretçiler tutsaklarla sıkı sıkıya kucaklaşarak koğuştan çıktılar ve demir kapı gürültüyle kapandı. Biz de koğuşlara çıktık...

Cezaevinde illegal yaşam

Koğuşa resimli sayım verilecekti. Selim benim duracağım yeri gösterdi. Gardiyanın birinin elinde resim kataloğu vardı. Okunan isim Kenan olunca, "burada" deyip el kaldırdım. Tüm gardiyanlar sesin geldiği yöne baktılar, sonra diğer isimlere geçtiler. Bir aşamayı daha geçmiştik.

Montum, gözlüğüm, külahım beni kamufle

(*) Bu yazı, H. Selim Açı'nın "anı" kitabında "dublör" başlığı altında bir bölümün yer ayırması üzerine kaleme alınmıştır. Kitabın bütününde ve "dublör" bölümünde tarihsel olayların çarpıtıldığı, olmayan şeylerin olmuş gibi gösterildiği yerler bulunmaktadır. Onların her birine ayrı ayrı yanıt vermek yerine, sürecin bütünü, eylemi gerçekleştiren "dublör" tarafından aktarılmaktadır. Bu bütünlük içinde kitapta nelerin yanlış ve eksik anlatıldığı ortaya serilmekte, tekzip edilmektedir. Eylemi anlatırken, gizli kalması gereken yönleri ve kişilerin isimlerini özellikle geçirmedik. HSA'nın kitabı dahil birçok "anı" kitabında, polisin çözemediği eylemlerin, devrimcilerin halen kullandığı veya kullanabileceği yöntemlerin ve kişilerin ifşa edilmesini yanlış bulduğumuzu, kendi yayınlarımızda buna izin vermediğimizi bir kez daha belirtelim.

etmişti. Kenan'ın koluna mühür yapılırken, Selim de Kenan'ın uzun süredir giydiği bu kıyafetleri bana getirmişti. "Bunları hiç çıkarmayacaksın ve mümkünse hiç kimseyle konuşma" dedi. Kaldığım süre boyunca öyle de yaptım.

O gece ranzama uzandığımda, İstanbul'dan yola çıkışımdan itibaren her şey gözümün önünden bir film şeridi gibi geçti. Ayrılırken yoldaşlarla kucaklaşmıştık, "başaracağız" diyerek bana güven verdiler.

İçeri girmeden bir de kemalpaşa tatlısı yedik birlikte...

'85 operasyonu sonrası üç kişi kalmıştık

bölgemizde; ama

örgüt varmış gibi hareket ediyorduk.

Operasyondan iki yıl kadar önce tanışmıştım örgüte. 12 Eylül'ün o zor günlerinde direnmeleri beni etkilemişti. Az insanla çok iş yapıyorlardı. Ben de onlara katıldım; ayak basmadık yer bırakmıyorduk.

Bir gün sorumlu yoldaş, firar eylemi için gönüllü birini aradıklarını söylediğinde, "ben olurum" dedim. Kenan'ın ismini ilk o zaman duydum. Önderlerimizden biri olduğunu söyleyince, "bundan onurlu bir görev olur mu" diyerek üstlendim.

Ertesi sabah sayımı ranzada verdiğimiz için daha rahat oldu. Her şeye dikkat etmem gerekiyordu. Nasıl davranacağımı, ne giyeceğimi, ne zaman volta atacağımı, söylendiği gibi yapıyordum. Gece herkesin yattığı bir saate yatakhanein arka bölümündeki dar aralıkta volta atabiliyordum ancak. Temsilciler ve bir-iki kişi dışında Kenan'ın yerine geçtiğimi bilen yoktu. Onlar da bana Kenan'mış gibi davranıyordu. Gece 3-4 arası volta atsam da hareketsizlikten kilo almaya başladım. Bir kaç hafta sonra Selim'le birlikte aynı kamufajlarla havalandırmaya çıktık. Her şey yolunda gibiydi...

Ta ki bir akşam, Selim'in "arkadaşlar bizi davet ediyor" sözüyle başlayan tartışmaya kadar. Çünkü bu davette içki de olacağını öğrendim; çok şaşırdım ve itiraz ettim. Zaten içkiyi sevmem ve asla içmem.

Dışarıda içenlere de karşı çıkardım. Cezaevinde içki içmek neyin nesiydi? Üstelik biz de buna ortak oluyor-duk. Bu şekilde katılmak istemediğimi söyledim. Ama çok ısrar etti. Dayanamayıp gittim ve şerefime kalkan bardaklardan bir yudum aldım. Üzümden bidonlarda yapılmış şaraptı! Ardından türküler söylendi. En niha-yetinde dostlarla sazlı-sözlü bir toplantıdayız diyerek kendi kendimi teselli etmeye çalıştım.

Beni en çok mutlu eden, koltuğunun altında kalın kitabıyla bizi görmeye gelen Garbis Altınoğlu ve PKK davasından Mehmet Can Yüce'nin düzeyli, sıcak siyasi sohbetleri oldu. Büyük bir olgunlukla tartışılar, polemiklerden uzak dururlardı. Hayranlıkla izlerdim onların içinde olduğu tartışmaları. "Fedakarlığın senin gibisi varken bu topraklarda, ulaşacağız ortak hedefimize, elbet yapacağız devrimi" demişti Mehmet Can bir defasında. Sonra biz de gittik PKK'lerin koğu-şuna. Koğuşun köşesinde bir dede namaz kılıyordu. Mehmet Can, şaşırdığımı farketti. "Gerillaya eşek sırtında cephanе götürürken yakalanmış, çok yaşlı ve müebbetlik" dedi.

İdare değişik cezaevlerinden gelenlerin rutin kayıtlarını yapmaya başladı. Sıra Kenan'a geldi. Ana-baba isimleri, doğum tarihi, memleketi, boy, kilo, mesleği sorularına cevap verecektim. Her zamanki montumu giydim, gözlüğüm, kepi, ille de omzumun sol yanı biraz inik hafif kamburumsu yürüyüşümle çıktık. Bir gardiyan masada oturmuş; o sordu ben söyledim. Sıra "mesleğe" gelince, "tabi ki, 'komünistlik' diyecek-sin, yazıyorum sormadan" dedi. Daha önceki devrim-ci tutsaklar böyle söyledikleri için sıra bana geldiğinde sormadan yazdı. Kritik bir andı, en küçük bir açık, çok şeye mal olabilirdi.

Bir kere top oynamaya çıktım. Kendimi oyuna kaptırıp sevinç gösterisi yapınca, Selim uyardı. Kendi hatamız yüzünden açığa çıkacaktık. "Seyretmek de yeter bana" dedim ve bir daha oynamadım. Kimseyle özel bir şey konuşmuyordum, kimse de sormuyordu zaten. Çoğu müebbetlik, idamlık, ağır cezalar almış kişilerdi. Bir tek psikolojik sorunları olan bir arkadaş vardı. Tuvalet boşluğunda volta atarken yanıma geldi, "Kenan ben seni sana benzetemiyorum, yoksa hastalığım arttı da karıştırıyor muyum" dedi. Ben de "takma kafana, ben de iyi değilim" diyerek yanından ayrılmıştım. Bunun dışında (şaka da olsa) aykırı bir şey yaşamadım.

Cezaevi idaresi, yeni bir uygulama başlatmıştı. Başka cezaevinden getirilen hükümlülerin yeni renkli resimlerini çekeceklerdi, yaklaşan bayram görüşü-ne bir önlem olarak buna başvurmuşlardı. Tabi ki, Kenan'ın da renkli resmi çekilecekti. Çünkü bir süre önce Bursa'dan gelmişlerdi. Sıra bana geldiğinde, gözlük, külah, mont ve ilk kez uzayan sakallarımla göğsüme tutturulan isminin olduğu tabelayı tutarak çekildim. Koğuşun girişinde duvardaki panoya koğu-ş-taki diğer hükümlülerin resimleriyle beraber benimkini de koydular.

Selim'le ikinci tartışmamız, açığa çıkma durumun-da vereceğim ifade üzerine oldu. Vermemi istediği ifadeyi eylemin karakterine uygun bulmadığımı söyleyerek karşı çıktım. "Biz komünist bir hareketiz, esir aldığınız yoldaşlarımızı özgürlüğüne kavuşturup, size karşı mücadele etmek için kaçırsınız. Bu görevimiz-dir, yoldaşlığımızın gereğidir" diyecek ve susacaktım. Benim önerim buydu. Bunun dışında ağızmdan tek bir söz çıkmayacak, sonuna dek direnecektim. Ama ikna olmadı. "Hukuki durumunu düşünüp, olabilecek

en az cezayı alarak bir an önce dışarı çıkmalısın" dedi, sonra da "kendini buna göre hazırla" diyerek kalkıp gitti.

Çok incitmişti beni. Daha önce de bir sohbet sırasında "sen küçük-burjuvasın" demesi, soğuk duş etkisi yaratmıştı. Sinirlenerek yanından uzaklaşıp yatağıma kapanıp ağladım sessizce. Zorunlu olma-dıkça koğuştan çıkmıyor, Selim'le konuşmuyordum. Onun da umurunda değildi. Bu durum canımı daha çok sıktı. Yaklaşık on gün sonra dayanamayıp yanına gittim ve ona kınıldığımı söyledim. "Ben küçük-bur-juvasın demedim, yanlış anlamışsın, 'küçük burjuva alışkanlığın var' dedim" diyerek düzeltme yaptı. Di-yelim ki ben yanlış anlamışım ve kızıp gitmişim, ama onun durumu açıklayıp düzeltmesi gerekmez miydi? Bunu çok yadırgamıştım. "Nasıl oluyor da cezaevinde bu koşullarda kalan bir yoldaşınla konuşmuyorsun?" soruma verdiği yanıt, şaşkınlığımı daha da arttırdı. "Anlamayacak ne var, yoldaş yoldaşına tavır almış, en doğal demokratik hakkını kullanmış, saygı duydu-ğumdan dolayı gelmedim" dedi. Beni o koşullarda kendi başına bırakmayı "demokratik hakkıma" bağla-dı ya, söyleyecek söz yoktu artık.

İfade konusunda aramızda tartışma çıktığını bilen bir arkadaş, benimle konuşmak istedi. Selim ona anlatmış. Değer verdiğim, güvenilir bir dosttu. Fırarın başında kol mührümüzü yaparak düğümü çözmüş-tü. Benim bir an evvel dışarı çıkmam için böyle bir ifadenin doğru olacağı yönünde konuştu. Bu iyi niyetli çabası için teşekkür edip "yoldaşımla konuşur çözeriz" diyerek kapattım. İç sorununuzun başka kişiler tarafından bilinmesi beni rahatsız etmişti. Bunu Selim'e sorduğumda, "beni dinlemiyorsun, dostumu-zun fikrini almakta sakınca görmedim" dedi. Sonuçta doğru bulmasam da, ifadeyi Selim'in söylediği gibi vermeyi kabul ettim.

İdarenin renkli fotoğraf işini çözmek için dışarıya haber gönderildi. Kenan'ın dışarıda çekilmiş fotoğ-rafları geldi, fakat istendiği gibi değildi. Ve açık görüş gelip çattı.

Görüş daha başlamadan gardiyanlar Kenan'ın ismini seslenerek yanlarına gelmesini istediler. Selim gitti, Kenan'ın rahatsız olduğunu söyledi, fakat o gelmeden görüşün yapılmayacağı söylendi. Selim de koğuşa dönerek yüksek bir sesle "Kenan, seni ille görmek istiyorlar, kapıya gel" dedi. Kalın bir ses tonuyla ne istediklerini sordum. Kapıya gittiğimde sivil bir adam ve çok sayıda gardiyanla karşılaştım. Birinin elinde resimlerin asıldığı pano, diğerinde Kenan'ın vesikalık siyah-beyaz resmi vardı. Sivil şahıs, panodaki renkli resimle önceden çekilmiş siyah-beyaz resmi elinde tutarak "bu sen değilsin, idareye gidip düzeltelim" dedi. "Ne saçmalıyorsunuz" dedim. Beni almadan açık görüş yaptırmayacaklarını söyleyince, Selim'in onayıyla gitmeye karar verdim.

İşkence cezaevinde başladı

İki sivilin arasında 15-20 gardiyanla birlikte müdürün odasına doğru yürüyoruz. (İşgüzar bir gardiyanın oyun haline getirdiği resim karşılaştırması sonucu, tesadüfen ortaya çıktığını sonradan öğrendim. O gar-diyan ödüllendirildi.) Odaya girdiğimizde yığınla insan vardı. Masanın üzerinde benim resmim ve Kenan'ın poster büyüklüğünde gözlüklü resimleri duruyor-du. Açığa çıktığımı anladım. Şimdi tavrım ona göre olacaktı. "Yedi aydır cezaevindeyim, gelip gitmediniz fazladan tuttunuz beni, ben artık gidiyorum" diyerek

kapıya yöneldim. "Sen nereye gidiyorsun", "sen kim-sin", "Kenan nerede, ne zaman, nasıl gitti, yoksa hala buralarda mı?" sorular peş peşe geliyor. "Ben kim olduğumu söyleyeceğim, ama kime neyi anlatacağımı bilmek istiyorum. Siz kimsiniz, bu kadar insan ne an-ıyor, bunları öğrenmeden tek kelime etmem" dedim.

Tombul yanaklı kravatlı olan şaşkın ve kızarmış bir halde "sen anlatacaksın" diye bağırdı. Ben yine aynı şeyleri söyledim. Çekmeceden çıkardığı copu fırlat-masıyla "saldır" komutu almış gibi üzerime çullandı-lar. Tekme, tokat, postal üzerime yağıyor. Ağızmdan, burnumdan, zaten patlamış kafatasımdan kan akıyor. Kendimden geçmişim. Kan gölcüğünün içinde ken-dime geldim. Her taraf sırlıskılamdı. Kaldırıp diktiler. "Böyle yaparsan öleceksin, hadi anlat" diyorlar. Ben de her defasında kim olduğumu söyleyeceğimi, ama önce onların kim olduğunu öğrenmek istediğimi papağan gibi tekrarlayıp duruyorum.

Tabi her defasında çileden çıkıp topluca saldırı-yorlar. Bir kez daha bayılmışım. Ayakta duramıyorum, kanlar içindeyim, üstüm başım parça parça. Kar-şımdayakilere bakıyorum, kravatlar çıkarılmış, ceketleri masa üstüne fırlatılmış, gömlekler pantolonun üstüne sarkmış, belli ki işkenceye aktif katılmışlar. Bu kez daha sakın aynı soruları soruyorlar. Ben de aynı cevabını veriyorum. Cezaevi müdürü öne çıktı, eliyle gös-tererek başladı saymaya; cumhuriyet savcımız, baş savcımız, dış güvenlik albayımız, komutanımız, ikinci cezaevi müdürümüz, ben birinci müdür, istihbarattan arkadaşlar (üç kişi) komiserim, memur arkadaşlar, infaz koruma memurumuz... Sonra tam bir sessizlik oldu. Müdür devam etti: "Şimdi sen anlat, kimsin, ne zamandır buradasın, nasıl geldin, nerelisin, nerede oturuyorsun, örgüt ne zamandır bu eylemi planladı, kaç kişiydiniz"

"Tamam anlatacağım, ama o kadar çok şey sordunuz ki, hangisini söyleyeyim" deyince, "adın ne" dedi. Adımı söyleyip yine sustum. "Sormadan söyle, soyadın ne, nereden geldin" Önceden belirllediğimiz ifadeyi vermeden önce hepsinin bana işkence yaptı-ğını, bunu da yazmalarını belirttim. Sonra başladım anlatmaya: 7 ay önce geldim. Siyasi biri değilim. Ke-nan oturduğumuz semtteki kahveye arada bir gelirdi. Kötü alışkanlıklara karşı beni uyarmıştı. Yağmurlu bir günde bana ayakkabı pantolon ve şemsiye vermişti. Çok etkilenmişim bu abiden. Sonra göremedim. Ta ki, adresime gelen mektuba kadar. Mektupta şan-sızlıktan cezaevine düştüğünü, eski günlerin hatırlarına görüşüne gidersem çok sevineceğini yazıyordu. Ben de görüşüne geldim. -İstanbul'dan Çanakkale'ye nasıl geldiğimi uzun uzun anlatınca, savcı "eee" diyerek kısa kesmemi istiyor- Kenan ağabeyi nihayet görmüş-tüm, sanldık birbirimize. Çay, bisküvi tatlısı ikram etti, sohbet ettik. Yanlışlıkla cezaevinde tutulduğunu, bir-iki aylık bir işi olduğunu, kendisinin yerine bu sürede kalıp kalamayacağımı sordu. Ben de iki ay gelir geçer, bir işe yaramış olurum diyerek kabul ettim.

İşkenceci savcı "kaç ay oldu peki" diye sorunca "6-7 ay olmuştur" dedim. "Niye gelmemiş peki" diye küfrü bastı. Kenan'ın iyi bir insan olduğunu, işlerinin uzamış olabileceğini söyledim. Beni ayakta tutan, bacağıma copla öyle aniden vurdu ki, yere düştüm. Yine onlarca tekme vücudumun her yanına inip kalktı. Kafamı ellerimin arasına alıp büzüşmüş vaziyetteyim, hiçbir organım hareket etmiyor artık. Bırakıyorum kendimi, çok uzakta inip duruyor tekmeler ve yine ba-yılıyorum. Aradan ne kadar süre geçmiş bilmiyorum,

yüzüme boşaltılan suyla kendime geldiğimde mektup odasına sürüklendiğimi, zemindeki kanları gördüm. Şiddetli başağrısı vardı, her yanım yanıyordu, ayaklarımın acısı beynime vuruyordu, zor nefes alıyordum.

Bir süre sonra müdürün “memur arkadaşlar” olarak tanıttığı iki sivil beni kaldırdı. Kucaklayarak aynı odaya götürdüler. Odada eksik yoktu, yaklaşık 15 görevli, bitkin bir vaziyette, put gibi duruyorlardı. Getirenler beni dik tutmaya çalışıyor. Savcı, parmağını sallayarak küfürler yağıyor. “Annen, ailen sevgilin yok mu? Onları da mı düşünmüyorsun, yazık değil mi sana, seni kandırılmışlar, bırak oyun oynamayı.” Yeniden başlıyor aynı soruları sormaya... Ben de her soruya tek tek aynı cevapları vererek uzatıyorum. Bir tiyatronun mantığına bile denk düşmeyen hikayeyi anlattım durdum gün boyu, işkenceli seanslarla birlikte.

Başarmıştım! Çaresiz kalmışlardı. Yöntemi öğrenememişler, dışarıyla ilgili tek bir bilgi alamamışlardı. Adımın dışında hiçbir şey doğru değildi. Gün boyu kudurmuşçasına saldırdılar sadece. Bazen tiyatroyu dinleyecekler galiba diye düşünüyordum, ama bir yerinde patlıyorlardı. Verdiğim adresin Gazi Mezarlığı çıktığını söylediler. “Söyleyeceklerin bu odadan çıkmayacak, sana söz veriyoruz, devlet sözünü tutar. Ya doğruları anlatacağın, ya da Emniyet Müdürlüğü’ne yollarız, zaten gebermene az kaldı” dediler. Emniyet’te de anlatacaklarımın aynı olacağını söyledim. Sabah-tan beri işkence yaptıklarını, bunu protesto için o andan itibaren tek kelime söylemeyeceğimi bildirdim. Suratıma bir yumruk indi ve “götürüm şu...” lafını duydum.

İşkencenin cezaevindeki faslı bitmişti ve ben kazanmıştım.

Şubede öldüresiye işkence

Hava kararmıştı, güya sabah on gibi görüş yapacaktık! Polislerin omuzunda taşınarak bir ekip otosunun arka koltuğuna atıldım. Gözlerimi bağladılar ve kafamı iyice eğdiler. Epey dolandıktan sonra bir yerde durdular ve beni sürükleyerek ikinci kata çıkardılar. “Senin yüzünden gün boyu aç kaldık, iyice düşün, yine geleceğiz” diyerek gittiler. Yine kendimden geçmişim.

Uyandığımda çıplak bir vaziyette bir beton bir masada -cenaze yıkanan yere benzeyen- gözlerim bağlı uzanıyordum. Başımda bekleyenler uyandığımı farkedince “şimdi bizimsin, yalvaracaksın ama dinlemeyeceğiz,

sen devletin cezaevinden adam kaçıracağını, küçük düşürecek, biz de seni yaşatacağımız öyle mi” diyerek,

hem sövüyor hem yüzüstü çevirerek, sırtımın özellikle omuza doğru iki tarafa defalarca kalın bir sopayla vuruyorlar. Kum torbasına vurur gibi aynı tonda. Bazen hissetmez oluyorum, iradem dışı çıkan iniltilerimi dinliyorum. Böyle ne kadar sürdü bilmiyorum. Hafızam gidip geliyor. Sorgunun neresinde kaldığımı hatırladığımda, tarif edilmez bir rahatlama duyup direnmeye devam ediyorum.

Zaten zor oynatabildiğim kollarımı iki yana açarak, arkadan omuz hizasında bir kalasa halatla bağlayıp metal iki dolabın arasına yerleştirdiler. Ayak baş parmağıma mandal gibi bir aleti takıp ucu açık birkaç teli vücudumun hassas yerlerine değdirerek elektrik veriyorlar. Yıldızlar dönüyor başımda, topaç gibi hızlanıp kendimi kaybediyordum. Hep aynı sorular; “nasıl, nereden geldin, kimlerle organize ettin, cezaevine nasıl girdin, o nasıl gitti?” Tek söz yok bende. Her baygınlık sonrası yüzüm gözüm temizleniyor, üstüme dökülen sütle güya besliyorlar. Şubede geçirdiğim günler boyunca üç kez bayıldım ve kısa süreliğine de olsa düşünemez olduğum anlar yaşadım. İlk günler geceli gündüzlü yoğun işkenceler gördüm.

Sonra kendimi bir nezarethanede buldum. Altı tahtalı sıcak bir yerde uyumuşum... Üykümü bölüyorlar, nezarethaneden aşağıya, küf kokan bir yere sürüklediler küfürler eşliğinde. “Şimdi göreceksin direnmek nasılmış” diyor biri. Diğeri, “nefesini tüketme, sıkalım kafasına gitsin” diyerek, gözümü bantla kapatıyorlar yine. Bir kapı açıldı, beni o tarafa sürüklediler. Duvarlarda su sızıntısı iştiliyor. “Burada kalacaksın, öldüreceğiz seni” diyerek, tekmelemeye başladılar. Fakat dikkatli bir şekilde kaba etli yerlerime vuruyorlar. Sonra çekip gittiler. Sonra başka bir odaya götürdüler, yeniden askıya aldılar. İşkenceciler sürekli konuşarak beni tahrik etmeye çalışıyor, tepkilerimi ölçüyorlar. Arada bir kum torbasına vurur gibi vuruyorlar.

O esnada hışımla içeri giren biri, “savcımızla dalga geçen bu...” diyerek saldırdı. Saçlarımdan tutup, taşımakta zorlandığım kafamı kaldırıncaya, göz bağım biraz açıldı. Elinde tomar tomar iltihaplı irinli kanlı saçlarımı gördüm. Saçlar ellerine yapışınca irkilerek “pislik” diyor, “ellerimi yıkamaya gidiyorum” diyerek kapıyı vurup gitti.

Gerçekten de kafa derim çok tahriş olmuştu. Firar eylemini yapmadan bir gün öncesinde, saçlarıımı boyarken istenen rengi tutturamamış, asitle açmaya kalkmıştık. Cıvıv sarısına dönen kafamdan dumanlar çıkıyordu. Firar sonrası da cezaevinden şubeye dek çoğu zaman külahlı kafamda çıkarmadım. Çaktırmadan tualete gidip temizlemeye çalışarak geçti günlerim. Halimden yakınıyor görünmemek için de kimseye söylemedim. Günler ilerledikçe kafamın tümünü sarmıştı deri patlağı. Şimdi her dokunduklarımda irinli kanlı saç tellerim ellerine yapışıyor, işkencecilerin midesini bulandırıyor.

Kaba dayak, askı, elektrik, beton masa üstüne çıplak yatırma, papazlık dahil her yöntemi kullanarak konuşturmaya çalıştılar. Ben de giderek tırmandırmak zorunda kaldım direnişimi. Onlar işkenceyi arttırdıkça “açlık grevine gidiyorum” demeden, bir şey yemedim. Yeni işkence mekanımda da bayıldım. “Yemiyor içmiyorsun, bu yaptığın siyasi tavrıdır”

diyorlar. “İşkence yaptığınız için yemiyorum” diyorum, saldırıyorlar. Bu kez “ölürsen atarız araziye, daha önce gömdüklerimizin yanına” diyerek gözdağı veriyorlar.

Bir gün uyandığımda ne göreyim? Bir yerlerden tanıdık, kısa boylu tıknaz bir adam pis pis gülererek beni izliyor. Kesişti bakışlarımız, kilitlendik adeta. Nereden tanıyorum diye hafızamı zorluyorum. Hafızam kuvvetlidir aslında. Ve birden hatırladım. ‘85 operasyonundan sonra bir yoldaşla birlikte giderken, izlendiğimiz hissine kapılmıştım. Yanımdaki yoldaş da farkettiğini söyledi. Büyük kafalı, anlı çıkık, et bezesi belirgin biri, peşimizden geliyordu. Uzunca bir kovalamacadan sonra kendimizi bir yere atmıştık. Şimdi karşımdaki polis, bu kişiydi. Beni çözmek için getirdikleri belliydi. Hemen yanıma gelip “hatırladın mı beni” diye sordu. “Kaçtın, kurtulduğunu sandın, bak ne büyük iş almışsın başına! Artislik yapmayıp o iki çıkışlı hana girmeseydin, alacaktık sizi. Böyle işkenceye de uğramamış olacaktın!” Bana iyilik yapmak için geldiğini, artık işkence yapmayacaklarını söyledi. “Çanakkale’de hiç siyasi olay olmazmış, bizi çağırdılar geldik” dedi. “Yıldırmaşsın onları tiyatronla, bir de ‘siyasi değilim’ diyormuşsun. Biz seni Gazi’den, Fındıkzade’den tanırız” diyerek, daha önceki gözaltımı, birlikte takip aldığımız yoldaşları sıraladı. “Tanımıyorum seni” dedim. “Yanımdaki işkenceciye söyleceklerimi söyledim, sizden de korkmuyorum” diyerek kestim. Sadece yöntemi söylemem için adeta yalvardı. Cevap alamayınca, “günah bizden gitti” diyerek bıraktı...

Sarkık bıyıklı adamı görüyorum uzandığım yerden, tekme vuruyor suratıma, boğmaya çalışıyor beni. Hiç bir şey sormadan kulaklarımdan çekerek vuruyor duvara. Çelimsiz müsveddeden beklenmeyen bir güçle tekmeliyor. Biri avaz avaz bağırıyor; “parça parça yapıp öldüreceğiz, kolay ölüm olmayacak buna...”

Elektrikli copla tecavüz girişimi, bilekten asma, tazyikli su, meydan dayağı hiç durmadı gece gündüz. Artık beynim uğulduyor, zor nefes alıyor, zor yutkunuyorum, içtiklerimi kusuyorum. Deneyimli İstanbul polisi saldırıyor bu kez. “Devletle alay etmek ha, küçük düşürmek ha” diyorlar. “Biz sizi tanırız, İsmail Cüneyt’i de biz öldürdük emniyette. Açın gözünü şunun, öldüreceğiz” diyorlar.

“Abdulkadir’in haberlerini sen mi getirdin, hastane sevkini senin bilgilerinle mi yaptılar!” diye sorunca, buz kestim birden. Kaç gündür buradayım bilmiyorum. Abdulkadir Konuk, şerefime verilen yemekte tanıdığım, idamla yargılanan bir tutsaktı. Ona ne olmuştu da işkencemde soruyorlardı. (**)

Çok uzun güzel bir uyku sonrası gene ilaçlanmış sıvıyla beslemişler; hareketlerimin ağırlaştığını hissediyorum. Akşam saatlerinde geldiler yine. Artık sona geldiğimi söylediler. Ben de meydan okudum, su da almayacağımı söyledim. Buz gibi suyla dolu bidonun içine koydular, yüzümdeki kurumuş kanlar çözülüyor, kıpkırmızı oluyor suyun yüzeyi. Titriyorum. Böyle ne kadar kaldım bilmiyorum, bidona attıkları tekmeyle yuvarlandım. Çıkıp gidiyorlar.

Kaç gün sonra uykudan uyandırıldım yine. “Hadi bakalım, temizledik seni, temiz göndereceğiz öteki dünyaya” dediler. Kanlı montum temizlenmiş, kazak, pantolon, temiz çorap getirmişler. Giydiriyorlar onları.

(**) Abdulkadir Konuk, TDKP davasından yargılanan bir tutsaktı. “Dublör”ün işkenceye alındığı günlerde, tedavi için getirildiği İstanbul Çapa Hastanesi’nden firar etmişti.

Gerçek sahnelere benziyor davranışları, artık gözlerim açık, çekinmiyorlar yapacaklarından. Karga tulumba arabanın arka koltuğuna uzattılar. Yaklaşık yirmi dakika sonra yumuşak zeminli bir yerde indirdiler. Koluma giriyor biri yıkılmamam için. Diğerleri benimle ilgilenmeden mermileri silahların ağzına veriyorlar. “Kapatın gözünü, getirin arazinin ortasındaki çukurun yanına” diye sesleniyor telsizli olan. Göz bandını takıyorlar, ite-kaka ilerliyoruz. Yanımda yürüyen “ölüm kokuyor sende, bir şey söylemiş ol, bizi de kurtar” diyor. Susuyorum, o devam ediyor: “Zaten susuzluktan ölecektin, madem konuşmuyorsun eziyet çekmeden hızlandırılım ölümünü” diyor. Epey yürütüldükten sonra bir ses; “getirin çukurun başına, ölürken dik duracak mı bakalım” diyor. Yanımdaki “dur burada, çukur kazılan toprak üstündesin, dön arkana” diyor. “Siz döndürün, ben dönmem” diyorum.

Son iki günde ölümü hissetmişim, şimdi de aynı hisleri duyuyorum, hüzünlüyüm ama dik duracağım, tüm gücümle yapabildiğim kadar... “Hazır mısın” diyor bir ses. Biraz daha dikleniyorum, konuşana doğru dönerek; “İşkence insanlık suçudur. Cinayet işlemek de insanın en alçağının yapacağı iştir. Mutlaka bir gün hesap verirsiniz! Hazırım öldürün!” diyorum. Sözüm yeni bitmişti ki, göğsüme yediğim tekmeyle aynı anda kurşun yağdı üzerime. Gerçekten bir çukurdayım şimdi, öldüm mü, hayal mi görüyorum, ölüm böyle mi oluyor!? Hareketsiz izliyorum kendimi, susmuyor silah sesi, delik deşik olmalıyım ama yaşıyorum galiba. Farkında olmadan tuttuğum nefesimi verirken, yaşadığımı belli belirsiz hissetmeye başlamışım ki, biri bağırıyor; “durun, böyle ölmeyeceği emri geldi, keseceğiz boğazını, kolunu-bacaklarını, hemen çıkarın”

Çıkıyorlar çukurdan. Aklım başımda, ölmemişim. Son şanslarını denediklerini hissettim. Kazandım artık! Bitti işkenceli günler! Yendim it sürülerini! Mutluluktan uçuyorum...

Emniyete götürdüler, gözüm bağlı şekilde ikinci katta bir yerdeyim. Sabah birinin haykışıyla uyanıyorum. “İşe yaramazlar sizi! Sizin gibi yüz adamım olacağına bu adam gibi bir arkadaşım olsaydı” diyor. “Terörist veya aptal her neyse, benim kızım oğlum için yapamayacağımı, o yoldaşı için yapmış, üstelik gıkı çıkmıyor! Tesadüfen anlaşılmasa, kimbilir daha neler yapacaktı?”

Yetkili bir işkenceci şefi olmalı. Herkese fırça atabilmesinden çıkıyorum. Tarif edilmez duygular, büyük bir gurur içindeyim, içim içime sığmıyor. Ama sarhoşluğa, gevşemeye yer yok! Dikkatli olmalıyım!

“Kaldırın alın ifadesini, ne söylerse yazın, söyle-mese çıkarın mahkemeye... elimde kalacak yoksa” diyor. Daktilonun başındaki yazıcı, polisin karşısındaki sandalyeye oturtuldu. İlk kez biraz da ayrıntıyla tek seferde ifademi verdim. “Tamam imzala” diyerek çıkarıp koydular önüme. Okuduktan sonra imzalarım diyerek, okumaya başladım. Alçak polis, “örgütlü olduğum, Kenan’ı örgüt kararıyla çıkardığım” satırlarını eklemiş, onları görünce yırttı kağıdı. “Benim söylediklerimi değil, kendi istediğini yazmışsın! Ya söylediklerimi yazarsın ya ifade vermem, hiç bir evrakı imzalamam” dedim. Yan masadaki kalkıp geldi, “yanlış mı yazıyorsun sen” diye çıkıştı yazıcıya. Elimden ikiye bölünmüş kağıtları aldı. Beni yan odaya götürdü. Peşinden iki çantalı adam geldi. “Biz doktoruz, ne oldu sana bakalım” dedi. Diğeri, “masayı devirmişsin ayaklarının üstüne, kötü ezilmiş tırnaklarını kırmış”

diyor. Yüz üstü uzanıyorum, her yanımda temizlenip merhemler sürülüyor...

Ben kazandım, direniş kazandı

Huzurluyum, ağrım-sızım hafifledi biraz. Zor yürüyorum ama onurla aldığım görevi başım dik olarak başarmışım. Bu duygu, tüm işkenceleri küçültüyor, mutlu olmamı sağlıyor. Yazıcı yeniden yazmış ifade-mi, okuyor imzalıyorum. Mahkemeye polis yardımıyla çıktım. Hakim, soruları sıralayıp “konuşabilirsiniz” dedi. Bana yapılan işkenceleri anlattım ve “şikayetçiyim” dedim. Hakim, parmağını sallayarak, “bunlar yapılsaydı, konuşabilir miydin şimdi böyle” diye bağırды. Polisler bir kağıt uzatarak, “götürün bunu daha fazla gözüm görmesin” dedi.

Polisler yaka-paça bindirdiler arabaya. Cezaevinin girişi tarafındaki tek kişilik hücreye koydular. Gardiyanlar “geçmiş olsun” diyor. Beyaz önlüklü biri, su getirmiş “içmelisin” diyor. Koğuşa gitmeden hiçbir şey yiyip içmeyeceğimi söyledim. Biri geldi, “ben koğuştaki arkadaşlarının yanından geliyorum, açlık grevini bırakmanı istiyorlar” dedi. Bağırdım hepsine, korktular, çekildiler. Aklıma koğuştaki tıpalı su kabımız geldi. Onu getirirlerse açlık grevini bırakacağımı söyledim. Tüm gücümle slogan atmaya başladım: İşkenceciler cezasız kalmayacak! Faşist idare hesap verecek!

Bir süre sonra bir ses duyuyorum. Nihayet duyurmuşum sesimi. Kim olduğumu neler yaşadığımı anlatıp “haber verin

siyasilere” diyorum. Tekrar slogan attım, dayanamayınca yığılıverdim. Bir saat kadar sonra, gerçekten benim suyum gelmişti. Selim öğrenmiş geldiğimi, açlık grevini nasıl bırakacağımı yazmış. Bir kaşık püre, bir küçük lokma ekmek, bir yudum gönderdiği süt, bir çekimlik sigara, tane tane ne yazdıysa aynısını yaptım. Leğen, ılık su, temiz nevresim, havlu, pijama, iç çamaşırı, desenli bir gömlek, her şey çok güzeldi.

Bu su kabını akıl etmem iyi olmuştu. Tüm cezaevi kapı döverek, müdürü getirmişler. Sabahleyin sayım sonrası koğuşa getirilmem konusunda anlaşmışlar. Yazılanların her kelimesini defalarca okudum. Kuştüyü yatak gelmiş gibi uyudum, öyle huzurlu...

Sabah koğuşa gideceğimi beklerken, İstanbul Cezaevi’ne götürüleceğim söylendi. “Arkadaşlarımı görmeden öldürseniz gitmem” dediğimde, müdürü çağırdılar. Az işkence etmemiştik bana. “Sen işkencecisin, uyarıyorum seni” dedim. Gece tutsaklara verdiği sözü hatırlattım. Yalvarıyorum karşımda, “ben emir kuluyum, talimat geldi zorunluyum göndermeye, senin düşmanın değilim.” Sözü kesip “yaptığınla kalmayacaksın, işkencecilerden hesap sorulur” dedim.

Gardiyanlar eşyalarını torbaya koymuşlar, “gidelim” dediler. Bitkin haldeyim, beş parasızım, en önemlisi yoldaşımla, dostlarımla vedalaşamamışım... Büyük bir üzüntü içinde kelepçelenerek İstanbul Bayrampaşa Cezaevi’ne yola çıktık...

İsviçre ve Avusturya’da KUTUP YILDIZI Belgeseli gösterimi yapıldı

KUTUP YILDIZI BELGESELİ, M. Fatih Öktülmüş’ün hayatını ve mücadelesini anlatan; Fatih’in şahsında, Türkiye’de ’70’li yılların devrimci mücadelesine, 12 Eylül hapishanelerine, işkencelerine, ağır illegalite koşullarında yeraltı mücadelesine ışık tutan bir belgedir.

Bu belgeselin Avrupa’da da geniş kitlelerle buluşmasını sağlamak, Fatih yoldaşı ve 12 Eylül direnişini anlatmak amacıyla, İsviçre ve Avusturya’da iki ayrı etkinlik düzenledik. Bizim için ilklerin yaşandığı etkinliklerdi bunlar. Belgesel gösterimlerinin yarattığı etki görülmeye değerdi. Her ikisi de coşkulu ve heyecanlı bir biçimde izlendi, konuşmalar ve tartışmalara katılım yüksekti.

Belgeselin İsviçre’deki gösterimi, 2 Kasım günü Basel’de Gezi Kültür Haus’ta gerçekleştirildi. Etkinlikte PDD’nin İsviçre temsilcisi Hüseyin Yıldız bir konuşma yaptı. Belgesel’in yapımcılığını üstlenen “Fatih Öktülmüş Kültürevi” FÖKEV adına Nevîn Berkaş ile belgeselin senaristi ve editörü Özgür Nehir de birer konuşma yaptılar. İsviçre’de gerçekleştirdiğimiz etkinlik, “Dünya Kobane Günü” etkinlikleriyle ve başka etkinliklerle çakışmıştı. Buna rağmen katılım yüksek oldu.

Bir hafta sonra, belgesel için Avusturya’da bir gösterim daha düzenledik. Etkinlik 9 Kasım günü Innsbruck’ta ATİGF Lokali’nde gerçekleşti.

İsviçre PDD

İnsanlık tarihinde çok önemli bir dönüm noktasıdır “Ekim Devrimi”. Ve tam 102 yıl sonra, yine bir Ekim ayında, dünyanın dört bir tarafı ayaklanmalar, protestolar, kitlesel isyanlarla sarsılmaktadır. İşçi ve emekçiler, Şili’de devrimci sanatçı Victor Jara’nın şarkılarıyla; Lübnan’da “yoksullar dinleri-mezhepleri ne olursa olsun sömürülüyorlar” sloganlarıyla ve daha bir çok yerde, yoksulluğa ve yozlaşmaya karşı direniyorlar.

Bu kitle hareketlerinden bazıları aylar öncesiinden başladı. Kesintili ya da inişli-çıkışlı da olsa uzun bir süreçte yayıldı. Ancak Ekim ayı, hem bu direnişlerin güç kazandığı, hem de birçok ülkede yeni direnişlerin patlak verdiği bir tarihe dönüştü. Dünyanın dört bir yanında kitleler, talepleri uğruna sokaklara döküldü, polisle çatıştı...

Dünyanın sokakları alev aldı
Şili’de metro biletlerine yapılan zam, özelleştirme ve yoksullaştırma politikalarına karşı devasa bir direnişe dönüştü. Üstüste yapılan genel grevlerle işçi sınıfı da eylemlerdeki yerini aldı. Eylemler metro istasyonlarından ücretsiz geçme, turnikelerin üzerinden atlama şeklinde başlamıştı. Polis şiddeti ve hükümet baskısı arttıkça, eylemlerin seyri de değişti. Metro istasyonları tahrip edildi ve ateşe verildi, marketler yağmalandı, eylemciler polisle çatıştı. Ardından, **Şili’de neoliberal saldırıların simgesi sayılan iki önemli kurum, başkent Santiago’deki ENEL enerji şirketi binası ile Banco Chile binası, eylemciler tarafından yakıldı. Son olarak, 12 Kasım günü, San Antonio’da bulunan işkence merkezi Tejas Verdes tahrip edilerek yakıldı;** hatta buraya giden yollara barikat kurularak devletin yaklaşması önlendi. Ve Şili tarihinin en büyük kitlesel eylemi gerçekleştirildi. 1 milyonu aşkın insan, Ekim ayının sonunda Santiago’da miting düzenledi.

Şili halkı, güçlü bir mücadele birikimine sahiptir. Pinochet diktatörlüğüne karşı verdiği büyük mücadele, sonrasında ekonomik krizler döneminde de önemli direnişlere evrilmişti. Özellikle öğrenciler, son on yıldır bir çok defa sokaklara döküldü, etkili eylemler gerçekleştirdi. Şimdi eylemciler “neoliberal saldırıların başlangıç yeri burasıydı, ölümü de burada olacak” diyorlar. Faşist Pinera hükümetinin tüm baskılarına, OHAL ilan etmesine, polis saldırılarının şiddetine, onbinlerce insanın gözaltına alınmasına, 20’den fazla eylemcinin öldürülmesine

rağmen direnmeye devam ediyorlar. Çünkü Şili işçi ve emekçilerinin talebi artık “met-ro zamlarının geri alınması” ya da başkan Pinera’nın vadettiği gibi reformlarla yaşam koşullarının iyileştirilmesiyle sınırlı değil. Direnişçiler, bir bütün olarak geçmişle hesaplaşmak istiyorlar. Pinochet diktatörlüğü döneminin özelleştirme politikalarıyla, Pinera hükümetinin uygulamalarıyla, Şili halkının acı çekmesine neden olan bütün neoliberal saldırılarla... Bu yüzden hükümetin vaatlerine rağmen eylemler sürüyor; özelleştirmelerin sembolü olan enerji şirketinin gökdeleni alevden bir sütuna dönüşürken, özelleştirmelere duyulan öfkenin sembolü oluyor; eylemler Şili’nin en önemli işkence merkezini yakmak gibi biçimlerle güçleniyor.

Ekvador’daki protestolar, hükümetin on yıllardır akaryakıt için verdiği sübvansiyonları, İMF’nin kemer sıkma politikaları doğrultusunda kaldırmasıyla başladı. Bu karar, genel olarak gıda fiyatlarının artmasına neden olmuştu. 2017 yılında başkan seçilen Moreno, sol partiler koalisyonunu temsilen, bir önceki “solcu” hükümetin devamcısı görünerek başa gelmiş; hemen ardından ABD yanlısı ve sağcı politikalar izlemeye başlamıştı. İMF ile anlaşma yaparak akaryakıt sübvansiyonlarını kaldırması da bu çizginin sonucuydu.

Moreno’nun kararı 3 Ekim’de genel grev çağrısıyla karşılandı. Akaryakıt sübvansiyonun kaldırılmasından en fazla etkilenen yerli halk, direnişin önderliğini üstlendi. **Yerli halkın örgütü olan “Ekvador Yerli Ulusları Konfederasyonu”, sürecin en etkin kurumu oldu ve Ekvador’daki direnişi “kendiliğinden bir patlama” olmaktan çıkartarak örgütlü bir eyleme dönüştürdü.** Yerli halklar, yerli milis güçlerin organize ettiği yürüyüşlerle başkente aktılar. 3 Ekim’de başlayan eylemlerde kitle otoyollara barikatlar kurdu, parlamentoyu bastı, polisle çatıştı. Bu süreçte, Ekvador tarihinin en büyük kadın yürüyüşü gerçekleştirildi. Eylemlerde 7 kişi hayatını kaybetti, binlerce eylemci tutuklandı. Ardından Devlet Başkanı Moreno, akaryakıt kararını geri aldıklarını açıkladı.

Haiti’de, 2019 başlarında neoliberal kesinti paketlerine karşı bir eylem dalgası yükselmişti. Ağustos ayında başlayan akaryakıt sıkıntısı

ise, Eylül ayı ortalarından beri kesintisiz devam eden ikinci dalgayı başlattı. Bölgenin en yoksul ülkelereinden biri olan Haiti, 2010 yılındaki depremden bu yana, uluslararası yardımla ve Venezüella’nın petrol desteğiyle ayakta duruyor. Venezüella’nın ABD baskısından dolayı yaşadığı ekonomik sıkıntı, bölge ülkelerine de yansıyor. Bu koşullarda toplumun bütün kesimleri ekonomik krizden daha fazla etkileniyor.

Latin Amerika’dan Ortadoğu’ya YENİ AYAKLANMA DALGASI

Kitleler aşırı yoksullaşırken, devlet içindeki pervasız yolsuzluklar, kitlelerin sokaklara dökülmesine, yollara barikatlar kurmasına neden oluyor. Eylemler de toplumun tüm kesimlerinin katılımıyla gerçekleştiriliyor. Öyle ki, binlerce Katolik Kilisesi görevlisi bile kendi yürüyüşlerini düzenledi. Bugüne kadar 42 kişinin hayatını kaybettiği eylemler, polis şiddetine rağmen sürüyor.

Eylemlerin temel talebi, Haiti Devlet Başkanı Jovenel Moise’in, istifa etmesi. Moise’nin Şubat 2017’deki seçimleri hile ile kazandığı ve o günden bu güne yolsuzluk yaptığı söyleniyor. Darbeler ve diktatörlükler çevriminde yaşam mücadelesi vermeye çalışan Haiti halkı için, yolsuzluklar ve yozlaşma çok büyük bir sorun. 2004-2013 yılları arasında ülkede görev yapan BM askeri gücü bile, yolsuzluklar ve çocuklara cinsel tacizlerle anılıyor. Halk artık bunların hesabını soruyor.

Uruguay’da onbinlerce kişi ülkenin yeni güvenlik yasa tasarısını protesto etmek için sokaklara çıktı. Yeni tasarı, polis ve kamu güvenliğine ek olarak, bir de “ulusal koruma gücü” oluşturulması, bazı hapis cezalarının güçlendirilmesi ve gece baskınlarının yasal hale getirilmesi gibi maddeler taşıyor. Bu yasa, ülkedeki suç oranının yüksekliğine karşı bir önlem gibi sunuluyor Gerçekte ise, her türden “güvenlik” yasası, öncelikle muhalefeti, direnen işçi ve emekçileri hedef alır. Uruguay, seçimleri “sosyal demokrat”ların kazandığı, ancak darbeci-Amerikancı kesimlerin ülke yönetiminde ağırlığının sürdüğü bir ülke. Bu kesimler, ekonomik ve siyasi saldırılarını pervasızca yürütebilmek için her yöntemi kullanıyor. Uruguay halkı, bu niyetin ürünü olan yasaya karşı büyük bir direniş geliştiriyorlar.

Lübnan’da eylemlerin başlangıç noktası, hükümetin getirdiği WhatsApp vergisini protesto etmekti. Ancak eylemler hızla mezhepçi ayrımları reddeden, yoksulluğu ve yozlaşmış gündemleştiren, ülke nüfusunun çok önemli bir bölümünü sokaklara döken protestolara dönüştü. 17 Ekim’de başlayan eylemlere ilk günlerde yüzbinlerce insan katıldı; sonrasında rakam Beyrut’ta 1 milyon üzerine çıktı, ülke genelinde ise 2 milyon kişi sokaklardaydı. Lübnan’da nüfus, Filistinli ve Suriyeli mültecilerle birlikte sadece 7 milyon. Yani kitlelerin ezici çoğunluğu, bu protestolarda yer alıyor.

Lübnan’da devlet yönetimi, dini ve mezhepsel ayrımlara göre kotalardan oluşturuluyor. Başbakan Sünni, cumhurbaşkanı Hristiyan, meclis başkanı ise Şii mezheplerden seçiliyor. Bu sistem, bürokrasi kademesinde her kesimin kendi yolsuzluk mekanizmalarını oluşturmasını ve aşırı zenginleş-tirmesini kolaylaştırıyor. Vergi sorunu üzerinden sokağa çıkan kitlenin tepkisi, hızlı biçimde bu kota sistemine yöneldi. Hangi mezhep ve dinden olursa

olsun, yoksulların birlikte sömürüldüğü yönündeki ifadeler, eylemlerdeki sloganların temelini oluşturdu. Eylemcilerin “fark ettik ki aşırı yoksulluk içinde yaşayan bir Hristiyan, aşırı yoksulluk içinde yaşayan bir Sünni ya da Şii’den farklı değildir” sözleri, eylemlerin simgesi oldu. Mezhep ve din farklarının bir kenara bırakılarak, yolsuzluklarla zenginleşen bürokratların hesap vermesi talebi yükseltildi.

Hükümet, başlangıçta siyasetçilerin maaşlarını yarı yarıya azaltmak gibi reformlar açıkladı, ancak yetmedi. Bunun üzerine eylemlerin 13. gününde, başbakan Hariri dahil olmak üzere birçok bakan istifa etmek zorunda kaldı. Buna rağmen sokaklar durulmuyor. İstifa edenlerin yerine, yine aynı kota sistemiyle yönetici atanması kuralına tepki gösteriyor eylemciler. Son olarak parlamento binasını kuşattılar. Ve “halk düzenin devrilmesini istiyor” sloganlarıyla eylemlerini sürdürüyorlar.

Irak’ta tepkiler, 16 yıllık işgal ve savaş içinde, ülkenin ekonomi ve siyasetinin tamamen çökmesine yönelmiş durumda. Halk devasa bir işsizliğe ve yoksulluğa mahkum edilmiş. Lübnan’dakine benzer biçimde, yönetimin etnik ve mezhepsel kotalara göre belirlenmesine duyulan öfke de var. Sağlık ve eğitim sistemindeki bozulma, işsizlik gibi ekonomik sorunların yanı sıra, bürokratların aşırı zenginleşmesi ve devasa yolsuzluklar, eylemcilerin en fazla karşı çıktığı konular. Keza İran’ın Irak üzerindeki etkisi de eylemcilerin hedefinde.

Yukarıda sıraladığımız halk ayaklanmaları içinde çatışmaların en sert yaşandığı ülke Irak. Bugüne kadar yüzden fazla eylemci öldürüldü, binlerce yaralı var. Ancak Irak halkı, 2003 yılından bu yana zaten savaş ve işgal altında. Irak’ı kontrol altına almayı başaramayan ABD, ekonomiyi talan etti, siyasi olarak kolayca çözülemeyecek karmaşık sorunlar yarattı. Ülkenin dört bir yanında, pazar yerlerinde patlayan bombalar, ABD askerleriyle

yaşanan çatışmalar, IŞİD işgalinde cihatçı çetelerin insan kıyımı, Kürt bölgelerinde bir taraftan IŞİD’e diğer taraftan Irak güçlerine karşı yaşanan direniş... Ülkede ne güvenlik sorunu, ne mezhepler arasındaki güç ve iktidar savaşları ne de ekonomik yıkım bir türlü bitmedi. Dünyanın en zengin petrol yataklarına sahip olmasına rağmen, halk devasa bir yoksulluk içinde. Şimdi sokaklarda bunun hesabını soruyor ve sorunlarının çözümmesini istiyor.

Sadece burada adını geçirdiğimiz ülkelerde değil, dünyanın daha birçok bölgesinde dire-

nişler yaşıyor. Mesela Mısır’da darbeci general Sisi’nin yolsuzlukları, internet üzerinden ortaya dökülünce toplumsal muhalefet birden patladı; Eylül ayında kitleler sokaklara döküldü. Sudan’da motorine sübvansiyonların kaldırılması, taşıma ve ulaşımın aşırı zamlanmasına neden oldu; diktatöre karşı büyük bir ayaklanmanın kıvılcımını ateşledi. Azerbaycan’da yolsuzluk ve düşük maaşların yanı sıra, kadınlara yönelik şiddete karşı da kitleler sokaklara döküldü. Honduras’ta yozlaşmış yöneticilerdi eylemlerin hedefi. Endonezya’da ise kadınlar üzerindeki baskıyı artıran şeriat yasasını protesto ile başlayan isyan, işçi sendikalarının da desteğiyle büyük bir kitleselliğe ulaştı. İspanya’da Katalan liderlere hapis cezası verilmesinin ardından, Barcelona’da yüzbinlerce kişi sokaklara döküldü. vb....

Ülkeler farklı, talepler aynı

Dünyanın sokakları kitlelerin eylemleriyle tutuşmuş durumda. Birbirinden binlerce kilometre uzaklıktaki kentlerde, benzer taleplerle kitleler meydanlara çıkıyor, polisle çatışıyor, eylemleriyle hükümetlere geri adım attırıyor.

Farklı ülkelerde farklı nedenlerle sokaklara dökülmüş görünebilir. Şili’de metro zammı, Haiti’de yolsuzluklara karşı, Lübnan’da WhatsApp vergisine karşı... Ama **hepsinin ortak özelliği, işçi ve emekçilerin üzerlerindeki dizginsiz sömürüye başkaldırıyor oluşlarıdır. Sömürünün sınıfsal**

niteliği çok daha çıplak biçimde kendisini ortaya koymaktadır.

Bu ülkelerde bir avuç zengin tüm servete el koyarken, milyonlarca insan açlıkla karşı karşıya. Gelir dağılımındaki eşitsizlik, uçuruma dönüşmüş durumda. Devlet kademelerinde yolsuzluklar göz göre göre ve pervasızca yapılıyor. Özelleştirmeler, en temel insani ihtiyaçların karşılanmasını bile engelliyor. Eğitim, sağlık, emeklilik hizmetlerinin özelleştirilmesi, yoksulluğu derinleştiren bir rol oynuyor. Parası olmayanın da faydalanması gereken kamu hizmetlerinin alanı daralıyor, insanlar çaresizliğe mahkum ediliyor.

Bütün bu ülkelerde işsizlik, özellikle de genç işsizlik çok yüksek rakamlara çıkmış durumdadır. Üniversite mezunu ancak iş bulamayan, bu nedenle gelecek beklentisi kalmayan gençler, bu eylemlerin hemen hepsinde en ön saftadırlar.

Kimisinde İMF reçeteleri ile, kimisinde ise hükümetin “tasarruf” saldırılarıyla, işçi ve emekçiler ekonomik açıdan büyük bir çıkmaza itilmiştir. Bu çıkmaz, doğrudan yaşam hakkını tehdit etmektedir. Tüm dünyada bir biçimde hissedilmekte olan ekonomik kriz, bu ülkelerde çok daha derin yaşanmaktadır.

Ekonomik krizin faturası, işçi ve emekçilerin üzerine öylesine büyük bir vahşetle yıkılmıştır ki, yaşam hakkını savunabilmenin tek yolu, artık sokaklara çıkmaktır. Hem de polis saldırılarıyla ölmelerine, yaralanmalarına rağmen... Yüzlerce ölü, binlerce yaralı olduğu halde polisle çatışmaya ve eylemlerine devam etmektedirler.

Şilili bir eylemcinin “bizden o kadar çok şey çaldılar ki, korkularımızı bile çaldılar” sözleri, bu duyguyu çok iyi anlatmaktadır. Lenin’in “kitlelerin gözünde ölüm küçüldükçe, zafer yakınlaşır” tespitiyle çakışan bu sözler, eylemlerdeki kitlelerin ruh halini anlatmaktadır.

Gerçekten de, ölümlere rağmen devam eden eylemler, hemen hepsinde hükümetlerin ya istifa etmesine, ya da geri adım atmasına, “reform programları” açıklamalarına neden oldu.

Eylemlerin bir başka ortak yönü de, siyasi baskılara karşı da direniyor olmalarıdır. Seçim hileleri, hükümet yolsuzlukları, mezhepçi kotalar, faşist yasalar, toplumsal muhalefeti sindirmeye dönük kararlar, eylemlerin hedefi halindedir. Kitleler sadece ekonomik koşulların düzeltilmesini değil, siyasi özgürlükleri de talep etmektedir.

Siyasal eşitsizlik, çok temel sorunlardan biridir. Yönetici seçkinlerin kitlelere yabancılaşması, halkın sorunlarına duyarısızlaşması artık gizlenemez boyutlara varmıştır. Baskıcı diktatörlükler, faşist yönetimler siyasal baskıları artırmakta, toplumun üzerine karabasan gibi çökmektedir. Ekonomik kriz derinleştikçe, kitleleri denetim altında tutmak isteyen yönetimler, daha baskıcı-zorba nitelikler kazanmaktadır. Bu da kitlelerde yönetici seçkinlerden kurtulma, hesap vermesini sağlama, yönetime katılma ve adalet taleplerini güçlendirmektedir.

Sınıfsal taleplerin eylemlerde çok öne çıkması, eylemlerin güçlü yanını oluşturuyor. **Keza devrimci söylemlerin kitlelerde yankı bulması da dikkat çekici. Şili’de “Venceremos” (Kazanacağız) gibi devrimci marşların, Victor Jara’nın şarkılarının söylenmesi önemlidir. Keza Lübnan’da hangi mezhepten olursa olsun yoksulların ezildiğinin öne çıkartılması, sınıfsal vurguyu arttırmaktadır.**

Bu olumlu gelişmeler, eylemlerde devrimci önderlik olduğu anlamına gelmiyor. Eylemlerin hemen hepsi, herhangi bir örgütlenme olmadan, kendiliğinden patlamalar şeklinde gelişti. Eylemler başladıktan sonra “meclisler” kurulmakta ve direnişlere yön vermektedir. Sendikaların eylemlerde yer alması ya da önderlik etmesi bile, istisnai durumlardır.

Emperyalistlerin eylemlere müdahalesi

Eylemlerin en büyük eksikliği, devrimci-komünist bir önderliğin olmayışıdır. Bu eksiklik, eylemlerin sadece bugününü değil, geleceğini de belirleyecek olan en önemli unsurdur. **Devrimci-komünist bir önderlik olmadığı koşulda, kitlelerin şu ya da bu düzen partisinin etkisi altına girmesi, şu ya da bu yanlış ideolojiden etkilenmesi, şu ya da bu emperyalistin çıkarlarına hizmet etmesi mümkün olmaktadır.**

2011 Arap Ayaklanmaları, bu yanıyla çarpıcıdır. Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkelerinin tamamına yakını ekonomik krizin etkisiyle ayaklanmış, bazılarında diktatörleri devirecek bir eylem gücüne ulaşmıştı. Ancak emperyalistlerin hızlı müdahalesiyle, bazıları aşiret savaşlarına dönüşürken, bazılarında gerici İslamcı akımları iktidara taşındı.

Bugün de farklı türden bir tehlike söz konusudur. Kimi ülkelerde emperyalistlerin müdahalesi çok açık biçimde görülmektedir. Bazılarında doğrudan emperyalistler eliyle eylemler başlatılmakta, bazı ülkelerde ise kitlelerin kendiliğinden tepkilerini emperyalistlerin kendi çıkarları doğrultusunda kullanma çabaları görülmektedir.

Bolivya’da yaşanan halk hareketi, Latin Amerika ülkelerindeki Bolivarcı dalgaya karşı bir Amerikan müdahalesidir mesela. Latin Amerika ülkelerinin büyük çoğunluğu, son yıllarda yapılan seçimlerde halkçı-Bolivarcı yönetimlerini kaybetmiş, böylece daha ağır bir yoksulluğun pençesine düşmüştür. Venezüella ile Bolivya, ABD karşıtı iki önemli mevzi olarak kalmaya devam etmektedir. Son bir yılda Venezüella’da darbe gerçekleştirmek için büyük çaba gösteren ve henüz başarılı olamayan ABD, bu defa da Bolivya’yı karıştırıyor. Polisin ve ordunun tutumu bunun göstergesidir. Ve bugün sokaklarda, ABD politikaları doğrultusunda harekete geçmiş olan kesim ile Bolivarcı-halkçı yönetimi geri isteyen kesim arasında çatışmalar yaşanmaktadır.

Bolivya ve Venezüella’da yaşananlar, aynı zamanda “barışçıl sosyalizm” denilen şeyin, sosyalizm olmadığı ve kolaylıkla alaşağı edilebildiğinin görülmesi bakımından çarpıcıdır. **İlk proleter devrim olan Paris Komünü’nden çıkartılan en önemli ders şudur: Sosyalist devletin ilk görevi, egemenlerin mülksüzleştirilmesi (yani para kaynaklarına el koyulması) ve silahlı zor aygıtının ele geçirilmesidir.** Bugün Bolivya’da hükümet “sosyalist” iken, ülkede burjuvazi varlığını sürdürmekte, polis ve ordunun emperyalizme bağımlılığı

devam etmektedir. Böyle olunca hükümetin halkın refah düzeyini artıracak her yasası, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin engeline çarpar. Morales’in kamulaştırma kararı ve Bolivya’daki dünyanın en önemli linyit yatakları için Çinli bir şirketle anlaşma imzalaması, ABD’nin düğmeye basmasına, ordunun darbe yapmasına ve eylemlerin başlamasına neden olmuştur.

Hong Kong bir başka örnektir. Çin yanlısı yönetimin hazırladığı “suçluların iadesi yasası” nedeniyle Haziran ayından bu yana, -yasanın geri çekilmesine rağmen- Hong Kong’ta eylemler sürmektedir. Üstelik **eylemciler ABD, İngiltere bayrakları taşımakta, açıkça ABD’nin yardımını istemektedir.**

Irak’taki eylemler, Bolivya ve Hong Kong’dan kimi farklılıklar taşımakla birlikte, ABD’nin müdahalesiyle yönünü değiştirme ihtimali güçlenmiştir. **Irak’ta halk, yoksulluk, yozlaşma ve savaş koşullarına karşı so-kağa çıkmıştı. Ama içişlerine İran’ın müdahalesine duyulan tepkiyle İran Konsolosluğu’na saldırılar da gerçekleşti. ABD bu durumu kullanmaya çalışıyor.** Diğer yandan Irak’taki eylemler, ağırlıklı olarak Şii kentlerinde olmaktadır. Kürt bölgesi ve Sünni kentlerinde ise daha cılızdır. Ayrıca eylemlerde İran bayrağı yakılmakta, fakat ülkeyi 16 yıldır işgal eden ABD karşıtı bir hareket görülmemektedir.

Son günlerde İran’da başlayan kitle eylemleri de bu kapsamdadır. Eylemler akaryakıt zamlarına karşı başlamıştır. Ağır ABD ambargosu altındaki İran’da ekonomik kriz, kitlelerin yaşamını daha da zorlaştırmıştır. Keza ülkedeki şeriat düzeni ve demokratik hak taleplerinin şiddetle bastırılması, tepkileri arttırmaktadır. Ancak eylemlere ABD’nin müdahale ettiği, destek verdiği de bilinmektedir.

Aslında emperyalistler her zaman, kendileri ile işbirliği yapmayan devletleri cezalandırmak için kitle eylemlerini kullanmaya çalışırlar. Unutulmaması gereken nokta şudur: **Tek başına emperyalistlerin müdahalesi ile bir kitle eylemi başlamaz! O ülkede, kitleleri sokaklara dökecek ekonomik ve siyasi sorunların varlığıdır belirleyici olan.** Kimi zaman kendiliğinden patlayan bir halk hareketini emperyalistler kendi çıkarları için kullanabilir; kimi zaman da varolan ekonomik ve siyasi sorunları kaşıyarak eyleme dönüşmesine vesile olur. Ama her koşulda, aslolan o ülkenin kendi iç sorunları, kitlelerin yaşamsal talepleridir.

Bu nedenle bizim bakmamız gereken yön, dünya halklarının bugün gerçekten çok ciddi ekonomik ve siyasi sorunların kısılcığı içinde, direnmeye çalıştıklarıdır.

Bu dalga, öncekini aşıyor

Dünyanın sokakları kitlelerin güçlü direnişleri ile sarsılıyor. Bir kez daha, tek tek ülkelerden yükselen dalga, pek çoğunu etkisi altına aldı.

2011 yılındaki Arap ayaklanmalarının ardından,

dünya çapında yaşanan ikinci ayaklanma dalgasıdır bu. Kitleler mücadele içinde öğrenir ve ilerler. Bu yanıla Arap ayaklanmaları ile kıyasladığımızda, bu ikinci dalgaın öncekini birçok yönden aştığını söyleyebiliriz.

En başta, daha yaygın ve kiteseldir. 2011’deki direnişler asıl olarak Müslüman coğrafyasında, Kuzey Afrika ile Ortadoğu merkezli yaşanmıştı. Bugün yaşanan ayaklanmalar ise, Şili’den Irak’a, Fransa’dan Lübnan’a, Azerbaycan’dan Haiti’ye kadar, dünyanın dört bir yanını kapsamaktadır. Sadece yaygınlık bakımından değil, kitesellik yönüyle de ilkinin aştı. 7 milyon nüfuslu Lübnan’da 2 milyon kişilik eylemler yapılmaktadır mesela.

İkincisi, daha radikal bir nitelik taşımaktadır. Kitleler sokaklarda polis ve ordu ile militan çatışmalar içindedir. Özellikle Şili’de ekonominin-özelleştirmenin sembolü olan binaların ve işkence merkezinin yakılması, seçilen yerlerin isabetliliği kadar, halkın öfkesinin boyutlarını göstermesi bakımından çarpıcıdır.

Üçüncüsü, talepler daha ileri, daha sınıfsaldır. Örneğin “azami ücret” belirlenmesi talebi ile zengin-yoksul arasındaki devasa açığı kapatma talebi var. Ayrıca hükümet değişikliği ile yetinmeyen, sistemin değişmesini isteyen bir kitle söz konusu. En önemlisi, emperyalizmin son dönemde ileri sürdüğü kimlik siyasetine indirilen ölümcül darbedir. İşçi ve emekçiler mezhep ve ulus farklılıklarıyla bölünmenin hep kendi zararına işlediğini görmüştür. Şimdi kimlikler üzerinden değil, sınıflar üzerinden konuşmakta, hangi mezhep ya da ulustan olursa olsun bölünmenin yoksullar ve zenginler şeklinde olduğunu söylemektedir.

Eylemlerde atılan “Biz vatandaş değil proleteriz” ve “Yoksula ekmek yoksa, zengine huzur yok” sloganları son derece önemlidir ve sınıfsal yönün güçlendiğini göstermektedir.

Dördüncüsü, devletin geri adımları eylemleri bitiremiyor. Arap ayaklanmalarında diktatörün devrilmesiyle birlikte sönümlenmişti. Bugün ise, hükümetler istifa ediyor, zamlar ya da saldırı yasaları geri çekiliyor, reformlar vaadediliyor; ancak eylemler bitmiyor.

“Direnişlerin hafızası” vardır. Kitlelerin tarihsel ve toplumsal birikimleri, yeni kuşaklara bir biçimde geçer; her yeni eylem, bir öncekinin deneyimlerini kuşanarak yükselir. Kitleler eylemin içinde öğrenir, dersler çıkarır ve bu dersler doğrultusunda yeni örgüt-mücadele biçimleri yaratır. Son ayaklanma dalgasının, 2011’i aşmasının böyle bir diyalogtuğudur.

Dahası, bu kadar çok ülkede halk birden hareketlendiğinde, her direniş, diğer halkların direnişinden etkilenmekte, örgütlenme ve mücadele deneyimlerinden faydalanmaktadır. Bu zenginlik, eylemlerin giderek daha radikal biçimler almasını ve sürekliliğini sağlamaktadır.

Bu koşullarda özellikle Latin Amerika ülkelerinde “demokratik sosyalizm”, “barışçıl geçiş” söylemlerinin çökmüş olması, bir olumsuzluk olarak görülmemelidir. Tam tersine bu durum, önümüzdeki süreçte radikal biçimleri ve sınıfsal vurguları güçlendirecektir.

Devrimci bir önderlik eksikliği, eylemlerin en zayıf yanını oluşturmaktadır. Ancak her direniş, geçmişin birikimleri üzerinden yükselir. **Her eylem, her grev, kitleleri devrimci ayaklanmaya hazırlayan okullardır.** Ve kitleler, kendi deneyimleri ile öğrenerek ilerlerler...

“Sandık demokrasisi”nin sonu: Kayyum rejimi

Yerel seçimlerin üzerinden 8 ay geçti. Seçimlerde yapılan hilelere ve estirilen teröre rağmen, HDP, toplamda 69 yerde belediyeleri kazandı. Ki bunların önemli bir kısmı yüzde 50'nin üzerinde bir oya sahipti.

Seçimlerin hemen ardından 6 HDP'li belediye başkanı, KHK'lı oldukları gerekçesiyle görevden alındılar. KHK'lı olmak, yani 15 Temmuz sonrası çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile işten atılmak, bir “suç”muş gibi gösterildi. Dahası, bu kişiler, adaylık için YSK'ya başvurmuş ve onay almışlardı. Böyle bir kumpasla, KHK'lı belediye başkanları görevden alındı ve onlardan çok düşük oy alan AKP'li adaylar atandı.

Ardından Diyarbakır, Van, Hakkari illerinde seçimleri kazanan HDP'li belediye başkanları görevden alınarak, valiler kayyum olarak atandı. Bunu diğer il ve ilçeler izledi. HDP'li belediyelere kayyum, rutin bir haber halini aldı. Buna meclis üyeleri de eklendi. Yazıyı kaleme aldığımız an itibarıyla **HDP'nin 69 belediyesinden 24'üne kayyum atandı. KHK'lı oldukları gerekçesiyle görevden alınanlarla birlikte, toplamda 30 belediye, yani neredeyse yarısı gaspedilmiş oldu.**

Kayyum saldırısı, HDP ve Kürt halkı üzerinde estirilen terörle birlikte yürütülüyor. Görevden alınan belediye başkanları ve meclis üyelerinin çoğu tutuklandı. Başta Diyarbakır Belediye Eşbaşkanı Selçuk Mızraklı olmak üzere, tutuklananlar farklı illerdeki cezaevlerine sevk ediliyorlar. Hapishanelerde de baskı ve terör devam ediyor. Örneğin Mızraklı, tutuklandıktan sonra ciddi bir ameliyat geçiriyor, hastanede kalması gerekirken ertesi gün hapishaneye götürülüyor.

Bu süre içerisinde yüzlerce HDP'li tutuklandı. Kayyumu protesto etmek isteyen halkın üzerine saldırdılar. Hatta İstanbul il kongresi için bildiri dağıtan HDP'li milletvekilleri polis ablukasına alındı. Kısacası HDP üzerindeki baskı ve şiddet artarak sürüyor.

Geçtiğimiz günlerde HDP milletvekili Abdullah Zeydan tahliye edildi. Demirtaş'la aynı hücreyi paylaşan Zeydan, 3 yıldır tutukluymdu. Fakat tahliyesinin hemen ardından yapılan bir itirazla yeniden tutuklandı. Tahliye

sonrası yeniden tutuklama, AKP'nin son dönemde geliştirdiği ayrı bir “psikolojik işkence” yöntemi haline gelmiş durumda.

Selahattin Demirtaş 3 yıldır tutuklu. Keza Gültan Kışanak, Sabahat Tuncel gibi onlarca HDP'li milletvekili ve belediye başkanının tutuklulukları devam ediyor...

Türkiye’de demokrasi, zaten “sandık demokrasisi” ile sınırlıydı. Sandık da, yönetimin gerici-faşist karakterini örtmenin bir şalı olarak kullanılıyordu. Bir süredir o “şal”a da ihtiyaç duyulmuyor! Sandığa atılan oylarda yapılan onca hileyi, sonrasındaki bilgisayar oyunlarını bir kenara bırakalım, bütün bu engeller aşıldıktan sonra bile, çıkan sonuçlar tanınmıyor!

Kayyumlar, göstermelik seçimlerin bile hiçleştiği bir noktadır! Bu rejimin artık “sandık demokrasisi” şeklinde dahi adlandırılmayacağını açık kanıtıdır.

Hal böyleyken, “sandık demokrasisi”nin savunucuları düzen muhaliflerinden (CHP başta olmak üzere) ciddi bir tepki yükselmüyor. Onları kendi belediyelerine kayyum atanıp atanmayacağı ilgilendiriyor sadece. İçişleri Bakanı’ndan bu yönde güvence alınca, cılız itirazlarını da kestiler. Hatta başlangıçta kayyum saldırısına maruz kalan belediye başkanlarına destek veren İmamoğlu da çark etti. Sadece ülke içinde değil, uluslararası toplantılarda bile “kayumlara karşıyız ama, teröre bulaşmışsa...” diye başlayan cümlelerle, AKP'nin yalan ve demagogilerine ortak oluyor.

Başta CHP olmak üzere düzen partilerinden farklı bir tutum beklenemez. Onlar ancak ülke genelinde büyük bir tepki oluştuğunda harekete geçerler. Sadece kayyum meselesinde değil, her olayda böyledir. Onların misyonu, düzenin bekasını sağlamaktır. Halkın öfkesinin taşıdığı noktada ise, sahipleniyormuş görünerek yeniden düzen içine hapsedmeye çalışırlar. Onun için Suriye'nin işgaline de, kayyumlara da ses çıkarmamasına şaşmamak gerekir.

HDP, son kayyum atamalarına -15 Temmuz

sonrasından farklı olarak- protesto gösterileri örgütlemeye çalıştı. Fakat bunlar, saldırının boyutuyla düşünüldüğünde çok cılız kaldı. **İlk andaki tepkiler giderek azaldı, adeta durum kabullenildi. Ancak son günlerde HDP içinden muhalif sesler yükselmeye başladı.** Belediyelerden birer birer atılmaktansa, toplu istifa etmek; hatta belediyelerle de sınırlı kalmayıp meclisten çekilmek tartışması başladı.

Konunun tartışılması bile, egemenleri telaşlandırdı. Burjuva medya “HDP sine-i millete mi dönüyor” yaygarasıyla uzun süredir ilk kez HDP'den söz etmeye başladı. HDP tabanı başta olmak üzere muhalif kesimlerde bir heyecan dalgası oluştu. Çünkü **HDP ilk kez kendisine yapılanları protesto ile yetinmeyip karşı bir hamle geliştirecekti.** Bunu yaptığında “erken seçim” kaçınılmaz olacak, AKP-MHP yönetimi zora girecekti.

Fakat HDP bu beklentiye boşa çıkardı. “Her alanda mücadele etmeye devam edeceğiz” gibi beylik lafları tekrarladı. **Sanki meclis çalışıyormuş ve bir “mücadele alanı”ymış gibi...** Büyük bir beklenti oluşturan toplantıdan “erken seçim” çağrısı çıktı sadece... Ona mecbur bırakmadan çağrıyla olacaktı gibi...

HDP düzen içinde kalarak, kayyumlar başta olmak üzere artan saldırıları durduramaz. Kendisi böyleyken, CHP ve diğer muhaliflerden farklı bir tavır da bekleyemez. **Saldırının asıl muhatapları olarak harekete geçmedikçe, başkalarından destek beklemek hamhayaldir.**

Bu kısır döngüyü kırarak olan, başta Kürt halkı olmak üzere işçi ve emekçilerin mücadelesi olacaktır. Dünyada yükselen halk ayaklanmaları dalgasına Türkiye de eklendiğinde, bu rejimin sonu gelecektir.

Fransa'da Sarı Yelekliler'in eylemlerinin birinci yıldönümünde, kitlesel katılım ve yoğun polis şiddeti vardı.

17 Kasım 2018 tarihinde, yüksek akarya-

kıt fiyatları ve yoksul kesimi daha da ezen vergi reformlarına tepki olarak başlamıştı Sarı Yelekliler-Gilet Jaunes eylemleri. Önce otobanlara barikat kurulması ile başlamış, ardından kent merkezleri eylem alanlarına çevrilmişti. Hazırlanan zam ve vergi paketlerinin geri çekileceği-

ne dair açıklamalar da kitleyi durdurmaya yetmedi. Macron'un istifası başta olmak üzere, öne sürdükleri talepler kabul edilinceye kadar eylemlere devam edeceklerini açıkladılar.

Artık her Cumartesi günü “eylem günü”ydü. Kitleler sokaklara çıkıyor, pervasızca saldıran polise karşı direniyor, saatler süren çatışmaların ardından, ertesi hafta yeniden

“Sarı Yelekliler”in 1. yıldönümü

buluşmak üzere ayrılıyorlardı. Bir yıl süren gösterilerde toplamda 11 kişi hayatını kaybetti, yaklaşık 1 800'ü polis olmak üzere 5 binden fazla kişi yaralandı, 13 bine yakın kişi gözaltı-

na alındı, 3 binden fazla kişi hapse atıldı.

16 Kasım günü gerçekleşen eylemde, yine eylemlerin yasaklanması ve azgın bir polis saldırısı vardı. Polisin biber gazı kullanmasına karşılık, eylemciler yollara barikat kurdular ve çeşitli araçları ateşe verdiler. 105 kişi gözaltına alındı.

Eylemde biz de yerimizi almıştık. Sarı Yelekliler'in yıldönümü ateşi Paris'in sokaklarını harlarken, emperyalist burjuvazinin de saltanat kuşanmış yüreğine korku saldı. Her meydan, her alan, her sokak eylem alanına dönüştürüldü. Özellikle Parisli anti-kapitalist gençlik başta olmak üzere, her kesimden işçi-emekçi, yaşlısı genci, kadını çocuğu ile binlerce kişi sokaklara çıktı. Ağır yaralanmalara rağmen, eline ne geçirdiyse polisle dişe diş, geç saatlere kadar çatıştı.

Bir yıl süren bu eylemlerde, Türkiyeli ve Kürdistanlıların tutumu genel olarak olumsuzdu. Bütün ülkeyi yerinden sarsan, bizlerin de geleceği ve sosyal hakları için direnen Sarı Yelekliler'in eylemlerine, Türkiyeli ve Kürdistanlılar uzak duruyorlar. Oysa çıkartılan yasalar, gaspedilen haklar bizi de derinden etkiliyor. Buna rağmen Türkiyeli ve Kürdistanlılardan bu eylemlere katılım tek tek kişilerin bireysel tutumlarının ötesine geçemiyor. Bugün de öyle oldu.

Kavganın uzağında duran, artık açmalı gözünü... Paris ayağa kalkarken!!!

Paris PDD

Metal işçileri haklarını arıyor

Eskişehir'de bulunan Zeytinoğlu Grup'a ait Entil Endüstri, Hapalki Döküm ve Tarkon Makina'da çalışan yaklaşık 500 işçi, hak gasplarına karşı iki ayı aşkın süredir direnişeler. TMSF (Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu) tarafından 2009 yılında el konulan bu fabrikalarda çalışan işçiler 4 ay boyunca ücretlerini alamadılar. Ardından eylül ayından itibaren fabrikalarda üretim de durduruldu. TMSF'ye devredildikten sonra sürekli zarar eden bu fabrikalarda, işçiler tazminatlarını da alamıyorlar, işsizlik sigortasını da.

DİSK'e bağlı Birleşik Metal-iş sendikasında örgütlü olan işçiler, bu koşullarda direnişe geçtiler. İlk olarak, 3 Ekim günü Şişli'de bulunan TMSF binasının önünde bir basın açıklaması düzenlediler. Sonrasında fabrika önünde eylem, TMSF önünde protesto, basın açıklamaları gibi bir çok eylem gerçekleştirdiler.

İşçiler 22 Ekim günü ESPARK önünde çadır kurarak direnişe başladı. Açlık grevi yapan işçiler, iki günün ardından, 24 Ekim günü Ankara'ya yürüme kararı aldı. Sabah saatlerinde basın açıklaması yaparak yürüyüşe geçen işçilere polis biber gazı ve copla saldırdı. İşçilerden 29'u gözaltına alındı, gözaltına alınan işçilere ters kelepçe takıldı. 3 metal işçisi ve Birleşik Metal-iş Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, polisin sıkıdığı biber gazından etkilenerek hastaneye kaldırıldı, sonra onlar da gözaltına alındı. Saldırıya uğrayan işçiler, Ankara'da TMSF'ye (Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu) ve Saray'a yürümeyi planlıyorlardı.

Saldırının ardından Birleşik Metal-iş Eskişehir Şubesi'nde basın toplantısı yapan Adnan Serdaroğlu, polis saldırısını kınadı ve sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi.

Basın toplantısından sonra işçiler yeniden Ankara yürüyüşünü başlattı. İşçilerin yolu Eskişehir çıkışında Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Köprüsü'nde tomalarla kesildi. Engelleme üzerine Serdaroğlu, orada kalacaklarını ve direniş çadırı kuracaklarını açıkladı.

Çadır eylemi devam ederken, bakanlıkla yapılan görüşmeler üzerine sendika direnişe ara verdiğini duyurdu. Eylemler 6 Kasım günü yeniden başladı. Ankara'ya yürüyüş kararı bir kere daha engellenen işçilerin bir kısmı engellendikleri noktada oturma eylemi başlattılar. Bu arada 15 işçi, fabrika içinde direnişe başladı, işçilerin 10'u vince çıktı; ancak polis tarafından gözaltına alındılar. Bazı işçiler Zeytinoğlu Holding patronu Yavuz Zeytinoğlu'nun villasının önünde eyleme başladı. Bir grup işçi ise, DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ile birlikte İstanbul TMSF önünde oturma eylemi gerçekleştirdi. Bazı işçiler de Birleşik Metal-iş sendikası başkanı Adnan Serdaroğlu ile birlikte Eskişehir İŞKUR önünde basın açıklaması yaptı.

Entil Endüstri, Hapalki Döküm ve Tarkon Makina'da çalışan işçilerin arasında dökümhanede yirmi yıldır çalışanlar var. Metali eritip kalıba döküyorlar. Ürettikleri parçalar, otomotivden denizcilik sektörüne kadar pek çok alanda, dünyanın dört bir yanına ihraç ediliyor.

Zeytinoğlu, Anadolu burjuvazisinin önemli isimlerinden biridir. "Solcu" görünerek işçileri sömüren patronlardandır. Sendikalaşan işçileri işten atmaya çalışmak gibi girişimleri, işçilerin direnişleri ile engellenmiştir. 2009 yılında Zeytinoğlu Holding'in batık bankası Esbank'ın borçları, TMSF sürecini başlattı. TMSF gruba ait şirketlere el koydu ve 10 yıldır yönetiyor. Şirketler zaten önemli ve karlı şirketlerdi. Ancak TMSF elindeki diğer pekçok şirkette olduğu gibi, batırma politikası başlatıldı. Halkbank'tan yüklü miktarda kredi çekildi, ardından bu parayla Ethem Sancak'ın sahibi olduğu BMC'nin tüm eski makinaları satın alınarak Zeytinoğlu'nun fabrikalarına getirildi. Böylece Ethem Sancak'ın çöpleri, büyük paralar ödenecek satın alınmış oldu. Hurda haldeki makinaların büyük çoğunluğu, tek bir kere bile çalıştırılmadı. Şirketin kasasını boşaltan bu adımdan sonra TMSF fabrikaları eski patrona iade etti.

Aslında fabrikalarda üretimi devam ettirme olanağı vardı. Üstelik devir sırasında iki yıllık koruma sağlanmış, böylece grubun herhangi bir haciz işlemiyle karşı karşıya kalması engellenmişti. Yani işçilerin alacakları için haciz yapma hakkı gaspedilmişti.

Bugün işçilerin, 4 aylık ücretleri ve 20 yıla yakın emeklerinin karşılığı olan tazminatları gaspedilmiş durumda. Yasalar her zamanki gibi patronları koruyor. İşçiler ise, gaspedilen haklarını alabilmek için direniyor. Fakat kazanımla sonuçlanması için daha kararlı, ısrarlı ve direngen bir mücadele gerekiyor.

Maltepe Belediye İşçileri direndi ve kazandı

Maltepe Belediyesi işçilerinin direnişi kazanımla sonuçlandı. İşçiler, belediye yönetiminin 2018'de imzalanan toplu iş sözleşmesini uygulamasını ve bu talebi dile getirdikleri için işten atılan arkadaşlarının geri alınmasını istiyorlardı. Grevde olan işçileri 31 Ekim günü ziyaret ettik ve Genel-iş 2 No.lu şube başkanı Yenigün Özen Dolgun'la konuştuk.

Şube Başkanı Dolgun, 2018'de imzalanan TİS haklarının verilmediğini, TİS'in uygulanması için defalarca görüşme yaptıklarını, çeşitli eylemlerle uyarılarda bulunduklarını, ama yine de TİS maddelerinin uygulanmadığını söyledi. Haklarını istedikleri için şube yöneticisi ve temsilci işçilerin de arasında bulunduğu 4 işçinin işten atıldığını, bunun üzerine direnişe geçen arkadaşların gözaltına alınması üzerine iş durdurduklarını anlattı. Böylece şu anda temizlik işçileri, fen işçileri ve park-bahçe işçileri olmak üzere, toplamda 800 işçinin grevde olduğunu, TİS maddeleri uygulanana ve işten atılan işçiler geri alınincaya kadar grevin süreceğini belirtti.

Bu süreçte belediye yönetimi ile görüşmeler yapıldığını belirten Dolgun, "yaptığımız görüşmede asgari ücret farkı olan 270 TL seyyanen ücreti vereceklerini, işten atılan arkadaşlarımızı geri alacaklarını, çalışma saatlerini düşüreceklerini söylediler. Fakat 2019'da değil, 2020'de başlatacaklarını söylüyorlar. Bu 6 aylık bir kayıp anlamına geliyor. Ayrıca 2 ay önce de aynı teklifle gelmişlerdi. Bunu kabul etmedik. İşçilerle bir toplantı yaptık; oylama sonucu çoğunluk iradesiyle, grev eylemini sürdürme kararı aldık. İki yıldır uygulanmayan TİS taleplerimizin uygulanmasını ve 2020 değil, 2019 yılından itibaren uygulanmasını istiyoruz" dedi.

Kasım 2018'de imzalanan ve bugüne kadar uygulanmayan toplu iş sözleşmesi 1400 işçiyi kapsıyor. TİS'te şu maddeler bulunuyor: Haftalık çalışma saatinin 40 saate indirilmesi (45 saat çalışıyorlar); Haftalık tatilin 2 güne çıkarılması; İşçi sağlığı ve güvenliği, disiplin ve zarar tespit komisyonu kurullarında işçi temsiliyeti; asgari ücrete yapılan zam farkının ücretlere yansıtılması...

Genel-iş 2 No.lu şube yöneticisi Alkan Okuducu, TİS maddelerini dillendirdiği için 6 Ekim'de işten çıkarıldı, 7 Ekim'de direnişe başladı. Direnişine destek veren Genel-iş üyesi Maltepe Temizlik İşçileri Temsilcisi Ali Sönmez ve Serkan Bal ile işçi Gürsel Kahraman da işten atıldı. Atılan işçiler, Temizlik İşleri Müdürlüğü'nde oturma eylemi başlattı. Polisin direnen işçilere biber gazı ile saldırarak gözaltına alınması üzerine direniş daha da büyüdü. Gözaltından çıkan işçiler aynı yerde direnişlerini sürdürdüler. Ve direniş diğer işçilerin de katılımıyla 25 Ekim günü greve dönüştü.

Belediye ise, işçilerin taleplerini kabul etmek yerine direnişi boşa çıkartacak adımlar atmaya çalıştı. İlk olarak grevin 3. günü, belediye başkan yardımcıları ve belediyenin internet yöneticisi, sokakta çöp toplama mizansenini gerçekleştirdiler. Bu gösteri büyük tepki toplayınca sürdüremediler. Ardından direnişin 6. gününde, Maltepe Belediyesi'nin mülteci işçileri sigortasız ve günlük yevmiye ile çalıştırdığı ortaya çıktı. Grev kırıcılık için, savaştan kaçan insanları sömürmeye çalışan "sosyal demokrat" belediyenin bu tutumu da hızla teşhir edildi.

Ataşehir Belediyesi işçileri de, düzenli ödenmeyen ücretlerini protesto etmek ve Maltepe Belediyesi işçilerine destek vermek için 30 Ekim günü 1 günlük iş bırakma eylemi yaptılar.

Direniş, 2 Kasım günü, işçilerin taleplerinin büyük oranda kabul edilmesi üzerine bitirildi.

☆ **1 Kasım 1954- Fransız sömürgeciliğine karşı Cezayir kurtuluş savaşı başladı.**

☆ **9 Kasım 1918- Alman proletaryası ayaklandı**

4 Kasım'da Kiel'de başlayan Alman Devrimi, hızla bütün ülkeye yayıldı. Birçok kentte işçi ve asker konseyleri kuruldu. Geniş kitleler üzerinde etkili olan Alman Sosyal-demokrat Partisi'nin ihanetiyle iki ay süren devrim, yenilgiyle sonuçlandı. Spartakistler'in önderleri Karl Liebknecht ve Rosa Lüksemburg, devrimin yenilgiye uğramasından sonra 15 Ocak 1919'da katledildiler.

☆ **16 Kasım 1973- Yunanistan'da Politeknik direnişi**

1967 yılında Yunanistan'da ABD desteğiyle gerçekleşen Albaylar Cuntası'na karşı üniversite öğrencileri Politeknik Üniversitesi'ni işgal etti. Öğrenciler, Atinalı emekçileri cuntaya karşı direnişe desteğe çağırıldılar. Polis saldırdığında 36 öğrenci

katledildi. Politeknik Direnişi, faşist cuntanın yıkılması için düzenlenen gösterilerin başlangıcı oldu.

☆ **16 Kasım 2000- Ahmet Kaya, Paris'te sürgünde öldü.**

☆ **18 Kasım 1986- NE-TAŞ grevi**

12 Eylül sonrasında faşist baskılara rağmen yeniden direnişe başlayan işçi sınıfının ilk grevi gerçekleşti.

☆ **18 Kasım 1937- Dersim katliamının ardından, direnişe önderlik eden Seyit Rıza, oğlu ve arkadaşları asıldı.**

☆ **19 Kasım 1981- Şair Enver Gökçe öldü.**

☆ **19 Kasım 1942- Stalingrad karşı taarruzu başladı**

Stalingrad, Sovyet ülkesini işgal eden Nazi ordularının karşısında, Moskova'dan önceki son duraktı. Bu yüzden halk ve Kızılordu, ölümüne bir savaşla savundu bu son mevziyi. 140 gün boyunca bütün bir halk direndi. Stalingrad, Alman ordularının 4 yıl süren ilerleyişini durduran ilk durak oldu. Sonrasında, Kızılordu'nun Berlin'e kadar süren ve faşizmi kendi ininde yokeden görkemli ilerleyişi başladı.

☆ **20 Kasım 1910- Meksika Devrimi başladı**

Demokratik bir içeriğe sahip olan Meksika Devrimi'nde Francesco Pancho Villa, kuzeydeki ayaklanmaya, Emiliano Zapata ise güneydeki ayaklanmaya önderlik ettiler.

☆ **25 Kasım- Kadına yönelik şiddete karşı mücadele günü**

☆ **29 Kasım 1944- Arnavutluk Devrimi gerçekleşti**
Enver Hoca'nın önderliğindeki Arnavutluk Emek Partisi, II. Emperyalist savaş sırasında faşist işgale karşı anti-faşist mücadeleyi yükseltti

21 Kasım 1831- Lyon Ayaklanması

Fransa'nın Lyon kenti, 1831 yılında 160 bin nüfuslu bir kentti. Yarıları tekstil işçisiydi. Dünyanın dört bir yanında burjuvalar, sırtlarında Lyon ipeğiyle dolaşırken; bu ipeğin üreticileri, şehrin dışında, çıplak ayakları, açlıktan büzülmüş mideleri ve kolera ile boğuşmaktan yorgun düşmüş vücutları ile yaşamaya çalışırlardı. Makineli üretime geçilmesiyle birlikte hızla işsiz kalmaya ve yoksullaşmaya başladılar. Ve 1831 Kasımı'nda ücretlerin arttırılması, bellerini büken vergilerin kaldırılması talebiyle ağaya kalktılar. Tek sloganları vardı: **ÇALIŞARAK YAŞAMAK YA DA SAVAŞARAK ÖLMEK!**

Ayaklanma, kanlı bir biçimde bastırıldı. Lyon barikatlarında işçiler inanılmaz bir cesaretle savaştılar. Belediye binasını ele geçirdiler, geçici bir hükümet kurmayı denediler. Fakat başarılı olamadılar. 24 Kasım'da 30 bin kişilik bir orduyla şehre giren askerler, korkunç bir katliama girişti. Lyon işçisi kahramanca direndi; bu direnişte 535 işçi şehit düştü, binlercesi yaralandı. Ama proletarya, bağımsız bir sınıf olarak tarih sahnesine çıkmıştı bir kez. Onu Paris Komünü ve Ekim Devrimi izleyecekti...

ve demokratik devrimi gerçekleştirdi. Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki sosyalist kampa katıldı.

☆ **1 Aralık 1934- SBKP MK üyesi Kirov öldürüldü.**

Kirov'un ölümü, emperyalistlerin sosyalist SB'yi içten çökertme çabalarının önemli halkalarından biriydi. Bunun üzerine Stalin, parti içindeki karşıdevrimci ajanları açığa çıkartmak için büyük bir hareket başlattı.

☆ **9 Aralık 1987- Filistin İntifadası başladı.**

☆ **10 Aralık- Dünya insan hakları günü ilan edildi**

☆ **13 Aralık 1980- Erdal Eren 17 yaşında idam edildi.**

☆ **16 Aralık 1933- Dimitrov Leipzig Duruşmasında faşizmi yargılayan ünlü savunmasını yaptı.**

☆ **19 Aralık 2000- Hapishane katliamı ve genel direniş**

Siyasi tutsakların kazanımlarını yoketmeyi hedefleyen F tipi saldırısı, bütün hapishanelere yönelik vahşi bir katliamla gerçekleştirildi. Katliamda 28 tutsak şehit düştü. Ardından ayları bulan ölüm orucu eylemi gerçekleşti. Bu eylemde de yüzlerce tutsak şehit düştü.

☆ **19-24 Aralık 1978- Maraş katliamı**

Devlet tarafından planlanan ve sivil faşistler tarafından gerçekleştirilen katliamda, kapılarına işaret konulan demokrat-Alevi evlerine saldırıldı. Resmi rakamlara göre 111, gerçekte 500'den fazla insan katledildi.

☆ **28 Aralık 2011- Roboski katliamı**

Kaçaga giden, çoğu çocuk yaştaki Kürt köylülerin üzerine yapılan bombardımanla 35 kişi katledildi.

Kasım-Aralık ayında şehit düşen ihtilalci komünistler

İsmail Gökhan Edge- 24 Kasım 1976

Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yetiştirdiği genç devrimci, Diyarbakır zindanlarında işkenceyle katledildi.

Ali Algül- 21 Kasım 1979

İMT'de (İleri Militer Toplantısı) yer alan ve TİKB'nin ilk üyelerinden Ali Algül, Halkın Kurtuluşu (HK) tarafından katledildi.

Hamit Tekin- 9 Aralık 1979

Sınıf mücadelesine '60'ların ortasından itibaren katılan Hamit Tekin, DİSK'in kurulması ve 15-16 Haziran büyük işçi direnişleri dahil, birçok eyleme katıldı. DSB'nin (Devrimci Sendikal Birlik) kurucularındandı. HK tarafından katledildi.

Hamit TEKİN

Metin Aydın- 11 Aralık 1980

Adana'da polisle girdiği çatışmada şehit düşen Metin Aydın, Sezai Ekinci'nin yeğeniydi. Osman Yaşar Yoldaşcan'ın ölümünün ardından, "Adana'nın Osman'ı ben olacağım" diyerek ileri fırladı. Adana İl Komitesi üyesi iken, Yoldaşcan'dan bir ay kadar sonra, onun gibi çatışarak şehit düştü.

İsmail Cüneyt- 21 Aralık 1983

İsmail Cüneyt, (Stalin Mehmet) Balıkesir'in Sındırgı ilçesinde yoksul bir köylü ailesinin çocuğu olarak doğdu. Lise çağlarında devrimci düşüncelere ilgi duymaya başladı. 12 Mart 1971 darbesi gerçekleştiğinde lisedeydi ve tek başına kalmasına rağmen devrimci çalışmalarını aralıksız sürdürdü. '73 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne girdi. Kararlılığı ve militanlığı ile faşizme karşı mücadelede öne çıktı, sivil faşistlerin ve devletin boy hedefi haline geldi.

Sezai Ekinci ile Hacettepe'de mücadele içinde tanıştılar. Bu yıllardaki beraberlik, daha sonraki örgütlü mücadelelerinde hep sürdü.

'75 yılında profesyonel devrimciliğe karar verdi ve üniversiteyi bırakarak İstanbul'a geldi. Proletaryanın yoğun olduğu Kartal bölgesini seçti. Merdiven altında bir ev tutmuşlardı. Buraya 'sırça köşk' adını koydular. Bir iş bulup çalışmaya başladı. Kısa süre içinde işçi ve emekçilerle bağlarını geliştirdi.

İsmail Cüneyt, örgütsel önderliğin siyasal bir perspektifle yürütülmesi gerektiğini kavramıştı. ML klasikleri yalnızca okumakla kalmaz, onları en iyi şekilde inceler ve tartışırdı. ÜDT'ye karşı (Üç Dünya Teorisi) devrimci bir muhalefet oluştuğunda, o safını belirlemekte gecikmedi. '77 1 Mayıs'ında "devrimci muhalefet" olarak THKO'dan ayrıldılar.

Ardından Adana il komitesinde görev aldı.

Adana'da ihtilalci komünist örgütlenmenin temellerinin atılmasın-

da onun çok önemli bir yeri vardır. Militan, ilkel ve uzlaşmaz yapısıyla Adana'nın anti-faşist gençlerine, işçi ve emekçilerine örnek oldu. Onların içinden sağlam kadrolar yetiştirdi ve Adana'yı örgütün "kadro kaynağı" haline getirdi. Adana'nın "Yılmaz abisi" olarak onu tanıyan herkeste

O, "Stalin Mehmet"ti!

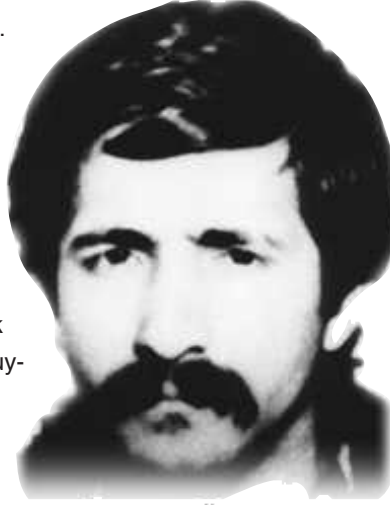
derin izler bıraktı.

19 Şubat 1979'da TİKB'nin kurucu kongresi niteliğindeki İMT'ye (İleri Militanlar Toplantısı) büyük bir sorumluluk duygusuyla katıldı. Ve o toplantıda "buradan mutlaka bir örgüt çıkacak" diyerek, belirleyici bir rol oynadı. Kararlı tutumu ve önder özellikleri ile MK'ya seçilen en genç üye oldu. Örgütün ideolojik, siyasal, örgütsel inşasına önemli katkılar yaptı.

12 Eylül'ün karanlık günlerinde ise, daha da çelikleşti. Her köşe başında bir tuzağın kurulduğu o günlerde, durmak bilmeden çalışan, hızla boşlukları dolduran bir önder oldu. Kendini sürekli geliştirmenin, örgütün ihtiyacı neredeyse orada olmanın ve ona uygun donanmanın simgesi haline geldi.

Ona yoldaşları "Stalin Mehmet" adını vermişti. Stalin'in Rusça kelime anlamı "çelik"tir. Stalin'e de bu isim, çelik gibi bir iradeye, uzlaşmaz bir kişiliğe sahip olmasından dolayı verilmiştir. İsmail Cüneyt'i "Stalin" yapan bu yönleriydi. Bir de Stalin'e benzeyen gür bıyıkları... Örgüt içinde kullandığı ilk isim Mehmet olunca, adı "Stalin Mehmet" kaldı. O, kendi adını unutmuştu. Örgüt içinde de gerçek adını bilen çok sınırlı kişi vardı. O yüzden işkenceci cellatlar onu her yerde ararken, gerçek adını bir türlü öğrenemediler. Ta ki yoldaşları ölümünden sonra bir bildiriyile açıklayana dek...

İsmail Cüneyt, 21 Aralık'ta İstanbul'da işkenceci

İsmail CÜNEYT

katillerin eline geçti. Ve aynı gün Gayrettepe 1. Şube bodrumunda kurşuna dizildi. İşkenceci katiller, onu en son Sefaköy direnişinden biliyorlardı. 24 Mart 1983 günü, yoldaşları Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'le birlikte Sefaköy'de kuşatıldıkları evde, biri komiser, üç polisi öldürmüşlerdi. Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'in şehit düştüğü bu baskında, İsmail Cüneyt polis çemberini yararak kurtulmayı başarmıştı. İşkenceci katiller, o günün intikamını almak için onu buldular ve anda katlettiler.

Ölümünün ardından Tercüman gazetesi yazarlarından Ergün Göze "Stalin Mehmet" başlıklı bir yazı kaleme aldı. "Stalin nere, Mehmet nere" diyerek... Onun gözünde Stalin, Rus bir caniydi. Mehmet ise Türk'tü, bu toprakların çocuğuydu ve bu ülkede en sık konulan isimdi. Nasıl bir araya gelmişlerdi!? Böylesine şaşkınlığını ifade ediyordu faşist yazar. Ve tüm karşı-devrimciler gibi Stalin isminden ne kadar ürktüğünü ortaya koyuyordu.

Bizim "Stalin"imiz de aynı şekilde ürktü tüm karşı-devrimcileri, işkencecileri, hainleri... Stalin, ezilen halkların, devrimcilerin, yüreği emekten yana olanların gözünde, faşizme karşı direnişin ve sosyalist inşanın simgesi ise; Stalin Mehmet de, her tür yozluğa ve çürümeye karşı uzlaşmazlığın, ML sağlamlığının, kararlılığın, kendini örgütün ihtiyaçlarına göre yenilemenin, örgüt adamlığının simgesi oldu. O yüzden de Stalin ismi, onunla özdeşleşti ve kendi isminin önüne geçti.

Stalin Mehmet, ihtilalci komünistlerin mücadelesinde örnek aldığı bir önder olarak her zaman yaşayacak!

Yozluğa, çürümeye, uzlaşmacılığa karşı, devrimci kararlılığın ve sağlamlığın sembolü olarak yol göstermeye devam edecek...

Devrim şehitleri ölümsüzdür!

25 Eylül'de Adana'da özel harekatı taşıyan polis minibüsüne bombalı saldırı yaptıkları iddia edilen **MLKP FESK savaşırları Ozan Sökmen ve Fırat Şeran** Eskişehir'de kaldıkları evin 1 Ekim'de polis tarafından basılmasıyla girdikleri çatışmada şehit düştü. Ozan Sökmen'in cenazesi Gülsuyu'nda düzenlenen törenin ardından polis ablukasında Gülsuyu mezarlığında defnedildi. Fırat Şeran'ın cenazesi ise polis tarafından kaçırıldı. Mezar başlarında yapılan konuşmalar da mücadelenin süreceği vurgusu yapıldı.

10 Temmuz'da Dersim'e düzenlenen bombardımanda şehit düşen **MLKP gerillaları Taylan Kutlar ve Hıdır Çallı**'nın cenazeleri Gazi Mahallesi'nde düzenlenen törenin ardından Gazi mezarlığına gömüldü. Gazi Cemevi bahçesinde düzenlenen törenin ardından cenazeler omuzlarda Gazi Mezarlığı'na götürüldü ve defnedildi.

THKP-C MLSBP yaptığı açıklamayla **Fırat Yıldırım, Muhammed Tiril, Umut Özsepet ve gerilla komutanı Fırat Çaplık**'ın, 16 Eylül'de Medya Savunma Alanlarına düzenlenen hava bombardımanında şehit düştüğünü açıkladı.

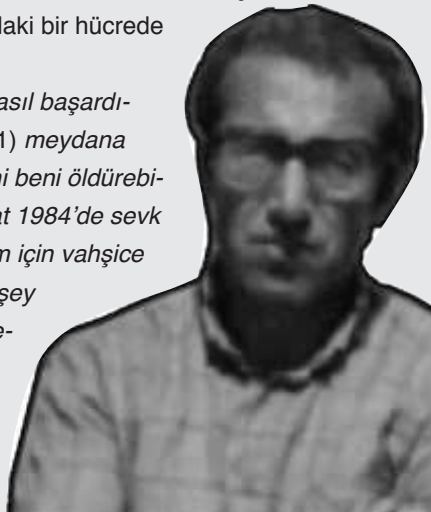
Garbis Altınoğlu hayatını kaybetti

1946 yılında Amasya'da doğan Garbis Altınoğlu, İbrahim Kaypakkaya ile birlikte TKP-ML'nin kurucuları arasında yer aldı. Sonrasında MLKP örgütünün kuruluşunda yer aldı.

12 Eylül döneminde çok ağır işkencelere maruz kaldı ve burada da Kaypakkaya'nın yoldaşı olduğunu göstererek direndi. Ermeni kökenli olması nedeniyle, ayrıca işkencelere maruz kalmıştı. Sinop Cezaevinde 1987 ve 1988 yıllarında 7 ay boyunca yeraltındaki bir hücrede tek başına tutulmuştu.

1 Eylül 2010'da NTV'de yayınlanan söyleşisinde "Ölmeyi nasıl başardım ben de merak ediyorum. Yakalandığım sırada (31 Aralık 1981) meydana gelen boğuşmada polisin elinde patlayan tabancadan çıkan mermi beni öldürebilirdi. Bunu 'sadece' sağ gözümü yitirmek suretiyle atlattım. 2 Şubat 1984'de sevk edildiğimiz Antep E-Tipi Cezaevi girişinde tek tip elbise giymediğim için vahşice dövüldüm. Ardından ağır bir rahatsızlık geçirdim ve uzun süre bir şey yiyemedim. 2 Mart'ta helikopterle Çukurova Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılmasaydım, belki de ölebilirdim." diyordu.

Altınoğlu, kalp rahatsızlığı nedeniyle 15 Ekim günü hayatını kaybetti.

YAŞANAN

III. EMPERYALİST

PAYLAŞIM SAVAŞIDIR

Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nden bir bölümü, güncel ve tarihsel öneminden dolayı yayınıyoruz.

"Şimdi savaşlar ilan edilmiyor, savaşlara başlamıyor"
(Stalin)

11 Eylül 2001'de ABD'nin İkiz Kuleleri üzerinde dev bir molotof gibi patlayan uçak saldırıları ile başlayan III. Emperyalist Paylaşım Savaşı, dünyanın genelini etkisi altına alarak sürüyor.

2002 yılında gerçekleştirilen I. Kongre'de, bunun yeni bir emperyalist paylaşım savaşı olduğunu görmüş ve nedenleriyle ortaya koymuştuk.

Ancak bu gerçek uzunca bir süre farkedilmedi. Hemen tüm siyasal yapılar, bu savaşı "yerel-bölgesel" savaşlar olarak ele aldılar. Son yıllarda tek tük bazı kesimlerden "3. Dünya Savaşı" tanımları gelmeye başlamışsa da, genel olarak savaşın gerçek düzeyi görülüyor, gösteriliyor.

Kendini siyasal-ekonomik-askeri her alanda çarpıcı biçimde ortaya koymasına rağmen, III. Emperyalist Savaş gerçeğinin devrimci çevrelerde bile tanımlanmamasının iki temel nedeni vardır: Birincisi "artık yeni bir dünya savaşı yaşanmayacağı" yolundaki yanlış teorilerdir. İkincisi ise günümüzdeki savaşın bu kadar uzamasının nedenlerini çözümleyemeyen ve yaşanmış iki emperyalist savaşa benzemeyen yanlarını temel alan "şabloncu" bakışaşıdır.

İlk iki emperyalist savaşın arasında sadece 20 yıl vardı. 1914'te başlayan I. Emperyalist Savaş, 4 yıl sonra 1918'de bittikten 20 yıl sonra, 1939'da ikincisi patlak verdi. Bu defa biraz daha uzun süren savaş, 6 yıl sonra 1945 yılında, sosyalist Sovyetler Birliği'nin (SB) Almanya'ya girmesiyle bitti.

Sonrasında "III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın yaşanmayacağı" yolundaki teoriler, pek çok kesim tarafından ileri sürüldü. Bunu savunanlar, nükleer silahlar başta olmak üzere silahlanma teknolojisinin "caydırıcı" boyuta ulaşmasının, emperyalistleri yeni bir savaşa girmekten alıkoymadığını ileri sürüyordu. Öyle ki, nükleer silahların devreye girdiği bir savaşta, dünyanın tamamen yokolması ihtimali vardı. Bu durumda emperyalistlerin "akıllı" ve "uzlaşmacı" davranarak açık savaşlardan kaçınacağı varsayılıyor. Hatta "soğuk savaş" terimi, tam da bunu ifade etmek için

üretildi. Ülkemizde devrimci hareketin önderlerinden Mahir Çayan'ın "entegrasyon" teorisi de, aynı bakış açısını taşıyordu.

Üstelik, aradan geçen zamanın kendilerini doğruladığına inandılar. II. Emperyalist Savaş'ın ardından geçen on yıllar boyunca, "soğuk savaş" yaşandı, Vietnam işgal edildi, Sovyetler Birliği parçalandı, hatta '90'ların başında ABD kendi dünya imparatorluğunu, "tek kutuplu dünyası"nı ilan etti vb. Kısacası pek çok önemli gelişme yaşandığı halde, yeni bir dünya savaşının patlamadığı görüldü. "Demek ki yerel-bölgesel savaşlar olacak, ancak yeni bir dünya savaşı yaşanmayacak" tezi iyice pekişti.

Oysa bir emperyalist savaşın öncelikli tek bir koşulu vardır: Paylaşılmış toprakların yeniden paylaşılması için koşulların olgunlaşması! Bu gerçekleştiğinde, savaşın başlaması emperyalizmin doğası gereğidir.

Emperyalizm öncesi toplumsal dönemlerde, büyüyen ve güçlenen sömür-

geci devlet için, dünya "uçsuz bucaksız" bir keşif alanıdır. Kimi zaman savaşarak bazı ülkeler üzerinde hakimiyet kurarlar, kimi zaman da ilkel kabilelerin yaşam sürdürdüğü "yeni" toprakları "keşfederler". Her halükarda büyüyen ekonomik ve askeri güçlerini gerçekleştirme alanları ve olanakları bulunur.

Emperyalizm dönemi ise, dünya üzerindeki her karış toprağın paylaşıldığı bir evredir. Sahipsiz tek bir alan kalmamıştır. Artık büyüyen ve gelişen bir emperyalist, kendi hegemonya bölgesini oluşturmak, kendi pazar alanlarını yaratmak için, başka bir emperyalistle savaşmak zorundadır. Bu nedenle Lenin, "emperyalist savaş" kavramını, "paylaşılmış toprakların yeniden paylaşılması" olarak tanımlamıştır.

Kendi pazar-alanını genişletmek, dünya pazarlarındaki payını artırmak isteyen her emperyalist, bunun savaşını verir. Çünkü pazar-alanını genişletmek, emperyalistler arasında "uzlaşma" ile, "akıllı yönetim"le gerçekleştirilebilir bir şey değildir.

Hiçbir emperyalist, kendi pazar-alanını bir başkasıyla paylaşmayı kabullenmez. Bu nedenle, ne yokedici nükleer silahlar, ne hayal edilemez bir düzeye ulaşan teknoloji, ne de "akıllı-uzlaşmacı" yöneticiler, emperyalistlerin kar hırsının da, bu kar uğruna verilecek savaşların da önüne geçemez.

Bütün emperyalist savaşların çıkış noktası ve en önemli ortak yönü budur.

I. Emperyalist Savaş, yükselen emperyalist Almanya'nın dünya pazarlarında kendi payını artırma çabasının ürünü olarak başlamıştı. II. Emperyalist Savaş'ı başlatan da yine Almanya oldu; ancak bu defa, yükselen emperyalist ABD tarafından beslenip-büyütülen, öne itilen bir Almanya vardı. III. Emperyalist Savaş ise, yükselen emperyalist Çin'in, pazar-alanlarını genişletmesini, ABD'nin engelleme çabasıdır.

Sonuçta üç emperyalist savaşın çıkış noktası farklı olmakla birlikte, hepsinin ortak paydası; "paylaşılmış toprakların yeniden paylaşımı" kavgasıdır. Bunun dışında, başka ortak yanları da vardır. Mesela bir "ön hazırlık savaşları dizisi"

Kendini siyasal-ekonomik-askeri her alanda çarpıcı biçimde ortaya koymasına rağmen, III. Emperyalist Savaş gerçeğinin devrimci çevrelerde bile tanımlanmamasının iki temel nedeni vardır: Birincisi "artık yeni bir dünya savaşı yaşanmayacağı" yolundaki yanlış teorilerdir. İkincisi ise günümüzdeki savaşın bu kadar uzamasının nedenlerini çözümleyemeyen ve yaşanmış iki emperyalist savaşa benzemeyen yanlarını temel alan "şabloncu" bakışaşıdır.

sözkonusudur. II. Emperyalist Savaş resmi olarak 1939'da başlamıştır; ancak 1936 İspanya İç Savaşı, II. Emperyalist Savaş'ın provası niteliğindedir. Hatta öncesinde 1931'de Japonya'nın Mançurya'yı, 1935'te İtalya'nın Habeşistan'ı, 1938'de Almanya'nın Avusturya ve Çekoslovakya'yı işgali, emperyalist savaşın bir parçası, ön çarpışmalarıdır.

III. Emperyalist Savaş ise, ABD-NATO'nun Afganistan işgali ile başlamıştır. 2003'te Irak işgali, 2006'da İsrail-Hizbullah savaşı, 2008'de Rusya'nın Gürcistan'ı işgali, 2011'de Suriye'de cihatçıların başlattığı savaş, Yemen'den Venezüella'ya, Güney Çin Denizi'nden Kırım'a Keşmir'den Libya'ya kadar, dünyanın pek çok bölgesinin savaş alanına dönüştürülmesi, III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın etaplarıdır.

III. Emperyalist Savaş neden bu kadar uzuyor?

Diyalektiğin kuralıdır: Aynı suda iki kez yıkanılmaz! Ve tarihte tekerrür yoktur. Hiçbir olay, birebir aynı biçimde tekrarlamaz.

Bu, emperyalist savaşlar için de geçerlidir. **Özü ve temel yanları aynı kalmakla birlikte, hem nesnel, hem de öznel değişimlerin, kimi farklılıklar yaratması kaçınılmazdır.**

Geçen yıllar en başta teknolojiye bir ilerleme getirmiştir. Mesela I. ve II. emperyalist savaşlar arasında, uçakların kullanımı yönüyle çok büyük farklar vardır. Keza silah sistemleri de iki savaş arasında değişiklik göstermiştir. II. Savaş'tan bu yana yaşanan teknolojik değişim ise devasa boyutlardadır. Bu nedenle, teknik-taktik olarak savaşların aynı seyri izlemesi düşünülemez.

Engels, *"askeri taktik, askeri tekniğin düzeyine bağlıdır"* der. II. Emperyalist Savaş ve sonrasında büyük askeri uçakların yapımı ve ağır bombardımanların bunlarla yapılabilmesi, savaşlarda hava kuvvetlerinin önemini arttırmıştır. Yanısıra havadan bombardıman ile asker ve araç zayıyatı en alt düzeyde tutulmaktadır.

Yıllar içinde değişen bir başka unsur da, siyasi-ekonomik tablodur. Ne savaş koşullarını hazırlayan ekonomik krizler birbirinin tekrarı biçiminde yaşanmaktadır, ne de bu krizler karşısında uygulanan politikalar...

Her yaşanan olay, bir sonrakine önemli dersler bırakır. Emperyalistler de bu dersleri sistemli hale getirmek, kendileri için sonuçlar çıkarmak, aynı hataları tekrarlamamak

"Önleyici vuruş konsepti"nin amacı ve anlamı budur: Düşman hazır değilken saldırıya geçmek! ABD'li strateji kuruluşlarının, öngörülerini engellemek (ya da geciktirmek) için bulduğu yöntem budur. Çin'in savaş hazırlıklarını tamamlamasını, karşısına güçlü bir düşman olarak çıkmasını beklemeden, onu önden karşılama girişimidir.

Bu nedenle kimin yaptırdığı şaibeli 11 Eylül saldırıları gerçekleşti; ardından Afganistan işgali başladı ve süreç ABD'nin "şer eksenini" ilan ettiği Irak- Suriye- İran-Kuzey Kore hattında ilerledi...

için uğraşırlar. Emperyalistlerin düşünce kuruluşları, ideologları sonsuz araştırmalar yapar, sayısız raporlar hazırlar, yeni yol-yöntem oluşturmaya çalışırlar. Fakat tüm bu uğraşlara rağmen emperyalizmin doğasını değiştirmek mümkün değildir. Sadece taktiksel değişimleri gerçekleştirebilirler.

Her emperyalist savaşın -özü aynı kalmakla birlikte- farklılıklar içermesi bundandır. Doğal olarak III. Emperyalist Savaş da diğerleriyle birebir aynı olmayacaktır. Nitekim başından itibaren kendine özgü yönleriyle yeni bir emperyalist savaş sürmektedir.

Birincisi, ABD'nin "önleyici vuruş konsepti" adını verdiği bir yöntemle başlatılmıştır bu savaş.

İlk iki savaşı başlatan emperyalist, büyüyen-gelişen ve dünya pazarlarında kendi payını artırmak isteyen emperyalist olmuştu. Yeni gelişen emperyalist, koşulların kendisi için en uygun görüldüğü anda savaşı başlatmıştı. Askeri hazırlığını tamamlamış; kendi halkını savaş politikalarına yedekleyecek argümanlar oluşturmuş; tehdit olarak görüldüğü bazı ülkelerle saldırmazlık anlaşmalarını imzalamış vb. birçok hazırlığı gerçekleştirdikten sonra; yani kendisinin avantajlı pozisyona geçtiğini düşündüğü noktada başlatmıştı savaşı.

ABD'nin "önleyici vuruş konsepti" ise, tam da bu tarihsel deneyimler ışığında oluşturuldu. **2000 yılında ABD'de hazırlanan "Global Trend 2015" adlı rapor başta olmak üzere bir çok strateji belgesi, ABD için en büyük tehdidin Çin'den geleceğini tespit etmekteydi.** Çin, 2000'lerin başında elbette ABD ile karşı karşıya gelebilecek bir güçte değildi; "en büyük tehdit" olacağının işaretleri bile yeni yeni oluşmaktaydı. Ancak büyüyen-gelişen emperyalist Çin'di. ABD ise eskiyi temsil eden, miadı dolmuş olan, tahtını yeni emperyaliste bırakmak zorunda olan emperyalistti.

II. Emperyalist Savaş, eskiyen-güçsüzleşen emperyalist İngiltere'nin tahtının, gelişen-güçlenen emperyalist ABD'ye devir-teslim töreni gibi olmuştu. Yeni emperyalist savaş ise ABD'nin tahtının Çin'e devredilmesini sağlayacaktı. ABD, bu gerçeği değiştirmek, tahttaki ömrünü uzatmak için başlattı III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nı... Çin'i büyümeden yoketmek; "yılanın başını küçükken ezmek" için...

"Önleyici vuruş konsepti"nin amacı ve anlamı budur: Düşman hazır

değilken saldırıya geçmek! ABD'li strateji kuruluşlarının, öngörülerini engellemek (ya da geciktirmek) için bulduğu yöntem budur. Çin'in savaş hazırlıklarını tamamlamasını, karşısına güçlü bir düşman olarak çıkmasını beklemeden, onu önden karşılama girişimidir.

Bu nedenle kimin yaptırdığı şaibeli 11 Eylül saldırıları gerçekleşti; ardından Afganistan işgali başladı ve süreç ABD'nin "şer eksenini" ilan ettiği Irak- Suriye- İran-Kuzey Kore hattında ilerledi...

Ve gerçekten de **Çin (ve hatta Rusya) savaşa yeterince hazır değillerdi; ancak ABD de savaş için düşündüğü kadar hazır değildi. ABD'nin askeri teknolojisi zayıflamış, Çin'inki yeterince güçlenmemişti.** Ekonomik olarak ABD sürekli pazar kaybediyordu, ancak Çin de henüz dünya pazarlarını ele geçirme gücüne ulaşmamıştı. Bu nedenle 2001'den bu yana verilen savaşların her birinde, "kazan-kaybeden" ayrımı o kadar da net bir biçimde ortaya konulamadı. "Kazanan"ın "zafer"i bulanık, "kaybeden"in tekrar tekrar hamleleri ısrarlı oldu. Bu koşullarda, hem ABD'nin "önleyici vuruş"u hiçbir şeyi önlemeyemedi, hem de savaş uzadıkça uzadı.

İkincisi, bu emperyalist savaşın "vekaleten" yürütülmesidir.

İlk iki savaşta, savaşın tarafı olan emperyalistler, doğrudan savaşın içindeydiler. Hem kendileri doğrudan savaşmaktaydı, hem de savaş kendi topraklarında gerçekleşiyordu. Bu nedenle, **emperyalist ülkelerin toprakları ve halkları, savaşın yıkımından doğrudan etkilendi.** ABD kısmen, diğer emperyalistler ise bütün gövdeleriyle savaşın yıkımını, tahribatını yaşadı.

Bugün ise emperyalistler, aynı durumu yaşamak istemiyor. **Kendi topraklarını savaş alanına çevirmeden, kendi halkı savaşın tahribatını yaşamadan bu savaşı kazanmayı hedefliyor.** Bunun ekonomik-siyasi-askeri nedenleri kadar, toplumsal nedenleri de var. Artık bir emperyalist ülkenin, kendi halkını savaşa yedeklemesi, savaşmaya gönüllü kılması çok kolay değil. **Üzerinde patlayan bombalar ya da geri dönen asker cenazeleri sözkonusu-yken kitlelerin desteğini alabilmeleri zorlaşmaktadır.** 2003 yılında ABD Irak işgaline hazırlık yaptığı sırada, tüm dünyada "Irak'ta savaşa hayır" koordinasyonları kurulması ve savaş karşıtlığının en yüksek olduğu ülkenin ABD olması çarpıcı bir örnektir.

Bu koşullarda emperyalistler, savaş kendi halkından uzak tutacak yollar devreye sokulmuştur. “Vekaleten savaş” çok boyutlu biçimde hayata geçirilmiştir.

Mesela Irak’ta Blackwater gibi paralı askerler, ABD’nin düzenli ordusundan daha fazla rol üstlenmiştir. Keza ABD’nin Suriye savaşı cihatçı çeteler tarafından yürütülmüş, ardından kendi devletini kurmaya çalışan Kürt hareketi, ABD’nin “Suriye’nin doğu sınırını ele geçirme politikası” doğrultusunda, Rakka, Deyr ez Zor gibi Kürt olmayan kentlerde savaşmıştır.

Savaşın en önemli tarafı olan Çin’e “vekalet” eden güç ise, İran’dır. İran, hem kendi çıkarları doğrultusunda (“bölgesel bir güç” olabilmek için) hem de Çin’in önünü açacak şekilde (Yemen, Suriye, Irak) savaşırken, yakın zamana kadar tek bir Çinli asker bile savaşa katılmamıştır.

Rusya, Suriye savaşına uzun bir süre girmemiş, Suriye Ordusu’nu desteklemekle yetinmiştir. Ukrayna’nın parçalanması sırasında Ukraynalı milisler, Rusya’nın politikaları doğrultusunda savaşmıştır.

Diğer taraftan, dünyanın dört bir tarafı savaş alanına çevrilirken; ABD, Rusya, Çin, Almanya gibi savaşın tarafı olan ülkelerin topraklarına tek bir bomba bile düşmemiştir. Asker cenazelerinin sayısı ise, ABD’de bile son derece düşük kalmıştır.

Kısacası bu savaşta emperyalistler, birbirlerine savaş ilan etmemiş, birbirlerinin topraklarına asker çıkarmamış, birbirlerinin göklerinden bombalar yağdırmamışlardır. Hatta başka ülkelerin topraklarında bile, iki emperyalist değil, onların besleyip-güçlendirdiği kuvvetler karşı karşıya gelecek savaşmışlardır.

Böylece “zaferler” emperyalistlerin hanesine yazılırken, “yenilgiler”, vekil güçlerin üzerine yıkılabilmektedir. Mesela Suriye ve Irak’ta ABD’nin üretimi olan IŞİD yenilmiş, bu yenilgiden ABD’nin payına düşenler gözlerden gizlenmiştir. Ya da, ABD’nin ürettiği IŞİD, ABD tarafından silahlandırılan YPG ile savaşmış; her koşulda ABD’nin kazandığı varsayılmıştır.

Vekalet savaşları “yenen-yenilen” safların netleşmesini önleyen en önemli perdedir ve savaşların uzadıkça-uzamasını getirmektedir. Ve bu tablo, ilk iki emperyalist savaşta oluşturulan şablonları tamamen paramparça etmiştir.

Zaten hayatın kendisi şablonlara uymaz. Tarihte her şey birebir aynı biçimde yaşanmış olsaydı, tarihin ileri doğru akması mümkün olmazdı.

Üçüncüsü, kitlelerin savaştan çıkardığı derslerin etkisidir. “Savaş”ın vahşi anlamını bilen kitleler, daha savaş başlamadan önce savaşı durdurmak için harekete geçti ve savaşın hızını kesmeyi başardı. Diğer iki emperyalist savaşa göre bu, son derece önemli bir farklılıktı.

İlk emperyalist savaş zaten bir baha-ne ile başlatıldığı için kitleler hazırlıksız yakalanmıştı. II. Emperyalist Savaş’ta ise, daha Alman faşizmi İspanya’da (1936) prova halindeyken bile, emperyalistler örtük biçimde Almanya’nın arkasında durduklarını gösterdiler. İspanya halkı ve onlara destek için dünyanın dört bir yanından gelen enternasyonalist birlikler, sadece İspanya-Almanya ittifakı ile değil, topyekun emperyalist blokla savaştılar, emperyalist bloka yenildiler.

Ardından Alman faşizminin işgal hareketlerinde kullandığı yöntem ile (“Yıldırım Harekatı” adı verilen hızlı ve etkili bir işgal) bir “yenilmezlik miti” oluşturuldu. İşgal edilen ülkelerin egemen sınıfları hemen işbirliği yaptı, halkların direnişi ise bastırıldı. Bu da sadece işgal edilen ülkelerin halklarının değil, genel olarak dünya halklarının savaş karşısında kolektif duruşunu ve örgütlenme koşullarını zayıflattı. (İşgaller başladıktan bir süre sonra anti-faşist direnişler yeniden yükselmeye başladı)

Dahası bir çok ülkede faşist ideolojinin kitlelerde yankı bulması sağlandı; faşist devletler kendi ülkelerinde kitleleri savaş politikalarına yedeklemeyi başardı. Çok ağır ekonomik-siyasi sorunlar altında bunalmış olan kitlelere, tüm sorunlarının çözümü olarak milliyetçilik ve savaş gösterildi. Savaşa giren Almanya ve İtalya’nın, çok güçlü bir halk desteğini arkasına alması çarpıcıdır. Ve savaş karşıtı cephenin ne kadar zayıf kaldığının göstergesidir.

Ancak bugün dünya halkları, iki büyük dünya savaşında ölen milyonlarca insanın, savaşın vahşetinin, acılarının, açlığının vb. tarihsel birikimleri ile kuşanmış durumdadır. Savaşın ne işgal edilen ne de işgal eden ülkeye bir fayda getirmediği, tarihsel bellek içinde açıkça durmaktadır. Bu koşullarda hiçbir işgalci devlet, kendi halkını savaşa yedeklemeyi başaramamıştır.

Yanısıra ilk iki dünya savaşında, yükselen emperyalistlerin, dünya halklarına “vaatleri” sözkonusudur. Almanya “faşizm” ile, ABD ise “demokrasi” ile tüm ekonomik-siyasi sorunların çözüleceğini vaatmişler, bu söylemle sadece kendi halklarının değil, dünya halklarının da desteğini almaya çalışmışlardır.

Ama bugün, savaşı başlatan ABD’nin vahşi ve katliamcı yüzü, Vietnam’da, Somali’de ve dünyanın pek çok bölgesinde teşhir olmuştur. ABD’nin vaadettiği “demokrasi” de, ABD emperyalizminin kendisi de, dünya halklarının gözünde “lanetli” bir konumdadır.

Bu nedenle Afganistan ve Irak işgalleri, tüm dünyada ve ABD’nin kendi içinde çok büyük savaş karşıtı eylemlerle karşılandı. Hatta 2000’lerin başlarında, savaş karşıtı hareketin en yüksek olduğu ülkelerden biri, ABD oldu.

Buna işgal edilen ülkelerdeki direnişleri de eklemek gerekir. Afganistan’da, özellikle de Irak’ta ABD beklemeyi düzeyde ciddi bir direnişle karşılaştı. Öyle ki, işgal altındaki Irak topraklarında bile, başkent içinde özel olarak korunan bir “yeşil alan” oluşturmak, bu alanda devlet kurumlarını özel koruma altına almak zorunda kaldı. Ve ABD’nin işgal ettiği, savaş açtığı ya da vekalet savaşı yürüttüğü bütün ülkelerde, son derece önemli ve belirleyici direnişler yaşandı.

Bu direnişler, ABD’nin başlattığı savaşın ilerlemesinin önündeki en büyük engele dönüştü. ABD emperyalizmi, belli zaferler elde edemeden, yeni savaşlara başlayamadı. Mesela Suriye ve Irak’ta başarı kazanamadığı için, sonraki hedefi olan İran’a savaş açamadı. Böylece yeni emperyalist savaş, uzadıkça uzadı...

Dördüncüsü, öncekilerden farklı olarak, işgal edilen ülkelerdeki egemen sınıflar da genel olarak işgale karşı direniş göstermiştir.

II. Emperyalist Savaş’taki saflaşmanın “ittifak devletleri-müttefik devletleri” arasında olduğu iddia edilir. Gerçekte ise emperyalist dünya ile sosyalist dünya arasında yaşanmıştır.

Ekonomisi güçlenen ve yeni pazarlar arayan Almanya’ya, sosyalist dünyanın toprakları ve Sovyetler Birliği hedef gösterilmişti. Ve Almanya, emperyalist kampın genel olarak desteğini almış, teşvik edilmişti.

Almanya’nın işgal ettiği emperyalist ülkelerin bile, direniş göstermeden işgale razı olması, bununla bağlantılıdır. Çünkü emperyalist kamp açısından,

Dünyanın dört bir tarafı savaş alanına çevrilirken; ABD, Rusya, Çin, Almanya gibi savaşın tarafı olan ülkelerin topraklarına tek bir bomba bile düşmemiştir. Asker cenazelerinin sayısı ise, ABD’de bile son derece düşük kalmıştır.

Kısacası bu savaşta emperyalistler, birbirlerine savaş ilan etmemiş, birbirlerinin topraklarına asker çıkarmamış, birbirlerinin göklerinden bombalar yağdırmamışlardır. Hatta başka ülkelerin topraklarında bile, iki emperyalist değil, onların besleyip-güçlendirdiği kuvvetler karşı karşıya gelerek savaşmışlardır. Böylece “zaferler” emperyalistlerin hanesine yazılırken, “yenilgiler”, vekil güçlerin üzerine yıkılabilmektedir.

sosyalist Sovyetler Birliği'nin güç ve etkisinin artması, kapitalist ülkelerdeki işçi ve emekçilerin sempatisini kazanması, bu ülkelerdeki sınıf mücadelesini yükselten bir rol oynaması, asıl belirleyici unsurdur.

Bu koşullarda, mesela Fransa egemen sınıfları için, savaşın hemen öncesinde Fransa'da yükselen işçi-emekçi hareketi ve İspanya İç Savaşı'na Fransız emekçilerinin verdiği destek, Alman işgali altına girmekten daha büyük bir önem taşımaktadır. **"Devrimler ülkesi Fransa"da, burjuvazi için işçi ve emekçilerin direnişi, Alman faşizminin postallarından daha büyük bir tehdide dönüşmüştür çünkü.** Fransa hükümeti ve ordusunun, tek bir kurşun bile atmadan Paris'i "açık şehir" ilan etmeleri ve Alman işgaline teslim olmalarının başka bir anlamı yoktur.

Benzer biçimde **Almanya'nın işgal ettiği hiçbir ülkede, burjuvazinin işgale karşı direnmemesi, ortak bir tutum olduğunu göstermektedir.**

ABD başta olmak üzere emperyalist ülkeler tarafından öne itilen Alman faşizmi, önce çevresindeki ülkeleri işgal ederek gücünü büyütmüş, tüm dünyaya korku salan bir "yenilmezlik miti" oluşturmuş; ardından asıl hedef olan Sovyetler Birliği'nin üzerine gönderilmiştir.

SB'yi işgal eden Almanya, savaşta kazandığında bütün emperyalist kamp kazanacaktır; savaşta kaybettiğinde ise yenilen sadece Almanya olacaktır. **Savaş kazanırsa, Almanya gelişen emperyalist olarak istediği yeni pazar alanlarına kavuşacak; yanı sıra tüm emperyalistler, sosyalizm tehlikesinde kurtularak çok geniş pazar alanlarını paylaşma olanağına sahip olacaklardır.**

Diğer emperyalistler, Alman faşizmi ile olan bağlarını özenle gizlemişlerdir. Kızıl Ordu, Almanya sınırlarından içine girdiğinde, Almanya'nın yenilgisi kesinleştiğinde, Alman subayların ABD ordusuna teslim olmaya çabalaması, faşist yöneticilerin önemli bir kısmının gizlice ABD'ye kaçırılması, yargılamalar sırasında katil bakan ve subayların az ceza almaları için emperyalist ülkelerin uğraşması gibi örnekler, bu işbirliğinin açık kanıtlarıdır zaten.

Sonuçta emperyalistler, sosyalizm karşısında birleşmişlerdir. Gelişmekte olan ve dünya hegemonyasını isteyen emperyalist olan ABD, I. Emperyalist Savaş'ın yenileni Almanya'yı güçlendirerek Sovyetler Birliği'ne karşı savaşılmaya hazırlamıştır. Ve bu yönüyle,

Ekonomisi güçlenen ve yeni pazarlar arayan Almanya'ya, sosyalist dünyanın toprakları ve Sovyetler Birliği hedef gösterilmişti. Ve Almanya, emperyalist kampın genel olarak desteğini almış, teşvik edilmişti.

Çünkü emperyalist kamp açısından, sosyalist Sovyetler Birliği'nin güç ve etkisinin artması, kapitalist ülkelerdeki işçi ve emekçilerin sempatisini kazanması, bu ülkelerdeki sınıf mücadelesini yükselten bir rol oynaması, asıl belirleyici unsurdur. Fransa hükümeti ve ordusunun, tek bir kurşun bile atmadan Paris'i "açık şehir" ilan etmeleri ve Alman işgaline teslim olmalarının başka bir anlamı yoktur.

Benzer biçimde Almanya'nın işgal ettiği hiçbir ülkede, burjuvazinin işgale karşı direnmemesi, ortak bir tutum olduğunu göstermektedir.

Almanya'nın sosyalist SB'ye karşı savaşının, bir anlamda vekalet savaş olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Bugünkü savaşta ise, "paylaşım" için masaya yatırılan "pasta", bütün bir emperyalist-kapitalist dünyanın pazar alanlarıdır. Bu durum, emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkileri keskinleştirmekte, çatışmalarını arttırmaktadır. Dolayısıyla çağın **"temel çelişki"leri yer değiştirmiştir. "Emperyalist kamp ile sosyalist kamp arasındaki çelişki" şimdilik ortadan kalkmıştır. "Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki" ise, sınıf mücadelesindeki gerileme sonucu ikinci plana düşmüştür. Burada yaşanan asıl çelişki, "emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişki"dir.** (Çağın temel çelişkisi elbette ki, proletarya-burjuvazi arasındaki çelişkidir; ancak emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişki bu dönemde öne çıkmıştır, bu durum geçicidir, dönemseldir. Aslolan ve bu büyük savaşın sonucunu belirleyecek olan proletarya-burjuvazi çelişkisi olacaktır.)

Bu nedenle emperyalistlerin kendi çıkar çatışmaları belirleyici hale gelmiştir. Ve savaş alanına dahil edilen her ülkedeki egemen sınıflar, işbirliği yaptığı emperyalistin çıkarları doğrultusunda işgale karşı direnmekte ya da işgalle uzlaşmaktadır.

Mesela Suriye'de ABD işbirlikçisi cihatçı örgütler işgale zemin hazırlamaya çalışırken; Suriye devleti, Suriye halkının önemli bir kısmının desteğini de alarak ABD'ye ve onun işbirlikçisi cihatçı çetelere karşı direnmektedir.

Bu gerçek, işgal altındaki ülkelerde **"sınıf uzlaşmacı" eğilimleri güçlendirmekte, bir emperyaliste karşı başka bir emperyalistin desteğini meşru görme tutumu artmaktadır.** Esasında bu durum, sınıf mücadelesinin geri bir düzeyde seyretmesinin nesnel-kaçınılmaz bir sonucudur. **İşçi ve emekçiler, kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda ve kendi burjuvalarına karşı, devrim ve sosyalizm mücadelesini verecek bir sınıfsal bilince ulaşamadıkları sürece, burjuvazinin planlarına-çatışmalarına-çıkarlarına yedeklenmekten kurtulamazlar.**

II. Emperyalist Savaş ile III. Savaş arasındaki temel farklardan biri de budur. Almanya, II. Emperyalist Savaş sırasında işgal ettiği ülkelerde sadece halkın direnişi ile uğraşırken, egemenlerle işbirliği yapmanın rahatlığını yaşıyordu. Bugün ise, işgalci emperyaliste karşı direniş çok yönlü biçimde büyüyor. Ve bu

durum, savaşın uzamasını, sarkmasını sağlıyor.

Beşincisi, işgalci emperyalist stratejisini, kazanamasa bile kaybetmeye üzerine kurmuştur. İlk iki emperyalist savaşta, savaşın tüm evreleri çok hızlı biçimde ilerlemiş, kazanan-kaybeden hızlı biçimde netleşmişti. Hatta II. Emperyalist Savaş sırasında Almanya, girdiği her ülkeyi çok hızlı biçimde ele geçirmeyi başarmıştı.

Bugün ise saldırgan emperyalist olan ABD, işgal ettiği hiçbir ülkede, somut kazanım, somut zafer elde edemiyor. **"Kazanan" olmaya gücü yetmeyince, "kaybeden" olmamak için zaman kazanmaya çalışıyor.** Futboldaki "oyunlatmama" taktiğine benzer biçimde, "oyun-kuran" olamadığı koşulda, "oyun-bozan"lık yapıyor.

ABD'nin Ortadoğu'da vermeye çalıştığı savaşın bir yanında petrol ve doğalgaz başta olmak üzere enerji kaynaklarına sahip olma hedefi durmaktadır. Diğer yanda ise, dünyanın en stratejik ticaret güzergahını ele geçirme, rakiplerine bu fırsat tanımama çabası vardır. Bu iki hedefin de kaynağında Çin-ABD rekabeti bulunmaktadır.

Çin için "Kuşak ve Yol Projesi" dünya hegemonyası kurmak için en önemli araçtır. Bu proje ile tüm dünya haritasını, kendi ticaret yolları olarak yeniden düzenlemeye çalışmaktadır. Ve bu projenin önemli güzergahlarından birisi, İran-Irak-Suriye üzerinden Akdeniz'e ulaşan ticaret yoludur. ABD, Irak ve Suriye savaşları boyunca, bu rotayı engellemek, bu yolun denize ulaşmasını durdurmak için uğraştı durdu. Ülkelerin tamamını ele geçiremeyince, iki ülke arasındaki sınır kapılarını kontrol altına almayı hedefledi. IŞİD başarısız olup yenilince, YPG ile Suriye hükümetinin anlaşmasını geciktirmeye çalıştı, vb. vb... Rusya'nın, Suriye'nin ya da İran'ın her kazanımına karşılık, ABD yola barikatlar döşemeye, engeller koymaya, çelme takmaya uğraştı.

Tıpkı I. Emperyalist Savaş'ta İngiltere ve Fransa'nın, gelişen emperyalist Almanya'yı durdurabilmek için Berlin-Bağdat demiryolunun kesme çabasında olduğu gibi... Bu demiryolu hattının Osmanlı Devleti içinden geçmesi, I. Emperyalist Savaş'ın Osmanlı topraklarında yoğunlaşmasında önemli sebeplerden biridir. Şimdi yine aynı coğrafyada benzer bir hamle, Çin'in yolunu kesmeye çalışan ABD

tarafından yapılmaktadır. Ve bir kez daha Ortadoğu'yu savaşın merkezi haline getiren nedenlerden biri olmuştur.

ABD'nin bu hamleleri savaşın sonucunu elbette değiştirmeyecek, ABD'nin "kaybeden" olmasını önlemeyecektir. Çünkü "oyun-bozan"lık yapmak, kazanmayı sağlamaz, sadece kaybetmeyi geciktirir. Ama zaten ABD'nin de hedefi budur; zaman kazanmak! Ve bu tutum, III. Emperyalist Savaş'ın uzamasının sebeplerinden biridir.

Altıncısı, sosyalist bir ülkenin olmayışıdır. II. Emperyalist Savaş sırasında sosyalist Sovyetler Birliği'nin varlığı, savaşın sonucunu değiştiren en önemli rolü oynamıştı.

Dünyanın dört bir tarafındaki ülkelere komünist partilerin üye olduğu Komüntern, sosyalizm cephesinin faşizme ve emperyalizme karşı mücadelesini yönetiyordu. Komüntern'in varlığı, faşizme karşı tüm ülkelere büyük bir destek sağlıyordu. En başta ideolojik destekti bu; faşizmin ideolojik temelini, sınıfsal konumunu net olarak ortaya koyan, ona karşı mücadelenin nasıl yürütülmesi gerektiğini gösteren, ideolojik bir önderlik yürütülmüştü. Ülkelerin komünist parti temsilcilerinin katıldığı toplantılarda tartışılıyor; kararlar kolektif biçimde alınıyordu. Komüntern II. Emperyalist Savaş sürecinde toplandı yapmayı başaramamıştı; ancak savaş öncesinde ülkelerdeki KP'leri güçlendirmede çok önemli bir rol oynamıştı. Savaş başladıktan sonra bu görev, SB'ye düştü.

Sovyetler Birliği, başından itibaren her ülkedeki anti-faşist direnişin yanında yer aldı. Sovyet topraklarında işgal başladıktan sonra da, faşizme karşı zaferler kazandıkça, diğer ülkelerde işgale karşı direnişin moral motivasyonu güçleniyordu. Kızıl Ordu, Nazileri yenerek ilerledikçe, ulaştığı bütün ülkelerde devrimler gerçekleşiyor, yönetimler değişiyor, işçi ve emekçilerin düzeni kuruluyordu.

Ve dahası, Sovyetler Birliği'nin Alman faşizmine nihai darbeyi indireceği kesinleştiğinde, bütün Avrupa'nın sosyalist kampa dahil olması ihtimali ortaya çıkınca, kaybettikleri bu savaşı bitirmek konusunda bütün emperyalistler birleştiler.

Dünyayı kan deryasına çevirmeyi hedefleyen faşist savaş, ancak SB'nin kazanacağını belli olduğu koşulda bitirilebildi.

Sosyalist bir ülkenin müdahalesi olmadığı ya da savaş sırasında bir ülkede devrim gerçekleşmediği sürece, emperyalistler kendi aralarındaki savaşları "sonsuz kadar" uzatabiliyorlar. (Tarihte 30 yıl savaşları, 100 yıl savaşları gibi çok uzun süren savaşlar vardır.) Pazarlıklar, hesaplar, tavizler doğrultusunda, bir noktada sonlanan savaş, başka bir noktadan yeniden patlayabiliyor.

Lenin'in "ya devrimler savaşları önler, ya savaşlar devrimlere yol açar" sözü çok önemlidir. I. Emperyalist Savaş'ı durduran Ekim Devrimi'dir. II. Emperyalist Savaş'ta ise sosyalist Sovyetler Birliği'nin Almanya ve tüm emperyalist sistem karşısında zaferi sözkonusudur; ve savaş bittiğinde dünyanın üçte biri sosyalist kampa dahil olmuştur. III. Emperyalist Savaş ise, güçlü devrimci dalgaların peşpeşe patlaması ile sonuçlanacaktır.

* * *

Bugünkü savaş, III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'dır. Öncekilerden farklı yollardan ilerliyor ve uzuyor olmasının sebebi, değişen nesnel ve öznel koşullardandır. Fakat bu durum, "paylaşılmış toprakların yeniden paylaşımı" savaşı verilmekte olduğu gerçeğini değiştirmez.

Bu savaşta ABD'nin "önleyici vuruş konsepti" ile savaşı başlatan taraf olması, diğer emperyalist savaşlardan en önemli farkıdır. Dünya genelindeki kitle hareketleri ve işgale karşı direnişler, savaşın seyrini yavaşlatmakta, emperyalist saldırı planlarına darbe vurmakta; bu da bir "emperyalist savaş" yokmuş gibi bir görüntü yaratmaktadır. Diğer yandan iki veya daha fazla emperyalist ülkenin birbiriyle doğrudan savaşmıyor oluşu, bu savaşın "emperyalist bir dünya savaşı" olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Adına "vekalet savaşı" dedikleri, işbirlikçileri aracılığıyla yapılan savaşların arkasında da emperyalist ülkeler vardır. En açık haliyle Suriye'de yaşanan bu durum, giderek ortadan kalkmakta, emperyalistler doğrudan savaşa katılmaktadır.

Sonuçta bütün emperyalistler -doğrudan ya da dolaylı- bu savaşın bir parçasıdır. Zaten bir çoğu askeri birlikleri ile işgal gerçekleştirmekte ve savaşmaktadır. Ayrıca -Ortadoğu'da daha yoğunlaşmış olmakla birlikte- dünyanın dört bir yanı savaş alanıdır. Ukrayna'dan Venezüella'ya, Malaka Boğazı'ndan Basra Körfezi'ne, Güney Akdeniz hidro-karbon sahasından Kuzey Kutbu'ndaki Arktik Denizi'ne kadar dünyanın her

köşesi; dahası uzayın "erişilebilir" bölümü, emperyalist paylaşım savaşının sahasına dönüşmüş durumdadır.

Bütün bu gerçeklerin ışığında 2002 yılından bu yana yaptığımız tespiti altını bir kere daha çiziyoruz: Bugün yaşanan, III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'dır. Başlangıç tarihi 11 Eylül saldırılarıdır. Savaşın odağında Ortadoğu olmakla birlikte, bütün dünya bir savaş alanına çevrilmiş ve emperyalistlerin tümü bir biçimde bu savaşa dahil olmuştur.

Savaş, Çin'in yükselen hegemonyasını durdurmak isteyen ABD tarafından çıkarılmıştır. Ancak ABD tarihsel olarak bunu başarabilecek güçte değildir; savaş süreci bunu başaramadığının kanıtıdır.

2000'lerin başında savaş başladığında Çin ekonomik olarak ABD'den (ve dünyanın geri kalanından) daha güçlü durumdaydı; siyasi ve askeri hegemonya ise ABD'nin elindeydi.

2010 yılına geldiğimizde Çin'in ekonomik hegemonyası dünya geneline daha etkin bir şekilde yayıldı. 2008 yılında yaşanan ekonomik krizi fırsata çeviren Çin, dünyanın dört bir yanındaki ülkelere düşük faizli-uzun vadeli borçlar vererek bu konumunu daha da sağlamlaştırdı, tüm dünyayı ekonomik bir ağ ile sardı. ABD'nin ekonomik gücü ise daha da geriledi. Siyasi açıdan 2010'da ABD ile Çin denge durumuna ulaşmıştı; askeri hegemonya ise ABD'nin elinde kalan son kozdu.

2019'da ise artık ekonomik ve siyasi açıdan Çin'in hegemonyası tartışma götürmez bir durumdadır. "Kuşak ve Yol Projesi" ile Asya-Avrupa-Afrika kıtalarını bir ağ gibi sarmaktadır. Askeri açıdan ABD halen güçlü görünmektedir; ancak bu yanıltıcıdır. ABD II. Emperyalist Savaş'tan buyana hiçbir büyük savaşı kazanamamıştır. Afganistan, Irak, Suriye savaşlarındaki başarısızlığı ortadadır. Diğer taraftan, Çin kendisi doğrudan savaşa girmeden savaşmakta ve kazanmaktadır. Çin'in desteklediği İran, üç cephe birden (Irak, Suriye ve Yemen) savaşı başarıyla sürdürmektedir. İran bu üç bölgede savaşı kazanamıyor (Irak ve Suriye'de Rusya'nın yardımıyla savaşların yönü değişti), ancak yenilgi de almıyor. Bu durum, Çin ile ABD'nin askeri güçlerinin denkleştirmekte olduğunun çarpıcı bir göstergesidir.

Bugünkü tablo, ABD'nin korkusunun gerçekleştiğini gözler önüne seriyor. "Önleyici vuruş konsepti" işe yaramamış; Çin'i durdurmayı başaramamıştır. ABD-Çin arasındaki hegemonya savaşının kaybedeni ABD'dir.

Bugün yaşanan, III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'dır. Başlangıç tarihi 11 Eylül saldırılarıdır. Savaşın odağında Ortadoğu olmakla birlikte, bütün dünya bir savaş alanına çevrilmiş ve emperyalistlerin tümü bir biçimde bu savaşa dahil olmuştur.

Savaş, Çin'in yükselen hegemonyasını durdurmak isteyen ABD tarafından çıkarılmıştır. Ancak ABD tarihsel olarak bunu başarabilecek güçte değildir. Bugünkü tablo, ABD'nin korkusunun gerçekleştiğini gözler önüne seriyor. "Önleyici vuruş konsepti" işe yaramamış; Çin'i durdurmayı başaramamıştır. ABD-Çin arasındaki hegemonya savaşının kaybedeni ABD'dir.

Asgari ücretten vergi alınmasın! VERGİ SOYGUNUNA SON!

**Demir, kömür ve şeker
ve kırmızı bakır
ve mensucat
ve sevdâ ve zulüm ve hayat
ve bilcümle sanayi kollarının
ve gökyüzü ve sahra
ve mavi okyanus
ve kederli nehir yollarının,
sürülmüş toprağın ve nehirlerin bahtı
bir şafak vakti değişmiş olur,
bir şafak vakti karanlığın kenarından
onlar ağır ellerini toprağa basıp
doğrulukları zaman.**

**Asırda onlar yendi, onlar yenildi.
Çok söz edildi onlara dair
ve onlar için:
zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri yoktur,
denildi.**